492

Salnameler
4
(5)

مصور

سالنامهٔ ثروت فنون

١٣٢٩

احمد احسان وشركاسی

مطبعه جیلیق عثمانلی شركتی

قیاتی ٥ غروشدر.

مصور

سالنامهٔ ثروت فنون

— هفته‌لق ثروت فنون غزته‌سی نامنه مؤسسدر —

بعد الانقلاب

دردنجی سنه

۱۳۲۹ سنهٔ مالیه‌سنه مخصوص

— ۱ مارت ۱۳۲۸ دن ۲۸ شباط ۱۳۲۸ ه قدر وقایعی حاکیدر

احمد احسان و شرکاسی

استانبول

هفته‌لق

مصور ثروت فنون

مملکتمزک ۲۳ سنه‌لک، اک نفیس صورتده مطبوع، منتظماً ومطرداً چیقار، صاحب مسلک برمجموعهٔ علمیه وادبیه‌سیدر. بوسالنامه‌یی نامنه چیقاردیغمز (ثروت‌فنون) غزته‌سی نشریات علمیه وادبیه‌سیله دائما مملکتمزک شبابی ایچون بیوک بر مرشد منور اولمشدر. بوکون بیوک موقعلر اشغال ایده‌ن ذوات وقتیله ثروت فنون صحیفه‌لرنده یازمشلردر. دور تجددیمزک وبوتون ادوار ادبیه‌مزک بیوک شاعری عبدالحق حامد بک افندی ثروت فنونه (رایت ذی‌قیمت ادبا) دیمشلردی. بزم مملکتمزده حیات علمیه وادبیه ومدنیه‌یی رسملریله تعقیب ایچون مطلقا ثروت فنونی اوقومالیدر.

ثروت فنونک سنه‌لک آبونه‌سی ممالک عثمانیه ایچون ۱۳۰، آلتی آیلغی ۶۰، ممالک اجنبیه ایچون سنه‌لکی ۱۵۰، آلتی آیلغی ۸۰ غروشدر.

احمد احسان وشرکاسی

طبعخانهٔ عثمانیهٔ شرکتی

بزده جدیت معاملاتیله طانینمش، منتظم، اک ظریف ونفیس براقتدار طبعه مالک یگانه عثمانلی مطبعه‌سیدر. اخیراً معاملاتی پک چوق توسع ایلامش اولدیغندن، نورعثمانیه جاده‌سندن سلطان محمود تربه‌سنه کیده‌ن سوقاقده صوک سیستم، بلکه استانبولده مثلی اولمایان برمطبعه بناسی یاپدیرمشدر. الکتریقله تنویر وقالوریفرله تسخین ایدیلن بومطبعه مملکتمزده آناطولی، روم ایلی، بغداد، مناستر، مرسین شمندوفرلریله شرکت خیریه و خلیج واپور قومپانیه‌لرینک، تونل شرکتنک، بوموتی فابریقه‌سنک ودوائر مرکزیهٔ حکومتدن برچوغنک متعهدی‌در. هرنوع اوراقی و رنکلی رسملری اک نفیس، اک مستقیمانه برصورتده، اک یکی انکلیز ماکنه‌لریله طبع ایدر.

آدرس: استانبول — نورعثمانیه، مطبعهٔ احمد احسان وشرکاسی.

ربیع الاول — مارت

ایام	ربیع الآخر	مارت	مارت افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر د	س	ملاحظات
* جمعه	٦	١	١٤	١١	٦	قرلنغیجلرك كله زمانی
جمعه‌ایرتسی	٧	٢	١٥	٩		
بازار	٨	٣	١٦	٧		آخر بردالعجوز
بازارایرتسی	٩	٤	١٧	٥		
صالی	١٠	٥	١٨	٤		
چهارشنبه	١١	٦	١٩	٣		
پنجشنبه	١٢	٧	٢٠	١		
* جمعه	١٣	٨	٢١		٦	اول موسم بهار
جمعه‌ایرتسی	١٤	٩	٢٢	٥٩	٥	نوروز سلطانی تحویل شمس
بازار	١٥	١٠	٢٣	٥٧		قوز قاووران فورتنه‌سی
بازارایرتسی	١٦	١١	٢٤	٥٦		بشارت حمل مریم افرنجی
صالی	١٧	١٢	٢٥	٥٤		
چهارشنبه	١٨	١٣	٢٦	٥١		چایلاقلرك كلیشی
پنجشنبه	١٩	١٤	٢٧	٥١		ثروت فنونك یوم تأسیسی ١٣٠٧
* جمعه	٢٠	١٥	٢٨	٥٠		اغاچلرك یشرمسی
جمعه‌ایرتسی	٢١	١٦	٢٩	٤٨		فورتنه
بازار	٢٢	١٧	٣٠	٤٦		
بازارایرتسی	٢٣	١٨	٣١	٤٤		چیچكلرك آچیلمه زمانی
صالی	٢٤	١٩	١	٤٢		نیسان افرنجی
چهارشنبه	٢٥	٢٠	٢	٤١		
پنجشنبه	٢٦	٢١	٣	٣٩		بلبللرك اوتمه زمانی
* جمعه	٢٧	٢٢	٤	٣٨		چیچكلرك غرسی زمانی
جمعه‌ایرتسی	٢٨	٢٣	٥	٣٦		
بازار	٢٩	٢٤	٦	٣٤		بشارت حمل مریم رومی بیضهٔ
بازارایرتسی	١	٢٥	٧	٣١		جمادی الاولی
صالی	٢	٢٦	٨	٣٢		قرلانغیج فورتنه‌سی
چهارشنبه	٣	٢٧	٩	٢٩		ازدواج جل
پنجشنبه	٤	٢٨	١٠	٢٧		
* جمعه	٥	٢٩	١١	٢٦		
جمعه‌ایرتسی	٦	٣٠	١٢	٢٤		
بازار	٧	٣١	١٣	٢٣		فورطنه

جمادی الآخر — نیسان

ایام	جمادی الاولی	نیسان	نیسان افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر د	س	ملاحظات
بازارایرتسی	٨	١	١٤	٢١	٥	
صالی	٩	٢	١٥	٢٠		موسم لاله
چهارشنبه	١٠	٣	١٦	١٨		
پنجشنبه	١١	٤	١٧	١٦		
* جمعه	١٢	٥	١٨	١٥		
جمعه‌ایرتسی	١٣	٦	١٩	١٣		
بازار	١٤	٧	٢٠	١١		قوغو فورتنه‌سی
بازارایرتسی	١٥	٨	٢١	١٠		تحویل شمس بثور
صالی	١٦	٩	٢٢	٨		اول سنهٔ ثور
چهارشنبه	١٧	١٠	٢٣	٧		
پنجشنبه	١٨	١١	٢٤	٥		
* جمعه	١٩	١٢	٢٥	٤		
جمعه‌ایرتسی	٢٠	١٣	٢٦	٢		آخر سنهٔ ثور
بازار	٢١	١٤	٢٧	١		جلوس پادشاهی ١٣٢٥
بازارایرتسی	٢٢	١٥	٢٨	٠٠	٥	لاله‌لرك كماله ایرمسی
صالی	٢٣	١٦	٢٩	٥٩	٤	
چهارشنبه	٢٤	١٧	٣٠	٥٨		
پنجشنبه	٢٥	١٨	١	٥٦		مایس افرنجی
* جمعه	٢٦	١٩	٢	٥٥		
جمعه ایرتسی	٢٧	٢٠	٣	٥٤		
بازار	٢٨	٢١	٤	٥٢		
بازارایرتسی	٢٩	٢٢	٥	٥١		
صالی	٣٠	٢٣	٦		٤	روزخضر، چیچك فورتنه‌سی
چهارشنبه	١	٢٤	٧	٤٩		جمادی الآخره
پنجشنبه	٢	٢٥	٨	٤٨		
* جمعه	٣	٢٦	٩	٤٧		نهایت قوت بهار
جمعه ایرتسی	٤	٢٧	١٠	٤٦		
بازار	٥	٢٨	١١	٤٥		
بازارایرتسی	٦	٢٩	١٢	٤٤		آخر ایام مطر
صالی	٧	٣٠	١٣	٤٣		

مارتده : مملكتمزده هوالر یاغمورلی و فورطنه‌لی كچر، قیش بیتمه‌مشدر. یازلق سبزه‌لر دیكیلیر، چیچكلرك تخملری اكیلیر. باغلر ایكنجی دفعه بودانیر. طبوراهلیه جبو جبو چیقاریرلر. میوه آغاجلری آشیلانیر، نا كهانی طوكاردن قدانلر و چیچكلر محافظه اولنمه‌لیدر. هوانك بر كونده برقاچ دفعه تبدل ایتمه‌سی، كونش چارپمسی، نزله، برونشیت كی عارضه‌لره سبب اولور. بونك ایچون احتیاطلی بولنمه‌لی، قیشلق البسه‌لری چیقارمامه‌لیدر.

نیسانده : هوالر یاواش یواش دوزه‌لیر؛ بركتلی یاغمورلر یاغار؛ باغلره چوبوق غرس اولنور. آشی عملیاتنه نهایت ویریلیر، یازلق سبزه‌لرك زرعنه دوام ایدیلیر. قاوون و قارپوز اكیلیر. لیمونلقلردن صاقسیلر طیشاری چیقاریلیر. صحته كذلك اعتنا لازمدر. قیشلق البسه‌لری آغیر آغیر تبدیل ایتمه‌لیدر. فقط یوك فانیلالری بردن چیقارمامه‌لیدر.

جمادی الاخر — مایس

ایام	جمادی الآخر	مایس	مایس افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر (د س)	ملاحظات
چهارشنبه	۸	۱	۱٤	٤, ٤۲	
پنجشنبه	۹	۲	۱۵	٤۰	
* جمعه	۱۰	۳	۱٦	۳۹	قلیز قوباران فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	۱۱	٤	۱۷	۳۸	موسم گل
بازار	۱۲	۵	۱۸	۳۷	روسیه ایمپراطورینك تولدی ۱۸٦۸
بازار ایرتسی	۱۳	٦	۱۹	۳٦	
صالی	۱٤	۷	۲۰	۳۵	
چهارشنبه	۱۵	۸	۲۱	۳٤	باغ اوغولامه زمانی
پنجشنبه	۱٦	۹	۲۲	۳۳	نقصان ماه ارض
* جمعه	۱۷	۱۰	۲۳	۳۳	اولکر فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	۱۸	۱۰	۲٤	۳۲	صیجاقلرك بدئی
بازار	۱۹	۱۲	۲۵	۳۱	
بازار ایرتسی	۲۰	۱۳	۲٦	۳۰	روسیه ایمپراطورینك تتوجی
صالی	۲۱	۱٤	۲۷	۳۰	قیون قرقه زمانی
چهارشنبه	۲۰	۱۵	۲۸	۲۹	
پنجشنبه	۲۳	۱٦	۲۹	۲۹	
* جمعه	۲٤	۱۷	۳۰	۲۸	اول ریاح بوارح
جمعه ایرتسی	۲۵	۱۸	۳۱	۲۸	قباق ملتمی
بازار	۲٦	۱۹	۱	۲۷	حزیران افرنجی
بازار ایرتسی	۲۷	۲۰	۲	۲۷	
صالی	۲۸	۲۱	۳	۲۷	انکلیز قرالنك تولدی ۱۸٦۵
چهارشنبه	۲۹	۲۲	٤	۲٦	قلت میاه جنوب روزگارینك هبوبی
پنجشنبه	۱	۲۳	۵	۲٦	رجب الفرد لیلهٔ رغائب
* جمعه	۲	۲٤	٦	۲٦	
جمعه ایرتسی	۳	۲۵	۷	۲۵	موسم حصاد
بازار	٤	۲٦	۸	۲۵	اوستریا ایمپراطورینك تتوجی
بازار ایرتسی	۵	۲۷	۹	۲٤	
صالی	٦	۲۸	۱۰	۲٤	
چهارشنبه	۷	۲۹	۱۱	۲٤	
پنجشنبه	۸	۳۰	۱۲	۲٤	
* جمعه	۹	۳۱	۱۳	۲٤	

رجب شریف - حزیران

یام	رجب	حزیران	حزیران افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر (د س)	ملاحظات
جمعه ایرتسی	۱۰	۱	۱٤	٤, ۲٤	
بازار	۱۱	۲	۱۵	۲٤	المانیا ایمپراطورینك قعودی ۱۸۸۸
بازار ایرتسی	۱۲	۳	۱٦	۲٤	شمال روزگارینك هبوبی
صالی	۱۳	٤	۱۷	۲٤	
چهارشنبه	۱٤	۵	۱۸	۲٤	
پنجشنبه	۱۵	٦	۱۹	۲٤	
* جمعه	۱٦	۷	۲۰	۲٤	فورتنه
جمعه ایرتسی	۱۷	۸	۲۱	۲٤	
بازار	۱۸	۹	۲۲	۲٤	کون دونمی فورتنه‌سی
بازار ایرتسی	۱۹	۱۰	۲۳	۲٤	
صالی	۲۰	۱۱	۲٤	۲۵	
چهارشنبه	۲۱	۱۲	۲۵	۲۵	
پنجشنبه	۲۲	۱۲	۲٦	۲٦	
* جمعه	۲۳	۱٤	۲۷	۲٦	ییراق آشیسی زمانی
جمعه ایرتسی	۲٤	۱۵	۲۸	۲٦	
بازار	۲۵	۱٦	۲۹	۲۷	
بازار ایرتسی	۲٦	۱۷	۳۰	۲۸	معراج النبی علیه السلام
صالی	۲۷	۱۸	۱	۲۸	تموز افرنجی
چهارشنبه	۲۸	۹	۲	۲۸	ییراق فورتنه‌سی
پنجشنبه	۲۹	۲۰	۳	۲۹	اول بادسموم
* جمعه	۳۰	۲۱	٤	۲۹	
جمعه ایرتسی	۱	۲۲	۵	۳۰	شعبان
بازار	۲	۲۳	٦	۳۰	
بازار ایرتسی	۳	۲٤	۷	۳۱	میلاد عیسی علیه السلام . آتش کیجه‌سی
صالی	٤	۲۵	۸	۳۲	آخر ریاح بوارح فورتنه
چهارشنبه	۵	۲٦	۹	۳۲	
پنجشنبه	٦	۲۱	۱۰	۳۳	
* جمعه	۷	۲۸	۱۱	۳٤	
جمعه ایرتسی	۸	۲۹	۱۲	۳٤	
بازار	۹	۳۰	۱۳	۳۵	

مایسده : هوالر ایجه دوزلمشدر . بو آی ریعان بهاردر . هر طرف جنت آسا بر منظره عرض ایدر . کوللرك موسم کمالیدر . اکثر چیچکلر آچار . باغلرده کونوکلرك فلیزلری قیریلیر . کولله‌مه خسته‌لغنه قارشی کوکورت ، میلدیویه قارشی کوزطاشی محلولی قوللانیلور . ایپك بوجکلری چیارلیر . حیوانات چایره چیقار . حیوانلری صقاقیدن (اوکسوروکدن) محافظه ایچون بورونلرینه کوکورت توتیسی ویرمه‌لیدر .

حزیرانده : صیجاقلر ایجه باصمشدر . کونلر غایت اوزوندر . فقط یاواش یاواش قیصالمغه باشلار . باغلرده یاغمورلردن صوکره کوکورت سرپمکه دقت ایتمه‌لیدر . ییراق آشیسی بو آیك یکرمیسنه قدر قابل اجرادر . میوه آغاجلری وسبزه‌لر صولانیر ، ایپك بوجکلری قوزه یاپارلر . بو آیده کومسلری تمیزله‌مه‌لیدر . موسم حصاد ممالك عثمانیه‌نك اکثر جهاننده بو آیده باشلار .

شعبان المعظم — تموز

ایام	شعبان المعظم	تموز	تموز افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پازارایرتسی	١٠	١	١٤	٤، ٣٦	فرانسزلرك یوم مخصوصی زیارت مریم رومی
صالی	١١	٢	١٥	٣٧	
چهارشنبه	١٢	٣	١٦	٣٧	
پنجشنبه	١٣	٤	١٧	٣٨	
* جمعه	١٤	٥	١٨	٣٩	لیلهٔ مبارکهٔ برات
جمعه‌ایرتسی	١٥	٦	١٩	٤٠	فورتنه
پازار	١٦	٧	٢٠	٤١	شدت حرارت
پازارایرتسی	١٧	٨	٢١	٤٢	
صالی	١٨	٩	٢٢	٤٢	
چهارشنبه	١٩	١٠	٢٣	٤٣	عیدملیٔ عثمانی
پنجشنبه	٢٠	١١	٢٤	٤٤	
* جمعه	٢١	١٢	٢٥	٤٥	
جمعه‌ایرتسی	٢٢	١٣	٢٦	٤٦	
پازار	٢٣	١٤	٢٧	٤٧	بیراق آشیسنك صوکی
پازا ایرتسی	٢٤	١٥	٢٨	٤٨	حمرت عنب
صالی	٢٥	١٦	٢٩	٤٩	
چهارشنبه	٢٦	١٧	٣٠	٥٠	قزیل اریك فورتنه‌سی
پنجشنبه	٢٧	١٨	٣١	٥١	اول ایام باخور (یوم ٨)
* جمعه	٢٨	١٩	١	٥٢	اغستوس افرنجی
جمعه‌ایرتسی	٢٩	٢٠	٢	٥٣	
پازار	١	٢١	٣	٥٤	رمضان المبارك
پازارایرتسی	٢	٢٢	٤	٥٥	
صالی	٣	٢٣	٥	٥٦	
چهارشنبه	٤	٢٤	٦	٥٧	
پنجشنبه	٥	٢٥	٧	٥٨	
* جمعه	٦	٢٦	٨	٥٩	آخر ایام باخور
جمعه‌ایرتسی	٧	٢٧	٩	٥٩	انکلتره قرالنك تتوجی
پازار	٨	٢٨	١٠	٥، ١	نهایت قوت کرما
پازارایرتسی	٩	٢٩	١١	١	
صالی	١٠	٣٠	١٢	٣	
چهارشنبه	١١	٣١	١٣	٤	

رمضان المبارك — اغستوس

ایام	رمضان المبارك	اغستوس	اغستوس افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پنجشنبه	١٢	١	١٤	٥، ٠٥	اول صوم مریم
※ جمعه	١٣	٢	١٥	٦	
جمعه‌ایرتسی	١٤	٣	١٦	٧	
پازار	١٥	٤	١٧	٨	زیارت خرقهٔ سعادت
پازارایرتسی	١٦	٥	١٨	٩	اوستریا ایمپراطورینك تولدی ١٨٣٠
صالی	١٧	٦	١٩	١٠	
چهارشنبه	١٨	٧	٢٠	١١	تغیر اوراق اشجار
پنجشنبه	١٩	٨	٢١	١٢	
※ جمعه	١٠	٩	٢٢	١٣	آخر بادسموم
جمعه‌ایرتسی	٢١	١٠	٢٣	١٤	
پازار	٢٢	١١	٢٤	١٥	
پازارایرتسی	٢٣	١٢	٢٥	١٦	
صالی	٢٤	١٣	٢٦	١٧	
چهارشنبه	٢٥	١٤	٢٧	١٨	لیلکلرك کیدیشی
پنجشنبه	٢٦	١٥	٢٨	١٩	لیلهٔ قدر
※ جمعه	٢٧	١٦	٢٩	٢	
جمعه‌ایرتسی	٢٨	١٧	٣٠	٢١	
پازار	٢٩	١٨	٣١	٢٢	
پازارایرتسی	٣٠	١٩	١	٢٣	مهرجان فورتنه‌سی
صالی	١	٢٠	٢	٢٤	شوالٔ عید فطر
چهارشنبه	٢	٢١	٣	٢٥	میوه‌لرك کاله ایرمسی
پنجشنبه	٣	٢٢	٤	٢٦	
※ جمعه	٤	٢٣	٥	٢٧	
جمعه‌ایرتسی	٥	٢٤	٦	٢٨	ییلدیرجین کیچیمی فورتنه‌سی
پازار	٦	٢٥	٧	٢٩	قوچ آییرمه زمانی
پازارایرتسی	٧	٢٦	٨	٣	ولادت مریم یورطیسی
صالی	٨	٢٧	٩	٣١	فورتنه
چهارشنبه	٩	٢٨	١٠	٣٢	
پنجشنبه	١٠	٢٩	١١	٣٣	
* جمعه	١١	٣٠	١٢	٣٤	چایلاق فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	١٢	٣١	١٣	٣٥	

تموزده : صیجاقلرك مؤثردر . کونلر برساعت قدر قیصالیر . قیشلق سبزه‌لر دیکیلیر . میوه‌لرك اکثری کاله ایرر . قاوون قارپوز چوغالیر . باغلرده اوچنجی چاپالاما عملیاتی اجرا ایدیلیر ؛ حیوانانه قورو اوت ویریلیرسه پك نافعدر . صیجاقلر انسانه طوقونور ؛ یوزده لکه‌لر حاصل اولور . دکز حاملرینك تام موسمیدر . چوق میوه یمك فساد معده‌یی موجب اولور .

آغستوسده : کیجه‌لر اوزار . بعض کونلرده تحملفرسا صیجاقلر اولور ، زیاده‌جه چی دوشر . کتان ، خشخاش ، زعفران ، پولاف ، شلغم ، پانجار تخملری اکیلیر ؛ ایلك زیتون محصولی طوپلانیر . اوزوملر اییجه کاله ایرر . قوانلردن بال آلنیر . تموز و آغستوسده احوال صحیه‌یه دقت لازمدر . صیجاقلر ومیوه‌لر انسانه طوقونه‌بیلیر . سیوری سینکلردن تحفظ لازمدر . سیتمه‌یه اوغرامامق ایچون (کینین) آلمه‌لیدر .

شوال — ایلول

ایام	شوال المکرم	ایلول	ایلول افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وتفاوتلر (س د)	ملاحظات
بازار	۱۳	۱	۱۴	۵،۳٦	
پازارایرتسی	۱۴	۲	۱۵	۳۷	
صالی	۱۵	۳	۱٦	۳۸	انکسار کرما
چهارشنبه	۱٦	۴	۱۷	۳۹	
پنجشنبه	۱۷	۵	۱۸	۴۰	
* جمعه	۱۸	٦	۱۹	۴۱	
جمعه ایرتسی	۱۹	۷	۲۰	۴۲	
بازار	۲	۸	۲۱	۴۳	ولادت حضرت پادشاهی ۱۲٦۰ میلاد مریم
بازارایرتسی	۲۱	۹	۲۲	۴۵	
صالی	۲۲	۱۰	۲۳	۴۵	رأس سنهٔ هجریهٔ شمسیه ۱۲۹۲
چهارشنبه	۲۳	۱۱	۲۴	۴۵	
پنجشنبه	۲۴	۱۲	۲۵	۴۷	
* جمعه	۲۵	۱۳	۲٦	۴۸	کستانه قرهسی فورتنهسی اغاجلردن صولرک چکیلمهسی
جمعه ایرتسی	۲٦	۱۴	۲۷	۴۹	
بازار	۲۷	۱۵	۲۸	۵۰	
بازارایرتسی	۲۸	۱٦	۲۹	۵۱	
صالی	۲۹	۱۷	۳۰	۵۲	
چهارشنبه	۱	۱۸	۱	۵۳	ذی القعده تشرین اول افرنجی
پنجشنبه	۲	۱۹	۲	۵۴	
* جمعه	۳	۲۰	۳	۵۵	
جمعه ایرتسی	۴	۲۱	۴	۵٦	
بازار	۵	۲۲	۵	۵۷	آوستریا ایمپراطورینک اسم کونی
بازارایرتسی	٦	۲۳	٦	۵۸	
صالی	۷	۲۴	۷	۵۹	
چهارشنبه	۸	۲۵		٦،۰۰	
پنجشنبه	۹	۲٦	۹	۱	یپراق دوکمی زمانی
* جمعه	۱۰	۲۷	۱۰	۲	
جمعه ایرتسی	۱۱	۲۸	۱۱	۳	مریم انا فورتنهسی
بازار	۱۲	۲۹	۱۲	۴	
بازارایرتسی	۱۳	۳۰	۱۳	۵	

ذی القعده — تشرین اول

ایام	ذی القعده	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وتفاوتلر (س د)	ملاحظات
صالی	۱۴	۱	۱۴	٦،۰٦	
چهارشنبه	۱۵	۲	۱۵	۷	اول ایام مطر
پنجشنبه	۱٦	۳	۱٦	۸	
* جمعه	۱۷	۴	۱۷	۱	
جمعه ایرتسی	۱۸	۵	۱۸	۱۱	قرلانغج فورتنهسی
بازار	۱۹	٦	۱۹	۱۳	
بازارایرتسی	۲۰	۷	۲۰	۱۴	
صالی	۲۱	۸	۲۱	۱٦	باغ بوزومی
چهارشنبه	۲۲	۹	۲۲	۱٦	
پنجشنبه	۲۳	۱	۲۳	۱۷	برودت میاه
* جمعه	۲۴	۱۱	۲۴	۱۸	
جمعه ایرتسی	۲۵	۱۲	۲۵	۱۹	
بازار	۲٦	۱۳	۲٦	۲۰	
بازارایرتسی	۲۷	۱۴	۲۷	۲۱	اغاج کسمه زمانی
صالی	۲۸	۱۵	۲۸	۲۳	بالق فورتنهسی
چهارشنبه	۲۹	۱٦	۲۹	۲۴	
پنجشنبه	۳۰	۱۷	۳۰	۲۵	نهایت قوت خریف
* جمعه	۱	۱۸	۳۱	۲٦	ذی الحجه
جمعه ایرتسی	۲	۱۹	۱	۲۷	تشرین ثانی افرنجی، روسیه ایمپراطورینک قعودی
بازار	۳	۲۰	٠	۲۸	
بازارایرتسی	۴	۲۱	۳	۲۹	
صالی	۵	۲۲	۴	۳۰	فورتنه
چهارشنبه	٦	۲۳	۵	۳۱	
پنجشنبه	۷	۲۴	٦	۳۳	
* جمعه	۸	۲۵	۷	۳۴	
جمعه ایرتسی	۹	۲٦	۸	۳۵	روز قاسم
بازار	۱۰	۲۷	۹	۳٦	عید اضحی ۷ سا ۴۱ د
بازارایرتسی	۱۱	۲۸	۱۰	۳۸	
صالی	۱۲	۲۹	۱۱	۳۹	
چهارشنبه	۱۳	۳۰	۱۲	۴۰	
پنجشنبه	۱۴	۳۱	۱۳	۴۱	

ایلولده : آرتق صغوقلر باشلار. کیجهلر اکثریا پك بارد در. صباحلری سیس زیادهدر. آرپه، یولاف، قیش باقلهسی، طورب چاودار، بغدای، ابه کومجی، قرنفهار، اسپناق زرع اولونور.

صوك بهار میوهلرینك زمان اقتطافیدر. اوزوم ایله تداوی، بروسه قاپلیجهلرینی زیارت بوآیدهدر. صیفیهلردن عودت ایدیلیر.

تشرین اولده : خزان روزکارلری باشلار. قاسم بوآیدهدر. سفر دریایه نهایت ویریلیر. ایلولده باشلانان باغ بوزومنه ختام ویریلیر. آغاج دیکمك ایچون اك مناسب موسم بوآیدر. بقله و ایلك بهار اسپناغی، برلیه زرع اولونور. صاقیزلر، سمرهلر آلنیر. طاووقلره حبوبات ویرمك نافعدر. آغاجلرك یرلری دکیشدیریلیر.

ذی الحجه — تشرین ثانی

ایام	ذی الحجه	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	طلوع شمس ساعتی وسطیدر (س د)	ملاحظات
* جمعه	١٥	١	١٤	٦, ٤٢	جنوب روزگارینك هبوبی
جمعه ایرتسی	١٦	٢	١٥	٤٣	
پازار	١٧	٣	١٦	٤٤	
پازار ایرتسی	١٨	٤	١٧	٤٥	قوچ قاتیمی فورتنه‌سی
صالی	١٩	٥	١٨	٤٧	
چهارشنبه	٢٠	٦	١٩	٤٨	
پنجشنبه	٢١	٧	٢٠	٤٩	فورتنه
* جمعه	٢٢	٨	٢١	٥٠	دخول مریم بمحراب افرنجی
جمعه ایرتسی	٢٣	٩	٢٢	٥٢	تحویل شمس بقوس
پازار	٢٤	١٠	٢٣	٥٣	
پازار ایرتسی	٢٥	١١	٢٤	٥٤	اغاجلردن صولرك چكلمسی
صالی	٢٦	١٢	٢٥	٥٥	فورتنه
چهارشنبه	٢٧	١٣	٢٦	٥٦	
پنجشنبه	٢٨	١٤	٢٧	٥٧	اول صوم میلاد
* جمعه	٢٩	١٥	٢٨	٥٨	دخول مریم بمحراب (رومی)
جمعه ایرتسی	٣٠	١٦	٢٩	٥٩	اولكر فورتنه‌سی
پازار	١	١٧	٣٠	٧, ٠٠	رأس سنهٔ هجریهٔ قمریه ١٣٣٢
پازار ایرتسی	٢	١٨	١	٢	كانون اول افرنجی
صالی	٣	١٩	٢	٣	اوستریا ایمپراطورینك قعودی ١٨٤٨
چهارشنبه	٤	٢٠	٣	٤	هبوب عواصف
پنجشنبه	٥	٢١	٤	٥	
* جمعه	٦	٢٢	٥	٦	ابتدای ربع شمالی
جمعه ایرتسی	٧	٢٣	٦	٧	فورتنه
پازار	٨	٢٤	٧	٨	بپراق دوكمنك نهایتی
پازار ایرتسی	٩	٢٥	٨	٩	حمل مریم
صالی	١٠	٢٦	٩	٩	یوم عاشورا
چهارشنبه	١١	٢٧	١٠	١٠	قره قیش فورتنه‌سی
پنجشنبه	١٢	٢٨	١١	١١	
* جمعه	١٣	٢٩	١٢	١٢	
جمعه ایرتسی	١٤	٣٠	١٣	١٣	

محرم الحرام — كانون اول

ایام	محرم الحرام	كانون اول	كانون اول افرنجی	طلوع شمس ساعتی وسطیدر (س د)	ملاحظات
پازار	١٥	١	١٤	٧, ١٤	
پازار ایرتسی	١٦	٢	١٥	١٤	فورتنه
صالی	١٧	٣	١٦	١٥	
چهارشنبه	١٨	٤	١٧	١٦	
پنجشنبه	١٩	٥	١٨	١٦	اول شب یلدا
* جمعه	٢٠	٦	١٩	١٧	میلاد عیسی (رومی)
جمعه ایرتسی	٢١	٧	٢٠	١٨	فورتنه
پازار	٢٢	٨	٢١	١٨	
پازار ایرتسی	٢٣	٩	٢٢	١٨	اول اربعین تحویل شمس بجدی
صالی	٢٤	١٠	٢٣	١٩	
چهارشنبه	٢٥	١١	٢٤	١٩	
پنجشنبه	٢٦	١٢	٢٥	٢٠	میلاد عیسی (افرنجی)
* جمعه	٢٧	١٣	٢٦	٢٠	
جمعه ایرتسی	٢٨	١٤	٢٧	٢١	آخر شب یلدا
پازار	٢٩	١٥	٢٨	٢١	كون دونمی فورتنه‌سی
پازار ایرتسی	١	١٦	٢٩	٢١	صفر الخیر . زمهریر فورتنه‌سی
صالی	٢	١٧	٣٠	٢١	
چهارشنبه	٣	١٨	٣١	٢٢	فورتنه
پنجشنبه	٤	١٩	١	٢٢	كانون ثانی افرنجی رأس سنهٔ میلادیه ١٩١٢
* جمعه	٥	٢٠	٢	٢٢	
جمعه ایرتسی	٦	٢١	٣	٢٢	
پازار	٧	٢٢	٤	٢٢	فورتنه
پازار ایرتسی	٨	٢٣	٥	٢٣	
صالی	٩	٢٤	٦	٢٣	
چهارشنبه	١٠	٢٥	٧	٢٣	
پنجشنبه	١١	٢٦	٨	٢٣	
* جمعه	١٢	٢٧	٩	٢٢	
جمعه ایرتسی	١٣	٢٨	١٠	٢٢	اشتداد برودت
پازار	١٤	٢٩	١١	٢١	
پازار ایرتسی	١٥	٣٠	١٢	٢١	
صالی	١٦	٣١	١٣	٢٠	

تشرین ثانیده : صوك بهار ختامه ایرر . یا- صدیرمه یازی دینیلن صیجاق هوالر بو آیده‌در . باغلر كریزمه ایدیلیر . چوق غرس اولونور . اورتیلور . جفت سورولور . زیتون و كستانه محصوللری طوپلانور . قیشلق البسه‌لری آرتق كیمه‌لیدر .

كانون اولده : صغوقلر آرتار . صوركلی یاغمورلر باشلار ، قار یاغار . شب یلدا بو آیده‌در . طوكلردن اول غرسیاتی اكمال ایتمه‌لیدر . فدانلری صغوقدن محافظه چاره‌سنه توسل ایلمه‌لیدر . آغاجلر نقل اولونور . رأس سنهٔ افرنجیه بو آیده‌در . حیوانات آغیللره نقل اولونور . سه‌ورلرده صوبالر یانار . زمهریر بو آیده‌در . هوالر متبدل اولدیغندن صحته زیاده‌سیله اعتنا ایدلمه‌لیدر .

صفر الخير — كانون ثانى

ايام	صفر الخير	كانون ثانى	كانون ثانى افرنجى	طلوع شمس ساعتلر وسطيلر د	س	ملاحظات
چهارشنبه	١٧	١	١٤	٢٠	٧,	رأس سنهٔ ميلاديه ١٩١٤
پنجشنبه	١٨	٢	١٥	٢٠		
* جمعه	١٩	٣	١٦	٢٠		فورتنه
جمعه ايرتسى	٢٠	٤	١٧	١٩		
پازار	٢١	٥	١٨	١٩		
پازارايرتسى	٢٢	٦	١٩	١٩		خاچك صويه النمسى
صالى	٢٣	٧	٢٠	١٨		تحويل شمس بدلو
چهارشنبه	٢٤	٨	٢١	١٨		
پنجشنبه	٢٥	٩	٢٢	١٧		
* جمعه	٢٦	١٠	٢٣	١٧		
جمعه ايرتسى	٢٧	١١	٢٤	١٦		
پازار	٢٨	١٢	٢٥	١٥		
پازارايرتسى	٢٩	١٣	٢٦	١٤		فورتنه
صالى	٣٠	١٤	٢٧	١٤		آلمانيا امپراطورينك تولدى ١٨٥٩
چهارشنبه	١	١٥	٢٨	١٣		ربيع الاول ، شدت سرما
پنجشنبه	٢	١٦	٢٩	١٢		آياندون فورتنه‌سى
* جمعه	٣	١٧	٣٠	١١		آخر اربعين
جمعه ايرتسى	٤	١٨	٣١	١٠		اول خمسين
پازار	٥	١٩	١	٩		شباط افرنجى
پازارايرتسى	٦	٢٠	٢	٨		
صالى	٧	٢١	٣	٧		
چهارشنبه	٨	٢٢	٤	٦		ازدواج حيوانات
پنجشنبه	٩	٢٣	٥	٤		
* جمعه	١٠	٢٤	٦	٤		غايت قوت سرما
جمعه ايرتسى	١١	٢٥	٧	٣		ليلهٔ مولد النبى عليه وسلم
پازار	١٢	٢٦	٨	١		فورتنه
پازارايرتسى	١٣	٢٧	٩	٠٠	٧,	
صالى	١٤	٢٨	١٠	٥٩	٦,	
چهارشنبه	١٥	٢٩	١١	٥٨		
پنجشنبه	١٦	٣	١٢	٥٦		
* جمعه	١٧	٣١	١٣	٥٥		فورتنه

ربيع الاول — شباط

ايام	ربيع الاول	شباط	شباط افرنجى	طلوع شمس ساعتلر وسطيلر د	س	ملاحظات
جمعه ايرتسى	١٨	١	١٤	٥٤	٦,	
پازار	١٩	٢	١٥	٥٣		اغاج ديكمه زمانى
پازارايرتسى	٢٠	٣	١٦	٥٢		
صالى	٢١	٤	١٧	٥٠		ازدواج طيور
چهارشنبه	٢٢	٥	١٨	٥٠		تحويل شمس بحوت
پنجشنبه	٢٣	٦	١٩	٤٨		
* جمعه	٢٤	٧	٢٠	٤٦		برنجى جمره هوايه
جمعه ايرتسى	٢٥	٨	٢١	٤٥		فورتنه
پازار	٢٦	٩	٢٢	٤٤		
پازارايرتسى	٢٧	١٠	٢٣	٤٣		فورتنه
صالى	٢٨	١١	٢٤	٤١		
چهارشنبه	٢٩	١٢	٢٥	٣٩		
پنجشنبه	١	١٢	٢٦	٣٨		ربيع الاول
* جمعه	٢	١٤	٢٧	٣٦		ايكنجى جمره صويه
جمعه ايرتسى	٣	١٥	٢٨	٣٥		.
پازار	٤	١٦	١	٣٣		لیلكلرك كلمه زمانى
پازارايرتسى	٥	١٧	٢	٣٢		
صالى	٦	١٨	٣	٢٩		انكسار سرما
چهارشنبه	٧	١٩	٤	٢٨		
پنجشنبه	٨	٢٠	٥	٢٧		فورتنه
* جمعه	٩	٢١	٦	٢٦		اوچنجى جمره طپراغه
جمعه ايرتسى	١٠	٢٢	٧	٢٤		جريان ماء اشجار
پازار	١١	٢٣	٨	٢٣		باغ بودامه زمانى
پازارايرتسى	١٢	٢٤	٩	٢٢		قلم آشيسى زمانى
صالى	١٣	٢٥	١٠	١٩		
چهارشنبه	١٤	٢٦	١١	١٨		اول برد عجوز فورتنه
پنجشنبه	١٥	٢٧	١٢	١٦		
* جمعه	١٦	٢٨	١٣	١٤		اصمه‌لره صويوروم‌ه زمانى

كانون ثانيده : قيش بوتون شدتى كوسترر . بيوك فورطنه‌لر اولور . كونلر اوزامغه باشلار . باغلره كوبره نقل اولونور . كوتوكلر طفيلاته قارشى باداته ايديلير . آغاجلرك قوروملرى كسيلير . اشجار غرس ونقل اولونور . ليمونلقلرك حرارتى اون درت درجه‌دن آشاغى دوشمه‌مليدر . قويونلر طوغورمغه باشلار . قازلر طاووقلر يومورطلار . قيزاقلا كلنجه‌لرى بو آيده‌در .

شباطده : موسم شتا آرتق ختامه يوز طوتار . شباط يا ايكى يا بر كون اكسيك اولديغى ايچون «قيصير» آى ديرلر . باغلر بودانير غرسياته دوام اولونور قلم آشيسنه باشلانير . تارلالرك صويى آقيديلير . سبزه باغچه‌لرى تميزله‌نير . بوتون ميوه آغاجلرى بودانير . هوالر مساعده ايتدكجه حيوانات قيره چيقاريلير ؛ طاووقلر قولوچقه اولورلر . هوالر بعضاً آچديغى ايچون وجود امراضه پك مستعددر . جمره‌لر بو آيده دوشر .

هر آی ظرفنده کوندوز وکیجه‌لرك امتداد وتناقصی

کوندوزلرك امتدادی ، کیجه‌لرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
کانون اولك طقوزندن نهایتنه	٠٠	١٨	٠
کانون ثانی ابتداسندن »	٠٨	٠٤	١
شباط » »	٥٢	١٤	١
مارت » »	٠٠	٢٤	١
نیسان » »	٤٠	١٠	١
مایس » »	٢٠	٤١	٠
حزیران » طقوزینه قدر	٥٠	٠١	

کیجه‌لرك امتدادی ، کوندوزلرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
حزیران طقوزندن نهایتنه دکین	٤٢	١٤	٠
تموز ابتداسندن »	١٤	٥٧	٠
اغستوس » »	٥٤	١٨	١
ایلول » »	٠٢	٢١	١
تشرین‌اول » »	٣٢	١٦	١
تشرین‌ثانی » »	٢٤	٤١	٠
کانون‌اول » طقوزینه قدر	٣٤	٠٢	١

استانبولده وقت زوالده یعنی ساعت ١٢ ایکن ممالك آتیه‌ده شویله‌در :

استانبول			٢	نیویورق	کیجه یاریسندن صکرا	٣٢	٥
اسکندریه		١٠	١٢	ریودوژانه‌یرو	» »	٣٩	٧
پترسبورغ		٢٣	١٢	لیزبون	صباح	٥٤	٩
موسقووا		٣	١	دوبلن	»	٣	١٠
شام		٥٠	١٢	مادرید	»	١٥	١٠
مدینه		١٠	١	لوندره	کوندوز	٢٦	١٠
طهران		٥٦	١	پارس	»	٣٠	١٠
بخارا		٤٢	٢	جزایر	»	٤٠	٤٠
بومبای		٣	١٨	روما	»	١٨	١١
زنکبار		٧	١	برلین	»	٢٤	١١
باتاویا		٣٩	٥	ویانه	»	٣٦	١١
پکین		١٧	٦	استقهولم	»	٤٢	١١
سیدنه‌ی		٣١	٨	امید برونی	»	٤٦	١١
مکسیقو	کیجه یاریسندن صکرا	٥٠	٣	وارشووا	»	٥٧	١١
پاناما	» »	١٨	٥	آتینه	»	١٠	١٢
واشینغتون	» »	٢٨	٥	بکرش	»	٣٠	١٢

ایام ولیالیٔ مبارکهٔ اسلامیه

لیلهٔ رغائب عمیمة المواهب	:	مایسك یکرمی بشنجی جمعه ایرتسی کیجه‌سی
لیلهٔ معراج سعادت منهاج	:	حزیرانك یکرمی طقوزنجی صالی کیجه‌سی
لیلهٔ مبارکهٔ برات	:	تموزك بشنجی جمعه کیجه‌سی
غرهٔ شهر صیام	:	تموزك یکرمی برنجی بازار کونی
زیارت خرقهٔ سعادت	:	اغستوسك دردنجی بازار کونی
لیلهٔ جلیلهٔ قدر	:	آغستوسك اون آلتنجی جمعه کیجه‌سی
عید سعید فطر	:	اغستوسك یکرمنجی صالی کونی
عید سعید اضحی	:	تشرین اولك یکرمی یدنجی بازار کونی
رأس سنهٔ هجریهٔ قمریه ١٣٣٢	:	تشرین ثانینك اون آلتنجی جمعه ایرتسی
یوم عاشورا	:	تشرین ثانینك یکرمی بشنجی بازار ایرتسی کونی
لیلهٔ مولدالنبی ع . م	:	کانون ثانینك یکرمی آلتنجی بازار کیجه‌سی

عید ملیٔ عثمانی

ملت معظمهٔ عثمانیه‌نك استرداد حریت ایلمه‌سی و قانون اساسینك دفعهٔ ثانیه اولارق اعلانی

٢٤ جمادی الاخر ١٣٢٦

١٠ تموز ١٣٢٤

مجلس مبعوثانك دفعهٔ ثانیه اولارق یوم کشادی

٢٣ ذی القعده ١٣٢٦

٤ کانون اول ١٣٢٤

ایام مخصوصهٔ خرستیانیه

تقویم شمسی‌یه تابع اولان ایام

٢٥ کانون اول — میلاد عیسی (بو کوندن صوکره کان بازار کونی ابراهیم ، اسحق ، یعقوب ، یوسف ، داود ، سلیمان (ع.م) توراتده مذکور صلحا ایچوندر .

٢٦ » — مریمك مادر مسیح اولدیغنی تذکار مخصوصدر .

٢٧ » — نصرانیت نامنه فدای جان ایدن استفان نامنه .

١ کانون ثانی — (رأس سنهٔ میلادیه) ختان عیسی . ینه بوکون قیصریه پسقپوسی واسیلیوس ایچوندر . (لاتینلر ٣١ کانون اولده ، ارمنیلر ٢ کانون ثانیده اجرا ایدرلر .)

٦ » — تعمید عیسی (ارمنیلر میلاد ایله تعمیدی برکونده ١ کانون ثانیده اجرا ایدرلر)

٧ » — یحیی علیه‌السلام نامنه .

١٧ » — مصرلی آنطونیوس نامنه (لاتینلر ٢٩ کانونده ، ارمنیلر ١٩ رومیده تذکار ایدرلر .)

١٨ » — اسکندریه پطریقی آناستاسیوس ایله کیریلوس نامنه .

٢٠ » — راهب افتمیوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ایدر .)

٢١ » — فداکاران رهباندن آناستاسیوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصدر .)

٢٥ » — استانبول پطریقی کریقور نامنه . (ارمنیلره مخصوصدر .)

٢٧ » — استانبول پطریقلرندن یوانیس خرستوسیوس نامنه. (اورتودوقسلره لاتینلره مخصوص ٣ کون .)

٣٠ شباط — قیصریه پسقپوسی واسیلیوس ایله غره غوار نامنه (بوکا مکتب یورطیسی دخی دینیلور .)

٨ » — مریمك ذات مسیحی تولدینك قرقنجی کونی بیت‌اللمحه کوتوریشنی تذکار مخصوصدر. (ارمنیلر ١٦ شباطده اجرا ایدرلر .)

٨ » — ذکریا (ع.م) نامنه .

١٠ » — لاپسکیده راهب خرالامبوس نامنه (اورتودوقسلره مخصوصدر .)

١٧ » — مقتول تنه‌دوس نامنه ایلك پرهیز هفته‌سنده ارمنیلرله برابر دخی تذکار ایدرلر .

٩ مارت — قرق چوجق نامنه .

٢٤ » — بشارت حمل مریم .

٢٣ نیسان — لصارادن یورئیوس ایچون (لاتینلر افرنجینك ٢٣ نده .)

٩ مایس — اشعیا (ع.م) نامنه .

٢٠ » — بیوك قسطنطینك والده‌سی (الهنا) ایچون .

٢٤ حزیران — ولادت یحیی (ع.م) نامنه .

٢٩ » — حواریوندن پطروس وپاولوس نامنه .

٣٠ « — عموم حواريون ايچون .
٢ تموز — التثام لباس مريم .
٢١ « — الياس (ع.م) ايچون .
٢٥ « — والدهٔ مريم ايچون .
٢٦ « — اعزات نصارادن پاراشكيوه نامنه (اورتودوقسلرك يوم مخصوصيدر .)
٦ اغستوس — (عيد تجلى) حواريوندن پتروس ؛ پاولوس، ياقوسك بعدالرفع مسيحى طورسيناده رؤيتلرينى تذكار ايچون (ارمنيلر بوكوندن اول وياصوكره كلن بازار كوننه تصادف ايتديررلر .)
١٥ « — وفات مريم (اون بش كون اول پرهيز باشلار .)
٢٠ « — شموئيل (ع.م) .
٢٩ « — يحيى (ع.م) .
٣٠ « — ميان مريمى تلثيم نامنه .
٥ ايلول — موسى (ع.م) .
٨ « — ولادت مريم .
١٤ « — صليبى كشف ايدن (الهنا) يه تشكر ايچون .
٢٤ « — حواريوندن يوحنا ايچون .
٦ تشرين‌اول — حواريوندن طوما ايچون .
٧ « — حواريوندن لوقا ايچون .
٢٦ « — مقتول ديمتريوس ايچون (اورتودوقسلرك) .
٨ تشرين‌ثانى — ملائكهٔ مقربين نامنه .
٢١ « — عيد تقدمه (مريمك يدى ياشنده ايكن معبده خادم اولديغنى تذكاردر .)
٢٥ « — اعزاندن (اقاترينى) نامنده‌كى مقتوله ايچون (اورتودوقسلرله برابر لاتينلر)
٣٠ « — حواريوندن الك اول استانبوله كلن آندرياس ايچون .
٥ كانون‌اول — عابد صاوا ايچون (لاتين واورتودوقس) .
٦ « — پسقپوس نيقولائوس ايچون .
٧ « — عيد بكارت .
٩ « — مريمك رحم مادره دوشديكى كونى تذكار ايچوندر .
١٢ « — قبريس پسقپوسى اسپيريدون نامنه .
١٧ « — دانيال (ع.م) ايله علماى نصارادن (آنانيا) و (آزاريا) و (ميقائيل)ناملرينه .
٢٥ « — ميلاد عيسى (ع.م)

سبعينيه : پاسقاليه‌دن ٧٠ كون اول اولان بازار (بوكونده مسيحك كركجى ايله يهودى كاهن حقنده‌كى بياناتى تذكار ايديليور) .

پاسقاليه : ٦٣ كون مقدمكى بازار (مسيحك ولد سفيه حقنده مثالى ياد ايديلور) .

پاسقاليه : ٥٦ كون اول اولان بازار . بوكا لسان عوامده ات كسيمى هفته‌سى ديليور . (ومسيحك يوم قيامت حقنده‌كى كلماتى تذكار اولنور) .

پاسقاليه‌دن : ٤٩ كون مقدمكى بازار (بوكا عوام پرهيز هفته‌سى دير . مسيحك جدينى بشرحاننده‌كى كلماتى ياد اولنور .)

پرهیز کبیر : پاسقالیه‌دن ۷ هفته ٤٣ کون مقدمکی بازار (بو کون سلانیك متره‌پولیدی غره‌غوریوس بالامیدیس یاد اولنور .)

عبدالرمادل : پرهیزك برنجی چهارشنبه‌سنده اجرا اولنور .

ارائهٔ صیلب : پرهیزك ایلك بازار کونی .

پاسقالیادن : یکرمی یدی کون مقدمکی بازار (استانبول پطریقلرندن نردبانلی یوانیس ذکر ایدیلور.)

پاسقالیادن : ۳ کون اولکی بازار . مصرلی بر تائبه‌یی تذکار ایچون .

پاسقالیادن : ١٤ کون اولکی بازار . (مسیحك بر صبایه راکباً جلیله‌دن قدسه عودتی تخطر ایدیلور . برکون اولده احیای‌الاموات ایدیشی یاد اولنور .)

وقعهٔ یوسف وذلیخا : پاسقالیادن ٦ کون اولکی بازار ایرتسی .

مخدرات عشره : پاسقالیادن ٥ کون اولکی صالی ، (یهودانك مسیحه اولان اهانته اظهارماتم‌ایدیلور.)

پاسقالیادن : ۳ کون اولکی پنجشنبه (مسیحك حواریون ایله صوك ایتدیکی طعام تذکار ایدیلور .)

جمعهٔ مبارکه : پاسقالیادن برکون اولکی جمعه (یوم مذکورده صایب مسیح نامنه ماتم وصوم اجرا ایدیلور .)

پرهیزك صوك کونی دفن مسیح یورطیسی‌در . بیضهٔ سرخ پاسقالیه‌سی . (بو کون مسیحك مرقددن خروجی زعم اولنمقله تشکراً بایرام یاپیلور .)

عروج عیسی : پاسقالیادن قرق کون صکره‌کی پنجشنبه .

پاسقالیادن : ٥ کون صوکره‌کی بازاردرکه (پانته‌قوت) دینلور . بو کون روح‌القدسك حواریون اوزرینه نزولی تذکار ایدیلور .

عدالاقانیم : پانته قوتدن تام بر هفته صکره‌کی بازار . سعین ثانی پاسقالیانك ۷ کونی (بو کوندن بدأ ایله لاتین مذهبنده بولنانلر (Fête-Dieu) بیوك یورطی طوتارلر .)

عثمانلی پادشاهلری

	اسامیٔ سلاطین	تاریخ جلوسلری	مدت سلطنتلری آی	مدت سلطنتلری سنه	مدت عمرلری سنه
١	— غازی سلطان عثمان خان اول بن ارطغرل بن سلیمانشاه	٦٩٩	١	٢٦	٧٠
٢	— سلطان اورخان غازی بن سلطان عثمان	٧٢٠	٠	٣٥	٧٥
٣	— خداوندکار سلطان مراد خان اول بن سلطان اورخان	٧٦١	١	٣٠	٦٥
٤	— ییلدیرم سلطان بایزید خان اول بن مراد خداوندکار	٧٩١	٣	١٤	٤٤
٥	— چلبی سلطان محمد خان اول بن ییلدیرم بایزید	٨١٦	٠	٨	٤٣
٦	— سلطان مراد خان ثانی بن چلبی سلطان محمد	٨٢٤	٦	٣٠	٤٩
٧	— فاتح سلطان محمد خان ثانی بن سلطان مراد ثانی	٨٥٥	٠	٣١	٥٣
٨	— سلطان بایزید خان ثانی بن فاتح سلطان محمد	٨٨٦	٠	٣٢	٦١
٩	— یاوز سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید ثانی	٩١٨	٨	٨	٥١
١٠	— قانونی سلطان سلیم خان اول بن یاوز سلطان سلیم	٩٢٦	٠	٤٨	٧٤
١١	— سلطان سلیم خان ثانی بن سلطان سلیمان قانونی	٩٧٤	٦	٨	٥٣
١٢	— سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سلیم ثانی	٩٨٢	٨	٢٠	٥٠
١٣	— سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد ثالث	١٠٠٣	٢	٩	٣٨
١٤	— سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠١٢	٠	١٤	٢٨
١٥	— سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٢٦	٣	٠	٠
١٦	— سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد خان اول	١٠٢٧	٤	١٤	١٨
—	ایکنجی دفعه سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٣١	٤	١	٤٧
١٧	— سلطان مراد خان رابع بن سلطان احمد	١٠٣٢	١١	١٦	٤١
١٨	— سلطان ابراهیم خان اول بن سلطان احمد	١٠٤٩	٩	٨	٣٤
١٩	— آوجی سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهیم	١٠٥٨	٥	٤٠	٥٣
٢٠	— سلطان سلیمان خان ثانی بن سلطان ابراهیم	١٠٩٩	٩	٣	٥٠
٢١	— سلطان احمد خان ثانی بن سلطان ابراهیم	١١٠٢	٩	٣	٥٤
٢٢	— سلطان مصطفی خان ثانی بن آوجی سلطان محمد	١١٠٦	١٠	٨	٤١
٢٣	— سلطان احمد خان ثالث بن آوجی سلطان محمد	١١١٥	١١	٢٨	٦٥
٢٤	— سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی ثانی	١١٤٣	١١	٢٤	٦٠
٢٥	— سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفی ثانی	١١٦٨	٠	٣	٧١

	اسامیٔ سلاطین	تاریخ جلوسلری	مدت سلطنتلری		مدت عمرلری
			آی	سنه	سنه
٢٦	سلطان مصطفی خان ثالث بن سلطان احمد ثالث	١١٧١	٩	١٦	٥٨
٢٧ —	سلطان عبدالحمید خان اول بن سلطان احمد ثالث	١١٨٧	٨	١٥	٦٦
٢٨ —	سلطان سلیم خان ثالث بن سلطان مصطفی ثالث	١٢٠٣	٩	١٦	٤٨
٢٩ —	سلطان مصطفی خان رابع بن سلطان حمید اول	١٢٢٢	٣	١	٣٠
٢٠ —	عدلی سلطان محمود خان ثانی بن سلطان حمید اول	١٢٢٣	١٠	٣٢	٥٥
٣١ —	سلطان عبدالمجید خان اول بن سلطان محمود عدلی	١٣٥٥	٨	٢٢	٤٠
٣٢ —	سلطان عبدالعزیز خان اول بن سلطان محمود عدلی	١٢٧٧	٥	١٥	٤٨
٣٣ —	سلطان مراد خان خامس بن سلطان عبدالمجید	١٢٩٣	٣	٠	٠
٣٤ —	سلطان عبدالحمید خان ثانی بن سلطان عبدالمجید	١٢٩٣	٧	٣٢	

پادشاه عثمانیان و خلیفهٔ اسلامیان سلطان محمد خان خامس حضرتلری

ولادت همایون

۲۰ شوال ۱۲۶۰

جلوس همایون

۷ ربیع الاخر ۱۳۲۷

ولی عهد سلطنت عثمانیه

دولتلو نجابتلو یوسف عز الدین افندی حضرتلری بن سلطان عبد العزیز خان

تاریخ ولادتلری

صفر سنه ١٢٧٤ - ایلول ١٢٧٣

دولتلردن بعضیلری وحکمدارلری حقنده معلومات مختصره

ایمپراطور
ایکنجی ویلهلم

ایمپراطوریچه
اوغوستا ویقتوریا

المانیا

برچوق قراللقلر ، بویوك دوقه‌لقلر ، دوقه‌لقلر ایله « لوبك ، برهم ، هامبورغ » سربست شهرلرندن وفرانسه‌دن ضبط اولنان آلساس‌لوره‌ن قطعه‌سندن ترکب ایدن بوحکومت ، دول معظمه‌نك الك قوی التکیمه‌لرندن عد اولنه بیلیر . مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٤٠٧٧٧ » کیلو مترو مربعی اولوب ، نفوسی الیوم « ٦٥,٠٠٠,٠٠ » راده‌سنده‌در . مقر حکومتی برلین ، شکل حکومتی مشروطه ومذهب رسمیسی پروتستاندر . المانیانك اسیا ، افریقا ، آمریقا ، واوسترالیاده « ٩,٠٨١,٠١٦ » کیلومترو تربیعنده و اون اوچ بچق ملیون نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ایمپراطور ویلهلم ٢٧ کانون ثانی ١٨٥٩ تاریخنده‌برلینده تولد و ١٠ جزیران ١٨٨٨ تاریخنده تخته قعود ایتمشدر .

آمریقا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٩,٣٨٦,٦٩٣ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٧٠,٩٤١,٤١٠ » کیشیدر . متعدد جمهوریتلرك اتحادندن متشکل اولان بوحکومت معظمه‌نك پایتختی واشینغتون شهریدر .

رئیس جمهور میستر ویلسون موقع ریاسته « ١٩١٢ » ده انتخاب ایدلمشدر .

ایمپراطور فرانسوا
ژوزه‌ف

ولیعهد آرشیدوق
فردیناند

آوستریا ومجارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٦٢٥,٥١٨ » کیلو مترو مربعی و نفوسی « ٥٠,٤٠٥,٢٦٧ » کشیدر . اوستریانك مرکز اداره‌سی ویانه ، و مجارستانککی پودا پشته شهرلریدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیك‌در . اخیراً اوزون مدتدنبری اشغال عسکری تحتنده بولندیغی بوسنه هرسك قطعه‌لرینی دولت عثمانیه‌دن اغتصاب ایله‌مشدر .

هابسبورغ - لوره‌ن خاندانه منسوب اولان برنجی فرانسواژوزه‌ف « ١٨٣٠ » سنه‌سی آغستوسك اون سکزنده شومبروننده تولد و « ١٨٤٨ » سنه‌سی کانون اولنك ایکیسنده قعود ایلمشدر. ایمپراطوریچه الیزابت « ١٨٩٨ » ده بر آنارشیست طرفندن قتل ایدلمشدر .

قرال اون اوچنجی
آلفونس

قرالیچه ویقتوریا

اسپانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٠٤,٥١٧ » کیلو مترو

مربعی ونفوسی « ۱۸,۵٦٥,۹۰۳ » کشیدر . جمعاً « ۲۱۲,۷۲۰ » کیلومترو تربیعنده و « ۳۰۱,۰۰ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر . مقر حکومتی مادرید ، شکل حکومتی مشروطه، مذهب رسمیسی قتولیکدر .

بوربون خاندانه منسوب اولان اسپانیا قرالی اون اوچنجی آلفونس، «۱۸۸٦» سنه‌سی مایسنك اون یدیسنده مادریدده تولد و ۱۷ مایس (۹۰۳) تاریخنده صندالیٔ حکومته تعود ایتمشدر .

قرال بشنجی کوستاو

قرالیچه ویقتوریا

اسوج

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤٤٧,٨٦٤) کیلو مترو مربعی ، نفوسی (٥,٣٣٧,٠٥٥) کشیدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهبی لوتریه‌ندر .

برنادوت خاندانه منسوب اولان قرال بشنجی کوستاو ١٦ حزیران (١٨٥٨) تاریخنده تولد و (١٩٠٧) سنه‌سی کانون اولك سکزنجی کونی جالس تخت حکمداری اولمشدر .

رئیس حکومت (١٩١٣ ده) موسیو موللر

رئیس حکومت (١٩١٢ ده) موسیو فوردر

اسویچره

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤١,٣٤٦) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٣,٣٢٥,٠٢٣) کشیدر. یکرمی بش اوفاق قانتونك اتحادندن حاصل اولان بو حکومتك شکل اداره‌سی جمهوریتدر . رئیس حکومت هرسنه انتخاب اولنور .

پایتختی (برن) شهریدر . (١٩٠٩) سنه‌سی ایچون انتخاب اولونان رئیس موسیو (دوچەر) (١٩١٠) ایچون انتخاب اولنان موسیو (قومنه‌س)در.

افغانستان

مساحهٔ مسطحه‌سی (٥٥٠,٠٠٠) کیلومترو مربعی ونفوسی (٥) میلیوندر . مذهب رسمیسی اسلام ، شکل حکومتی مطلقه ، پایتختی کابل شهریدر .

امیر حاضر حبیب الله خانك تاریخ ولادتی (١٨٧٢) و تاریخ قعودی (١٠) تشرین اول (١٩٠١) در .

قرال بشنجی ژورژ

قرالیچه مه‌ری

انکلتره

دنیانك بلکه اك قوی الشکیمه برحکومتی اولان بودولتك مساحهٔ سطحیه‌سی (٣١٤,٣٣٩) ونفوسی (٤٣,٧٤٠,٠٠٠) کشیدر .

انکلتره‌نك بالجمله قطعات موجوده‌ده عظیم وشایان دقت و اهمیت مستملکاتی موجوددر . (٣٤٩,٤٥٠,٠٠٠) نفوسه مالك اولان بومستملکاتك مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٩,٢٢٤,٠٦٩) کیلو مترو مربعیدر. پایتختی لوندره، مذهب رسمیسی پروتستان آنغلیقاندر .

ساقس قوبورغ غوطه خاندانته منسوب اولان قرال بشنجی ژورژ ٣ حزیران ١٨٦٥ تاریخنده « مالبورو هاوز » سراینده تولد و « ٩ مایس ١٩١٠ » تاریخنده جالس تخت حکمداری اولمشدر .

قرال اوچنجی
ویقتور امانوئل

قرالیچه ئەلەن

ایتالیا

« ٢ ٦,٦٨٣ » کیلو مترو تربیعنده بولنان بو حکومتك نفوسی « ٣٣,٠٤٥,٨٤٠ » کشیدر. امور روحانیه‌سی پاپالغه مودوع و مذهب رسمیسی قتولیکدر. شکل حکومتی مشروطه‌در . مرکز اداره‌سی روما شهریدر . افریقاده اهمیتسز (اریتره) مستملکه‌سی موجوددر .

ساووا خاندانته منسوب اولان اوچنجی ویقتور ئەمانوئل ١١ تشرین ثانی (١٨٦٩) ده تولدو (٢٩) تموز (١٩٠٠) ده تخته قعود ایلمشدر .

ایران

مساحهٔ سطحیه‌سی (١,٦٤٥,٠٠) کیلو مترو مربعی و نفوسی (٩) میلیوندر. شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی اسلام ، پایتختی طهران شهریدر . شاه حاضر قاجار خاندانته منسوب شاه میرزا احمد خاندر .

قرال آلبر

قرالیچه الیزابت

بلچیقا

(٢٩٤٥٦) کیلومترو مربعی جسامتنده بولنان بو حکومتك نفوسی (٧,٢٣٨,٦٢٢) در . مذهب رسمیسی قتولیك ، شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی بروکسل شهریدر. حکمدار حاضر ساقس قوبورغ غوطه خاندانته منسوب اولان قرال « آلبەر » در .

بخارا

مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٥٠,٠٠٠) کیلو مترو مربعی و نفوسی (١,٨٥٠,٠٠٠) کشیدر .

بو حکومت اسلامیه‌نك امیری اولان [سیدمیر عالم حضرتلری] (٨ محرم ١٣٢٨)ده قعود ایلمشدر. پایتختی (بخارا) شهریدر .

بلوجستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٣٥٠,٠٠٠) کیلومترو مربعی و نفوسی (٥٤٥,٠٠٠) کشیدر ، مذهب رسمیسی اسلام ، مرکز حکومتی کلات شهریدر . حکمدار حاضر (خداداخانك) تاریخ ولادتی (١٨٤٣) و تاریخ قعودی (١٨٥٦) .

قرال برنجی فردیناند

قرالیچه ئه‌له‌ئونور

بلغارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (۹۶,۳۴۵) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۴,۰۲۸,۴۴۹) کشیدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی اورتودوقس وپایتختی صوفیه شهریدر .

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال فردیناندك تاریخ تولدی (۲۵) شباط (۱۷۶۱) پرنسلکه تاریخ انتخابی (۷) تموز (۱۸۸۷) ، تاریخ استقلالی (۵) تشرین اول (۱۹۰۸) واستقلالك حکومت عثمانیه ودول معظمه طرفندن تاریخ تصدیقی (۲۰-۲۹) ایلول ۱۹۰۹ در.

پاپا اونجی پی

خارجیه ناظری مه‌ری ده‌ل وال

پاپالق

الیوم پاپالق مقامنی احراز ایدن پاپا اونجی پی ۲ حزیران (۱۳۸۵) تاریخنده تولد و (٤) اغستوس (۱۰۹۳) تاریخنده پاپالغه انتخاب ایدلمشدر .

رئیس جمهور براغا

پورتکیز

مساحهٔ سطحیه‌سی (۲,۹۱۹,۴۳۰) کیلو مترو مربعی ، نفوسی (٤,٤۲٥,۸۳۲) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ، شکل حکومتی جمهوریت ، مرکز حکومتی لیزبوندر. پورتکیزك قطعات سائره‌ده (۰,۰۹۳,۰۰۰) کیلومترو مربعی مساحهٔ سطحیه‌سنده و (۷,۲٥٦,۰۰۰) نفوسی محتوی مستملکاتی واردر . اخیراً اعلان جمهوریت ایدلشدر .

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان صوك حکمدار ایکنجی (ئه‌مانوئل) کچن سنه خلع اولنمشدی . یرینه رئیس جمهور موسیو براغا کتیرلشدر.

چین

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱۱,۱۳۸,۸۸۰) کیلومترو مربعی و نفوسی (۲۳۰,۰۰۰,۰۰۰) کشیدر . مرکز حکومتی پکین شهریدر . خیراً مشروطیت اعلان ایدلمشدر .

متوفی ایمپراطور « توانغ چو » نك وفاتی اوزرینه یرینه اوغلی (پوبی) کچمشسه‌ده هنوز پك اوفاق بولوندیغی جهتله خاندان حکمداری‌یه منسوب پرنس « جوئه‌ن » نائب حکومت تعیین اولنمشدر .

حبشستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤٥۰,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر. شکل حکومتی مطلقه ، پایتختی آدیس آبابا شهریدر .

حکمدار نجاشی ایکنجی (منه‌لیك) وفات ایتمشدر. یرینه (لیجی‌یه‌آسو) کچمشدر . مشارالیهك تاریخ تولدی ۱۸۹٦ در .

قرال سکزنجی فره‌دریق

قرالیچه لوئیز

دانیمارقه

مساحهٔ سطحیه‌سی (٣٠,٣٨٤) کیلو مترو مربعی نفوسی (٢,٦٠٥,٢٦٨) کشیدر. مذهب رسمیسی لوتریه‌ن ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی قوپنهاغدر .

اوروپا و امریقاده (٢٣٣,٥٩٨) کیلو مترو مربعی مساحه‌سنده ویوز اللی بیکه قریب نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

هولشتین فلاکسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال سکزنجی (فره‌دریق) ك تاریخ تولدی (١٨٤٣) وتاریخ تولدی (١٩٠٦) در .

ایمپراطور ایکنجی نیقولا

ایمپراطوریچه الکساندار

روسیه

دول معظمه‌دن اولان بو حکومتك مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٢,٨٤٠,٨٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (١٣٤) میلیوندر . مذهب رسمیسی اورتودوقس ، شکل حکومتی مشروطهٔ مطلقه ، پایتختی پترسبورغدر .

رومانوف هولدشتاین خاندانه منسوب اولان ایمپراطور ایکنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (١٨) مایس (١٨٦٩) تاریخ جلوسی (١) تشرین ثانی (١٨٩٤) در .

قرال برنجی شارل

قرالیچه الیزابت

رومانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ١٣١,٣٥٣ » کیلو مترو مربعی ، نفوسی « ٦,٥٨٥,٥٢٤ » کشیدر. مذهب رسمیسی اورتودوقس ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی بکرشدر .

هوهنزولرن خاندانه منسوب اولان قرال برنجی شارلك تاریخ تولدی « ٢٠ » نیسان « ١٨٣٩ » ، تاریخ جلوسی « ١٨٨٦ » در .

ایمپراطور یوشیهیتو

ژاپونیا

ایمپراطوریچه سناداقو

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤٥٢,٩٢٢ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٥١,٦٠٧,٢٤٨ » کشیدر. شکل حکومتی مشروطه وپایتختی توکیو شهریدر .

ایمپراطور موتسو هیتونك وفاتی اوزرینه اوغلی تخته چیقمشدر .

سیام

مساحهٔ سطحیه‌سی (٦٣٨,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٦,٦٧٢,٠٠٠) کشیدر . مرکز اداره‌سی بانغوق شهریدر .

قرال « ماهاواجیراوود » ك تاریخ جلوسی (١٩١٠) در .

قرال پترو

ولیعهد پرنس آلکساندر

صربستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۴۸,۳۰۳ » کیلو مترو مربعی نفوسی « ۲,۷۳۵,۱۴۷ » کشیدر . مذهب رسمیسی اورتودوقس ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی بلغراد شهریدر . قره‌یورکه‌ویچ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی پترونك تاریخ ولادتی « ۲۹ » حزیران « ۱۸۴۲ » جلوسی « ۱۰ » حزیران « ۱۹۰۲ » در .

فاس

مساحهٔ سطحیه‌سی (۴۳۹,۲۴۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر . شکل حکومتی مطلقه ، مذهب رسمیسی اسلام وپایتختی مراکش شهریدر .

موسیو پوانقاره

فرانسه

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۵۲۶,۴۶۴ » کیلومترو مربعی نفوسی « ۳۹,۲۵۲,۲۶۷ » کشیدر . قطعات سائره‌ده « ۹۸۴,۷۰ » کیلومترو مربعی مساحه‌سنده و« ۴,۵۱۱,۰۰۰ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

شکل حکومتی جمهوریت ، مرکز حکومتی پارس شهریدر .

رئیس جمهور موسیو فالیه‌ردن صوکره اخیراً ریاسته‌باش وکیل موسیو پوانقاره انتخاب ایدلمشدر .

رالیچه ویلهلمین

پرنس هانری

دو پی‌بی‌با

فلمنك

مساحهٔ سطحیه‌سی (۳۲) بیك کیلومترو مربعی ، نفوسی (۵,۶۷۲,۲۳۷) کشیدر. مذهب رسمیسی پروتستان ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی لاهی شهریدر . جمعاً (۲,۴۵,۶۴۷) نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ناسو خاندانه منسوب اولان قرالیچه ویلهلمینانك تاریخ ولادتی « ۳۱ » آغستوس « ۸۸۰ » تاریخ جلوسی « ۲۳ » تشرین ثانی « ۱۸۹۰ » در .

قرال نیقولا

قرالیچه میله‌نا

قره‌طاغ

مساحهٔ سطحیه‌سی (۹,۰۸۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۲۷۷,۸۳۱) کشیدر. بواوفاق پرنسلکك مذهب رسمیسی اورتودوقس، پایتختی چتینه شهریدر.

پتروویچ ینه‌غوش خاندانه منسوب اولان قرال برنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (۲۵) ایلول (۱۸۴۱) تاریخ قعودی (۱۴) آغستوس (۱۸۶۰) در .

موناقو

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱,۵) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۱۵,۱۷۰) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ، مرکز حکومتی موناقو شهریدر .

پرنس آلبەر

پرنسس آلیس

پرنس آلبەرك تاریخ تولدی (٣) تشرین ثانی «١٨٤٨» وتاریخ قعودی «١٠» ایلول «١٨٨٩» در.

قرال یدنجی هاقون

قرالیچه مود

نوروەج

مساحهٔ سطحیه‌سی «٣٢١,٤٧٧» کیلومترو مربعی ونفوسی «٣,٣٢١,٥٨٨» کیدر . مذهب رسمیسی لوتریەن ، شکل حکومتی مشروطه، پایتختی قریستانیا شهریدر .

هولشتاین غلوقسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال یدنجی هاقونك تاریخ ولادتی «١٣» آغستوس «١٨٧٠» وتاریخ قعودی «١٥» تشرین ثانی «١٩٠٥» در.

قرال ژورژ

قرالیچه اولغا

یونانستان

مساحهٔ سطحیه‌سی «٦٤,٧٩٠» کیلو مترو مربعی ونفوسی «٢,٥» میلیوندر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی اورتودوقس وپایتختی آتنه شهریدر .

هولشتاین غلوقسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی یورکینك تاریخ ولادتی «٢٤» کانون اول «١٨٤٥» وتاریخ قعودی «٥» حزیران «١٨٦٢» در.

دولت عثمانیه‌نك نشان و مدالیه‌لری

خاندان آل عثمانی نشانی

خاندان آل عثمانی نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده ایجاد ایدلمشدر . اورته‌سنده‌كی قطعۀ زرینه منقوش طغرای همایونك زیرنده بیاض میناءدن معمول بر دفنه دالی و نشانك قلاده‌یه ربط ایدیله‌جكی محلنده كذلك بیاض میناءدن مصنوع بر قوردون بانی واردر . تاریخ احداثی ١٩ آغستوس ١٣٠٩ تاریخنه مصادفدر.

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده احداث ایدلمشدر . آلتوندن معمول اولوب اورته‌سنده ارطغرل كلمۀ مجلله‌سی ، بر جهتنده ارطغرل حضرتلرینك كوچك آسیایه هجرتی تاریخی . دیكر جهتنده نشان عثمانیه‌نك تاریخ احداثی اولان ١ ٧٨ سنه‌سی محرردر .

نشان افتخار

نشان افتخار فردوس آشیان سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده احداث بیورلمشدر . یالكز قطعۀ مرصعه‌سی واردر .

نشان امتیاز

نشان امتیاز خاقان سابق عبدالحمید ثانی زماننده احداث ایدلمشدر . رتب متعدده‌یه منقسم اولمایوب یالكز آلتون و كموش مدالیه‌لری واردر . قوردونك نصف طولانیسی یشیل ، نصف دیكری قرمزی رنكده‌در . تاریخ احداثی ٢٤ ذی‌الحجه ١٢٩٥ تاریخنه مصادفدر .

نشان عثمانی

نشان عثمانی جنتمكان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایجاد كردۀ عالیلریدر . مرصع و درت رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك كرك مرصع ، كرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی یشیل كناری قرمزی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی صاغدن صوله تعلیق ایدیلیر . و عین شكلده اولان بیوك شمسه‌سی صدرك صول طرفنه وضع اولنور . ایكنجی رتبه‌سی عین رنكده اینجه قورده‌لا ایله كردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق ایدیلیر . اوچنجی رتبه كذا عین رنكده اینجه بر قورده‌لا ایله كردانه طاقیلیر. دردنجی رتبه‌سی ایسه صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ١٢٧٨ سنه‌سنه مصادفدر.

نشان مجیدی

نشان مجیدی . والد کثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلرینک مأثر عالیه‌لرندندر . مرصع وبش رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنک کرک مرصع ، کرک سیم قطعه‌لرینک اورته‌سی قرمزی ، کناری یشیل رنکلی قورده‌لاسی واردر. برنجی رتبه‌سی اشبو قورده‌لا ایله کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرک صول طرفنه طاقیلیر . ایکنجی رتبه‌سی کذا کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرک صاغ جهتنه تعلیق اولنور. اوچنجی رتبه‌سی‌ده عین قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی یوقدر . دردنجی وبشنجی رتبه‌لری عین رنکده قورده‌لالرله صدرک صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ۱۲۶۸ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنک اوچنه مصادفدر .

نشان شفقت

شفقت نشانی خاقان سابق زماننده احداث اولنمشدر . نسوانه مخصوص اولوب اوچ رتبه‌سی واردر. برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصع وقوردونی اورته‌سی بیاض وکناری یشیل ، قرمزی رنکده‌در .

معارف نشانی

۱۳۲۶ سنه‌سنده احداث اولنمشدر . ممالک عثمانیه‌ده ترقیٔ معارفه خدمت ایدن ذواته اعطا اولنور . اوچ رتبه‌دن عبارت اولوب قید حیات شرطیله ویریلیر . معارف نظارتنک برنجی وایکنجی واوچنجی رتبه‌لری زمینی قرمزی مینه‌لی محدب بر دائره اوزرنده علامت سنیهٔ دولت عثمانیه اولان هلال ویلدیزی وهلالک اورته‌سنده طغرای همایونی حاوی اوله‌جق وهلالک بیاض مینه‌لی زمینی اوزرینه « علوم وفنون وصنایع نفیسه » عباره‌سی یازیله‌جقدر . برنجی رتبه‌سی یشیل مینه‌دن معمول دفنه دالی تقلیدی بر دائره ایله محاط اوله‌جق وایکنجی رتبه‌سی‌ده یلدیز جهتندن ایکی قوس دائره واوچنجی رتبه‌سی ینه یوقاری جهتدن متقاطع ایکی قوس ایله محاط بولنه‌جقدر . [ثروت فنون ۱۳۲۶ سنه‌سنده با ارادهٔ سنیه معارف نشانک ایکنجی رتبه‌سنه نائل اولمشدر .]

مدالیه‌لر

معارف مدالیه‌سی — ۹ جمادی‌الآخره ۱۳۱۹ تاریخنده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش اولمق اوزره ایکی رتبه‌در . الیوم ملغادر .

حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی — ۲۰ شعبان ۱۳۱۹ تاریخنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ونیکل اولمق اوزره اوچ رتبه‌سی واردر .

یونان مدالیه‌سی — ۲۷ ذی‌القعده ۱۳۱٤ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

تخلیصیه مدالیه‌سی — ۲۵ ربیع‌الآخر ۱۳۱۰ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

لیاقت مدالیه‌سی — ۱۳۱۸ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش اولارق ایکی رتبه‌سی واردر .

زراعت مدالیه‌سی — عبدالحمید زماننده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش وباقردن اوچ رتبه‌سی واردر .

کرید مدالیه‌سی — ۱۲۰۸ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر . فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۲ ٤ سنه‌سنده کذا ایکی رتبه اولمق اوزره احداث بیورلمشدر .

مجار مدالیه‌سی — ۲ ربیع الآخر ۱۳۱٦ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

امتیاز مدالیه‌سی — ۲ ذی القعده ۱۳۰۰ تاریخنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر .

پلونه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

روسیه محاربه مدالیه‌سی — ۱۰۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قره طاغ مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۹ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قارص مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۲ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قریم سلستره مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۱ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر. کموشدن معمولدر .

سیواستپول مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۰ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر. کموشدن معمولدر .

بوسنه مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۲٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

کردستان مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦۳ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

یمن مدالیه‌سی — خاقان مشار الیه حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦۳ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر. آلتون وکوشدن معمولدر .

بریهٔ الشام وقلعهٔ عکا مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۵٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

اشقودره مدالیه‌سی — فردوس آشیان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲٤۷ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

دوائر مرکزیه‌نك بولندقلری یرلر :

اعیان ومبعوثان مجلسلری	صالی بازارنده مجلس ملی بناسنده .
صدارت دائره‌سی داخلیه نظارتی خارجیه نظارتی	باب عالی بناسنده
شورای دولت دائره‌سی	محاکم حقوق قسمی صغوق چشمه تلغرافخانه بناسنده ، دیگر قسملری باب عالی قارشوسنده طمرق دائره‌سنده

عدلیه ومذاهب نظارتی	آیاصوفیه میداننده‌کی بناده
اوقاف نظارتی	جنبرلی طاشده
حربیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دائرهٔ مشیخت اسلامیه	سلیمانیه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مالیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
بحریه نظارتی	قاسم پاشاده دائرهٔ مخصوصه‌ده
نافعه نظارتی	باب عالی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
معارف نظارتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
زراعت وتجارت واورمان نظارتی	سلطان احمد میداننده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رسومات مدیریت عمومیه‌سی	استانبول ریختیمنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
شهر امانتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دفترخاقانی مدیریت عمومیه‌سی	سلطان احمد میداننده‌کی دائره‌ده
دیون عمومیهٔ عثمانیه	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تقاعد نظارتی	جنبرلی طاش جوارنده
صحیه نظارتی	غلطه ریختیمی اوزرنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
پوسته وتلغراف مدیریت عمومیه‌سی	میدانجقده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اعمالات حربیه مدیریتی	طوپخانه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
زراعت بانقه‌سی	جغال اوغلنده نافعه نظارتنه متصل دائره‌ده
حجاز تیمور یولی نظارتی	مالیه نظارتنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رصدخانه	بك اوغلنده تقسیمده
امنیت عمومیه مدیریتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
خاصه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
ژاندارمه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
امنیت صندوقی	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مسکوکات اداره‌سی	طوپقپو سرایی داخلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مطبعهٔ عامره	» » » » »
دیوان محاسبات	جغال اوغلنده » »
پولیس مدیریت عمومیه‌سی	دیون عمومیه قارشوسنده

پوسته وتلغراف تعرفه‌لری

ممالك عثمانیه داخلنده‌كی حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سیدر :

غروشدن	غروشه‌قدر	استیفا اولنه‌جق اجرت پاره	استیفا اولنه‌جق اجرت غروش
١	١٠٠	٢٠	—
١٠١	٢٠٠	—	١
٢٠١	٣٠٠	٢٠	١
٣٠١	٤٠٠	—	٢
٤٠١	٥٠٠	٢٠	٢
٥٠١	٧٠٠	—	٣
٧٠١	٩٠٠	٢٠	٣
٩٠١	١١٠٠	—	٤
١١٠١	١٣٠٠	٢٠	٤
١٣٠١	١٥٠٠	—	٥
١٥٠١	١٧٠٠	٢٠	٥
١٧٠١	١٩٠٠	—	٦
١٩٠١	٢٠٠٠	٠٠	٢

مرسل الیهك امضاسی طلب ایدلدیكی تقدیرده آیروجه برغروش اخذ اولنور .

ولایت ممتازه ممالك اجنبیه ایچون قبول اولنه‌جق حواله‌نامه‌لره مخصوص اورات تعرفه‌سیدر :

		غروشدن	غروشه‌قدر	غروش
مصر		١	٢٠٠	١
بلغارستان		٢٠١	٤٠٠	١
پورتكیز	[illegible]	٤٠١	٦٠٠	٣
لوكسنبورغ		٨٠١	١٠٠٠	٥
رومانیا		١٠٠١	١٢٠٠	٦
رومانیا		١٢ ١	١٤٠٠	٧
بلچیقا		١٤٠١	١٦٠٠	٨
اسویچره		١٦٠١	١٨٠٠	٩
		١٨٠١	٢٠٠٠	١٠
فرانسه		٠٠١	٢٢٠٠	١١

المانیا : ٠ ٤ مارق – ٢١٧٤ غروشدر.
فلمنك : ٢٤ فئورین ٢٢١١,٢٥ غروشدر.
اسوچ ونوروچ، فنلاندیا بیوك دوقه‌لغی : ٢٦٠ قورون – ٢٢٠٧ غروشدر

تلغرافنامه اجوراتی

درسعادتدن زیرده اسامیسی محرر مواقع ومراكزه كشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لرك هر كلمه‌سندن یكرمی پاره اجرت استیفا قلنور . حد اصغری یدی بچق غروشدر .

ادرنه	آیوالق	جسرمصطفی پاشا
اخی چلبی	اركلی بحر سیاه	چركش
ادرمید	بابا اسكی	چفته‌لرچفتلكی
ارداك	بارطین	چكركه
ارطغرل	بالیكسر	چورلی
اركلی (مرمره)	باندرمه	جوكه
اسكچه	بروسه	حاجی دانشمند
اسكاب	بولی	حوصه
اسكیشهر	بوی آباد	خیره‌بولی
آفیون‌قره‌حصار	بیغادیچ	داری دره
آقچه شهر	بیله‌جك	دیورك
اكری دره	بیرامیچ	دوزجه
اینوز	بوطرناق	بارطین (نام‌دیكر
اورته كوی	پیكار حصار	دوسباط)
اوزون كوپری	پابازلق	دده اغاج
ایصاله	تكفورطاغی	دیمتوقه
ایكنه اطه	تیمور طاش	دلجوه
اینه كول	تربه دره	روپچوز
اینه بولی	چركس‌كوی	زالف
زعفرانبولی	عشاق	كلیبولی
سد البحر	فره‌جك	كلیدالبحر
سكود	قورشیقواق-اطان‌یری	كملیك
سلبوكن	قرجه علی	كنغری
سماو	قرق كلیسا	كوملجنه

سيد غازى	قره‌اغاج اسكله‌سى	لفكه
سينوب	قره‌حصار صاحب	لوله برغوس
شاركوى	قسطمونى	مدانيه
صندقلى	قصبهٔ كرزه	مدرنى
صوفيلو	قلعه‌جك	مديه
طوش كوپرى	طوپ قلعه	مرادلى
طرنوه‌جق	كدوس	مرفته
طمراش	كرده‌ده	معلقره
طوسيه	كرده‌ٔ سينوب	ميخاليج
زوربالى (نام ديكر كتان		يكيشهر
كونك)	كرماستى	

اخطار مخصوص

۱ — متعدد سرلوحه‌لى اولان تلغرافنامه‌لردن بهر يكرمى كلمه ايچون يوز پاره آلنور .

۲ — كلمه‌سى بر غروش اولان تلغرافنامه‌لر حد اصغرى اولەرق اون غروشدن اشاغى اوليه‌جقدر .

۳ — حجاز مخابراتى ايچون ساط مركزينه قدر قرق پاره ومعاندن ايلرى مركز ايچون ايكى غروش اخذ اولنه‌جقدر .

[اشبو تعرفه اساميسى بالاده محرر موافقه درسعادتدن كشيده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لره مخصوصدر]

بهر كلمه‌سى اون پاره‌يه اولان مراكز تلغرافيه : حد اصغرى بش غروشدر .

ازميد	بندك	سلورى
اطه بازارى	توتون چفتلكى	شيله
اغوه	خادمكوى	صبانجه
انجللى	جتالجه	طراقلى
اذينه	چكمجهٔ كبير	طوزله
آيواجق	دارنجه [۱]	قره‌برون
بيغا	درنجه	قره‌جه‌كوى
قورى قواق	قره بيغا	يارمجه
قره مرسل	ككبوزه	لاپسكى
قندره	كيوه	يالوه
قرتال	مالتپه	يقه‌جق [۲]
قلعهٔ سلطانيه	هركه	

[۱] ۷ غروش سوريجى اجرتى النير كبزه‌دن كوندريلير .
[۲] ۱۰ " " " قرتالدن "

بهر كلمه‌سى بش پاره‌يه يعنى يكرمى كلمه‌سى يوز پاره‌يه اولان مراكز تلغرافيه :

اناطولى فنارى [۱]	بوستانجى	بيوك ليمان [۱]
ارناود كوى	باب مشيخت	پاشاباغچه‌سى [۲]
ارن كوى	باب عالى	پريراز قلعه [۲]
اسكدار	باروتخانه	ترسانه
اقسراى	بورغازاطه‌سى [ ]	تكفور طاغى
اناطولى حصار [۲]	بشكطاش	جنكل كوى
اورته كوى	بك اوغلى	حيدر پاشا
اياستفانوس [۳]	بكار بكى	خاصكوى
ايوب سلطان	بيوك اطه	داود پاشا
ايروه (نام ديكر	بيوك دره	ديركار آره‌سى
الماس‌طاش [٤]	بيك	رامى قشله‌سى
زيتون برونى	بلاط	روم ايلى حصار
سركه‌جى	فنار خليج	« فنار [٤]
سليميه	قاضى كوى	« قواغى
سنجاق تپه	قاكليجه [۲]	مجار
صارى يار	قپان دقيق	مقرى كوى
صغوق چشمه	قرق‌اغاج انبارى	ميركون
طرابيه‌سى	قرق‌اغاج فشنك	وفا
طوپقپو	خانه‌سى	هكبه‌لى اطه
طوپخانه	قزل طوپراق	يكى جامع
غلطه	قنديللى [۳]	يكى كوى
غريجه [٥]	قورى چشمه	كيرج اوجاغى [٥]
قانغ	غوزغنجق	كيرج برونى
باب سرعسكرى	قنالى اطه	كيليوس

[۱] ۱۲ غروش مصرفله سوريجى معرفتيله
[۲] ۱۰ غروش قايق اجرتى آلنور .
[۳] ۵ غروش سوريجى اجرتى النور .
[٤] ۳۵ غروش مصرفله اجرتى هكبه‌ليدن
[٥] ۳۰ " "

[۱] ۱۰ غروش قايق اجرتى هكبه‌لى اطه‌دن كوندريلور .
[۲] ۱۰ غروش مصرفله
[۳] ۱۰ " "
[٤] ۱۰ " قايق

[۱] ۱٤ غروش مصرفله
[۲] ۱۰ " "
[۳] ۱٤ " "
[٤] ۲۸ " "
[٥] ۰ " "
[٦] ٤۲ " "

بهر كلمه‌سى آلتمش پاره‌يه اولان مراكز تلغرافيه :

حانيه	سلطانيه	سنه
قنديه	لاشيد	مالويز
رسمو	دلم	قستل

سوده	ابانیه‌توله	میرس
اسفاکیه	بردیتره	بوزجه اطه

اشبو مراکزه اولان تلغرافنامه‌لرك اجورات اصلیه‌لرندن بشقه آیروجه قابلو اجرتی اوله‌رق یوز پاره آلنور .

ادرنه ، بنغازی وطرابلس غرب ایچون تلسز تلغراف واسطه‌سیله کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك هر کلمه‌سی برغروش یکرمی پاره‌در .

حد اصغری اون بش غروشدر .

درسعادتدن ممالك مختلفه‌یه کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك هر کلمه‌سی ایچون اخذ اولنه‌جق اجوراتك مقداری :

اسامیٔ ممالك	سانتیم	فرانق
حجاز	۴۰	۲
المانیا	۵۵	۰
اوستریا ـ مجارستان	۳۴	۰
اوسترالیا	۷۵	۳
اسپانیا	۶۵	۰
اسوچ	۶۹	۰
اسویچره	۵۱	۰
انکلتره	۷۱	۰
ایتالیا	۴۸	۰
ایران: خانقین طریقیله	۶۰	۱
ایران: ابوشهردن ماعدا باطوم طریقیله	۹۰	۱
ایران: اوده‌سا قابلوسی طریقیله	۰۰	۲
بخارا	۴۶	۲
بلچیقا	۶۰	۰
بلغارستان	۲۱	۰
بوسنه ـ هرسك	۲۷	۰
پورتکیز	۳۰	۲
پریم اطه‌سی	۶۹	۰
تونس	۶۸	۰
جزایر	۶۷	۰
جبل الطارق	۶۹	۰
جیبوتی	۸۵	۲
چین	۵۰	۵
حبشستان	۸۵	۱
دانیمارقه	۶۰	۰
زنکبار	۱۳	۳
روسیه	۷۲	۰
رومانیا	۲۶	۰
ژاپونیا	۲	۶
سواکن	۶۴	۱
سیام	۲۳	۳
سنغاپور	۱۰	۴
شیقاغو	۱۵	۲
صربستان	۲۷	۰
طونکین	۴۶،۱ ـ	۶
طرابلس غرب	۸۸	۰
عدن	۵۰	۲
فرانسه وقورسیقه	۵۶	۰
فلمنك	۶۰	۰
فاس	۸۳	۰
قره طاغ	۲۷	۰
لوکسنبورغ	۶۰	۰
مالاغه	۱۰	۴
مالطه	۶۹	۰
مصر: برنجی منطقه (العریش طریقیله)	۱۵	۱
مصر: ایکنجی « (العریش طریقیله)	۳۰	۱
مصر: اوچنجی « (العریش طریقیله)	۵۵	۱
مکسیقه	۷۵	۳
نوروه‌ج	۷۲	۰
نیورق	۷۷	۱
هندستان وبیرمانیا	۳۵	۲
یمن	۸۰	۲
یونانستان	۲۸	۰
« (چشمه طریقیله)	۳۸	۰
یونان اطه‌لری	۳۲	۰
« (بوزجه اطه وشیره طریقیله)	۴۲	۰

کوستنجه طریقیله کشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر اجوراتی :

	سانتیم		سانتیم
اوستریا ـ مجارستان	۳۸	انکلتره	۷۶
المانیا	۵۵	ایتالیا	۶۶
بلچیقا	۶۰	قره طاغ	۵۶
دانیمارقه	۶۰	نوروه‌ج	۷۲
لوکسنبورغ	۶۰	پورتکیز	۷۸
هولاندا	۶۰	روسیه	۷۲
بوسنه ـ هرسك	۵۳	صربستان	۴۸
بلغارستان	۴۷	اسویچره	۵۷
اسپانیا	۷۳	اسوه‌چ	۶۹
فرانسه	۶۵		

مقیاسـ ـــــ ـات

یکی مقیاسلر

طول ومسافه مقیاسانی

اقسامی

(١)	آرشون	(متره)	=	(١٠)	کراه	(دسیمتره)
(١)	کراه	(دسمتره)	=	(١٠)	پرمق	(سانتیمتره)
(١)	پرمق	(سانتیمتره)	=	(١٠)	خط	(میلیمتره)
(١)	خط	(میلیمتره)	=	(١٠)	نقطه	(دسیمیلیمتره)

اضعافی

(١٠)	آرشون	(متره)	=	(١)	بوی	(دقامتره)
(١٠٠)	»	»	=	(١)	هکتومتره	
(١٠٠٠)	»	»	=	(١)	میل	(کیلو متره)
(١٠٠٠٠)	»	»	=	(١)	فرسخ	(میریا متره)

مساحهٔ اراضی مقیاسلری

اقسامی

(١)	آرشون مربعی	=	(١٥٠)	کراه مربعی	
(١)	کراه »	--	(١٠٠)	پرمق »	
(١)	پرمق »	=	(١٠٠)	خط »	

اضعافی

(١٠٠)	آرشون مربعی	=	(١)	اولك (آر = دقامتره مربعی
(٢٥)	اولك (آر)	=	(١)	دونم
(٤)	دونم	=	(١)	جریب (هکتار)
(١٠٠)	جریب (هکتار)	=	(١)	میل مربعی (کیلومتره مربعی)
(١٠٠)	میل مربعی	=	(١)	فرسخ » (میریا متره مربعی)

مایعات وحبوبات مقیاسانی

اقسامی

(١)	اولچك (لیتره)	=	(١٠)	قوطی (دسیلیتره)
(١)	قوطی (دسیلیتره)	=	(١٠)	ظرف (سانتیلیتره)

اضعافی

(۱) یکی آرشون مکعبی (کیلولیتر) = (۱۰) کیله (هکتولیتره)
(۱) کیله (هکتولیتره) = (۱۰) شنیك (دقالیتره)
(۱) شنیك (دقالیتره) = (۱۰) اولچك (لیتره)

اوزان واثقال مقیاساتی

اقسامی

(۱) درهم (غرام) = (۱۰) دنك (دسیغرام)
(۱) دنك (دسیغرام) = (۱۰) بغدای (سانتیغرام)
(۱) بغدای (سانتیغرام) = (۱۰) حبه (میلیغرام)

اضعافی

(۱۰۰۰) یکی درهم (غرام = (۱) قیه (کیلوغرام)
(۱۰) قیه (کیلو) = (۱) بطمان (میریاغرام)
(۱) بطمان = (۱۰۰) قیه) قنطار (کنتال)
(۱۰) . قنطار = (۱۰۰۰) » (۱) چکی (طونیلاته)

مقیاسات عتیقه

(۱) زراع معماری = (۲٤ پرمق
(۱) پرمق = (۱۲) خط
(۱) خط = (۱۲) نقطه
صنایع معماریه و ارض مساحه‌سنده مستعملدر

(۱۲) پرمق = ( ) قدم
(۵) قدم = (۱) قولاج
حفریاتده مستعملدر

(۱) چارشو آرشونی = (۱) اوروب
(۱) اوروب = (۲) کراه
زراع معماریدن بر پرمق اون خط التی نقطه نقصاندر

(۸) اندازه = (۸) اوروب
(۱) اوررب = (۱) کراه
چارشو آرشوننden سکز خط سکز نقطه نقصاندر

اضعافی

(۲۵۰۰) زراع معماری = (۱) میل — اورته یورویشله یکرمی دقیقه‌لق مسافه
(۳) میل = (۱) فرسخ — اورته یورویشله یکرمی دقیقه‌لق مسافه
(٤) فرسخ = (۱) برید
(۲) برید = (۱) مرحله
قره‌ده بر درجه‌لك مسافه = ۱۵,۱٤۵ ساعت
دکزده ,, ,, = ۲۹ ساعت

مساحهٔ اراضی مقیاسلری

(۱)	زراع معماری مربعی	=	(٦٧٦)	پرمق مربعی
(۱)	پرمق مربعی	=	(١٤٤)	خط »

اضعافی

(٤٠٠)	زراع معماری مربعی	=	(۱)	اولك
(٤)	اولك	=	(۱)	دونم

اکیال مقیاسلری

اقسامی

(۱)	استانبول کیله‌سی	=	(٤)	شنیك
(۱)	شنیك	=	(۲)	قوطی
(۱)	قوطی	=	(۲)	ظرف

اوزان مقیاسلری

اقسامی

(۱)	اوقه	=	(٤٠٠)	درهم	
(۱)	درهم	=	(٤)	دنك	
(۱)	دنك	=	(٤)	قیراط	(٦) قیراط = (۱) درهم [*]
(۱)	قیراط	=	(٤)	بغدای	(٦٤) بغدای = (۱) درهم [*]
(١٧٦)	درهم	=	(۱)	لودره	
(١,٥)	»	=	(۱)	مثقال	

اضعافی

(٥)	قیه	=	(۱)	بطمان
(٤٤)	قیه	=	(۱)	قنطار
(٤)	قنطار	=	(١٧٦)	قیه = (۱) چکی

مقیاسات عتیقه‌نك جدیده‌یه تحویلی

طول ومسافه مقیاسلری

۱	زراع معماری	=	,٧٥٨	یکی آرشون (متره)
۱	» » مربعی	=	٠,٥٧٤٥٦٤	» » » مربعی
۱	» » مکعبی	=	٠,٤٣٥٥٢٠	» » » مکعبی

---

[*] اکثریا بو وجهله مستعملدر .

١	پرمق	=	٣,١٥٨	عشیر زراع (سانتیمتره)
١	خط	=	٠,٢٦٣	» » »
١	نقطه	=	٠,٢١٩	» » »
١	چارشو آرشونی	=	٠,٦٨	یکی آرشون (متره)
١	» » مربعی	=	٠,٤٦٢٤	» » » مربعی
١	اوروب	=	٠,٥٨	عشیر زراع (سانتیمترو)
١	اندازه	=	٠,٦٥	یکی آرشون (متره)
١	» مربعی	=	٠,٤٢٢٥	» » » مربعی
١	اوروب	=	٨,١٢٥	عشیر زراع (سانتیمتره)
١	اسکی میل	=	٨,١٢٥	یکی میل
١	اسکی فرسخ	=	٠,٥٦٨٥	یکی فرسخ
١	اسکی دونم	=	,٣٦٧٧٢	یکی دونم
١	استانبول کیله‌سی	=	٠,٢٧	یکی کیله
١	شنیك	=	,٠٠٩٢٥	یکی آرشون مکعبی
١	استانبول کیله‌سی	=	٣٧	اولچك (لیتر)

اوزان مقیاساتی

١	بغدای	=	,٠٥٠١١٩١٤	یکی درهم (غرام)
١	قیراط	=	,٢٠٠٤٧٦٥٦	» »
١	دنك	=	,٨٠١٩٠٦٢٥	» »
١	اسکی درهم	=	١,٣٠٧٣٦٢٥	» »
١	مثقال	=	٤,١١١٤٣	» »
١	لودره	=	٦٥٤,٥٤١١٢	یکی درهم »
١	اسکی قیه	=	١,٢٨٢٩٤٥	یکی قیه (کیلو)
١	اسکی بطمان	=	٠,٧٦٩٧٦٧	یکی بطمان
١	اسکی قنطار	=	٠,٥٧٤٤٩٦	یکی قنطار
١	اسکی چکی	=	٠,٢٣٥٧٦٨	یکی چکی

مقیاسات جدیده‌نك عتیقه‌یه تحویلی

١	یکی آرشون (متره)	=	١,٣١٩٢٦١	زراع معماری
١	» » (مربعی)	=	١,٧٤٠٥٤	» » مربعی
١	» » (مکعبی)	=	٢,٢٩٦١٠٧	» » مکعبی
١	» »	=	١,٤٧٠٥٨٨	چارشو آرشونی
١	» » (مربعی)	=	٢,١٦٢٦٢٩	» » مربعی

١	» » (ذراع)	=	١٫٥٣٣٥٤٤	انداز
١	» » (مربع)	=	٢٫٣٦٩٦٥٦٥	» (مربع)
١	فرسخ	=	١٫٣١٩٩٢٥	اسکی دونم
١	یکی دونم	=	٢٫٨١٩٤٧٣	» فرسخ
١	یکی کیله	=	٢٫٧٠٩٩٠٣	استانبول کیله‌سی

اوزان

١	یکی درهم	=	٠٫٣١١٧٥٣	اسکی درهم
١	» اوقیه	=	٠٫٧٧٩٤٧٧	» اوقیه
١	» بطمان	=	٢٫٣٩٦٠٢٥	» بطمان
١	» قنطار	=	١٫٧٧١٤٩٣	» قنطار
١	» چکی	=	٤٫٤٠٨٣٣٣	» چکی
١	» طون	=	٧٧٩٫٠١٧٧٠	» اوقیه

انکلیز مقیاسلری

١٢	لینه	=	١	پوس
١٢	پوس	=	١	قدم (فوت)
٣	قدم (فیت)	=	١	یارده (یارد)
٢	یارده (یارد)	=	١	قولاچ (فاتم)
١٧٦٠	» »	=	١	میل بری (استاتوت مایل)
٦٠٨٠	قدم (فیت)	=	١	میل بحری (نوتیقل مایل)
١	میل بحری	=	١٠	قابلو
١	» » بحری	=	١٫١٥١٥	میل بری (استاتوت مایل)

عثمانلی مقیاسلرینک عتیقه و جدیده‌سنک انکلیز مقیاسلرینه تحویلی

طول مقیاسلری

١	یکی آرشون ذراع	=	١٫٠٩٣٦	یارده
١	معمار آرشونی	=	٠٫٨٢٩	»
١	چارشو آرشونی	=	٠٫٧٤٤٦٩	»
١	انداز	=	٠٫٧١	»
١	معمار آرشونی	=	٢٫٤٨٧٧٠	قدم
١	چارشو »	=	٢٫٢٣١٠٦	قدم

اوزان مقیاساتی

۱	اسکی قیه	=	۲،۸۲۸٤٥٤	لیبره
۱	یکی »	=	۲،۲۰٤٦۲ ۲٥	»
۱	» طون	=	۲۰۰٤،٦۲۱	»
۱	» »	=	۰،۹۸٤۲۰٥۹	طون

انکلیز طول مقیاساتنك عثمانلی مقیاسات عتیقه وجدیده‌سنه تحویلی

۱	یوس	=	۰،۰۲٥٤	یکی آرشون (متره)
۱	قدم	=	۰،۳۰٤۷۹۷	» » »
۱	»	=	۰،٤۰۲۱٤	زراع معماری
۱	»	=	۹،۰٥۱۳٦	» » پرمق
۱	»	=	۰،٤٤۸۲۲۷	چارشو آرشونی
۱	»	=	٤،٥۸۸۸۱۰	» » اوروپ
۱	»	=	۰،٤۷	اندازه
۱	»	=	۳،۸٦	» اوروپ
۱	یارده	=	۰،۹۱٤٤	یکی آرشون (متره)
۱	»	=	۱،۱۰٦٤۳	معمار آرشونی
۱	»	=	۱،۳٤٤٦۸۲	چارشو »
۱	»	=	۱،٤	اندازه

سنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولق

هرحالده بر سنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولق ایچون سنهٔ قمریه‌یی دور شمسی اولان ۳۳ عددینه تقسیم و بو تقسیمدن ظهور ایدن خارج قسمت مذکور سنه‌دن طرح و حاصل طرحه ۶۲۱ عددی ضم اولندقده سنهٔ میلادیه اولور .

مثال : ۱۳۱٤ سنهٔ هجریهٔ قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ میلادیه‌نك قاچنجی سنه‌سی اولدیغی مطلوب :

۱۳۱٤		۳۳	٤ ۳
۳۹	سنهٔ قمریه‌نك ۳۳ تقسیمندن ظهور ایدن خارج قسمت	۲۹	۹۹
۱۲۷٥	سنهٔ هجریهٔ شمسیه		۳۲٤
۶۲۱	ضم		۲۹۷
۱۸۹٦	۱۳۱٤ سنهٔ قمریه‌سی ابتداسنده میلادیه		۲۷

سنهٔ میلادیه‌دن سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولق

هر حالده بر سنهٔ میلادیه‌نك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولق ایچون ۶۲۰ عددینی سنهٔ میلادیه‌دن طرح و حاصل طرحی ۳۲ عددینه تقسیم ایدوب ظهور ایدن خارج قسمت مذکور حاصل طرحه ضم اولندقده سنهٔ هجریهٔ قمریه اولور .

مثال : ۱۸۹۷ سنهٔ میلادیه‌سی ابتداسنك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه مطلوب :

۱۸۹۷		۳۲	۱۲۷٦
۶۲۱		۲۷	۹۹
۱۲۷٦	سنهٔ هجریهٔ شمسیه		۱۲۸
۳۸	تقسیمدن ظهور ایدن خارج قسمت		۲۳٦
۱۳۱٤	۱۸۹۷ سنه‌سی ابتداسنده سنهٔ هجریهٔ قمریه		٥٦

تاریخ میلادیدن تاریخ مالیٔ عثمانی‌یی بولمه‌نك اصولی

بیك سكز یوز قرق تاریخ میلادیسندن اعتباراً جاری اولمق اوزره هر هانكی بر تاریخ میلادی‌یی تاریخ مالی‌یه تحویل ایچون تاریخ مذكوردن ٥٨٤ وماهنك عدد ایامندن ١٢ - بیك طقوز یوز سنهٔ میلادیه‌سی مارتنك اون دردنجی كوننده اعتباراً ١٣ - عددی طرح ایدلدكده باقی تاریخ مالی وماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٨٩٦ سنهٔ میلادیه‌سی تموزینك یكرمی التنجی كونی سنهٔ مالیه‌نك هانكی سنه و ماهنك قاچنجی كونه مصادف ایدوكی مطلوب :

١٨٩٦ سنهٔ میلادیه	٢٦ افرنجی تموز
٥٨٤ طرح	١٢ طرح
١٣١٢ سنهٔ مالیه	١٤ تموز

بیك اوچیوز اون ایكی سنهٔ مالیه‌سی تموزینك ١٤ نجی كونی ایدوكی .

اكر تحویلی ارزو اولنان تاریخ میلادی كانون ثانی وشباط آیلرینه مصادف ایسه سالف الذكر ٥٨٤ عددینه واحد ضمیله ٥٨٥ عددی طرح ایدلملیدر وماهنك عدد ایامندن ١٢ طرح اولنه‌مدیغی صورتده اولكی ماهك عدد ایامی ضم ایدلدكدن صكره مجموعندن ١٢ طرح و حاصل طرح اولكی ماهك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٨٩٦ سنهٔ میلادیه‌سی شباطنك دردنجی كونی سنهٔ مالیه‌نك هانكی سنه وهانكی ماهنك قاچنجی كونه تصادف ایتدیكی مطلوب :

٨٩٦ سنهٔ میلادیه ٤ شباط دردندن ١٢ طرح
٥٨٥ تحویلی ارزو اولنان ٣١ اولنه‌مدیغندن اولنكی ماهی
١٣١١ تاریخ شباط آینده ٣٥ اولان كانون ثانینك عدد
اولدیغی ایچون ٥٨٤ ٢٢ ایامی ضم ایدیله‌رك مجموع
عددی یرینه ٥٨٥ ١٣ عندن ١٢ تفاضل كانون
ثانی طرح باقی سنهٔ مالیه

تاریخ مالیٔ عثمانیه‌دن تاریخ میلادی‌یی بولمه‌نك اصولی

بیك ایكی یوز اللی التی تاریخ مالیسندن اعتباراً جاری اولمق اوزره هر هانكی بر تاریخ مالی‌یی تاریخ میلادی‌یه تحویل ایچون تاریخ مذكوره ٥٨٤ وماهنك عدد ایامنه دخی ١٢ - بیك اوچیوز اون التی سنهٔ مالیه‌سی مارتنك ابتداسندن اعتباراً ٣ - عددی ضم ایدلدكده حاصل جمع تاریخ میلادی وماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٣١٢ سنهٔ مالیه‌سی مارتنك ٨ نجی كونی سنهٔ میلادیه‌دن هانكی سنه و ماهنك قاچنجی كونه تصادف ایتدیكی مطلوب :

١٣١٢ سنهٔ مالیه	٨ مارت
٥٨٤ ضم	١٢ ضم
١٨٩٦ سنهٔ میلادیه	٢٠ مارت افرنجی

اكر تحویلی ارزو اولنان تاریخ مالی كانون ثانی وشباط آیلرینه مصادف ایسه مذكور ٥٨٤ عددی یرینه ٥٨٥ عددی ضم ایدلملیدر و ماهك عدد ایامنه ١٢ ضم ایدلدكدن صكره مجموع اوتوز واوتوز بردن فضله ظهور ایتدیكی تقدیرده - ایجابنه كوره - اوتوز ، اوتوز بر یكرمی طقوز وقا یكرمی سكز تفاضل اولندقده باقی صكره‌كی ماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٣١٢ سنهٔ مالیه‌سی كانون ثانیسنك ٢٧ نجی كونی سنهٔ میلادیه‌نك هانكی سنه وهانكی ماهنك قاچنجی كونه مصادف ایدوكی مطلوب .

١٣١٢ سنهٔ مالیه
٥٨٥ كانون ثانیده بولندیغی ایچون ٥٨٤ عددی
یرینه ٥٨٥ ضم
١٨٩٧ سنهٔ میلادیه اولور

خسوف وکسوف

بو سنه اوچ دفعه خسوف ودرت دفعه کسوف وقوعبوله‌جقدر . بونلردن یالکز شباطك یکرمی‌یدنجی پنجشنبه کیجه‌سی صباحه قارشو واقع اوله‌جق اولان خسوف جزئی استانبول وسائر بلاد عثمانیه‌دن رؤیت اولنه‌جقدر .

خسوف مذکورك استانبولده بدایت ، وسط ونهایت زمانلری

اذانی ساعتله		وسطی ساعتله
دقیقه ساعت		دقیقه ساعت
۰۰ , ۳۲ , ۱۰	بدء خسوف	۳۸ , ٤
۰۳ , ۱۲	وسط خسوف	۰۹ , ٦
۳٤ , ۱	نهایت خسوف	٤۰ , ۷

شمس اذانی ساعتله (دقیقه ساعت ۰۸ , ۱۲) ده ووسطی ساعتله (دقیقه ساعت ۱٦ , ٦) ده طلوع ایده‌جکندن وسط خسوفدنصکره رؤیت اولنمیه‌جقدر .

اذانی ساعتك وسطی (زوالی) ساعته تحویلی

اذانی ساعتدن وسطی ساعتی بولمق ایچون آتیده‌کی تحویل جدوللرینه ماهك وکونك تاریخیله دخول ایدیله‌رك بولنان ساعت ودقیقه‌اوآنده‌کی اذانی ساعته ضم اولندقده وسطی ساعت اولور. مجموع اون ایکیدن فضله ظهور ایتدیکی تقدیرده اون ایکی طرح ایدلملیدر .

وسطی (زوالی) ساعتك اذانی ساعته تحویلی

وسطی ساعتدن اذانی ساعتی بولمق ایچون آتیده‌کی تحویل جدوللرینه ماهك و کونك تاریخیله دخول ایدیله‌رك بولنان ساعت ودقیقه او آنده‌کی وسطی ساعت ودقیقه‌دن طرح اولندقده حاصل طرح اذانی ساعت اولور . طرح اولنه‌مدیغی صورتده وسطی ساعته اون ایکی ضم ایدیله‌رك بعده طرح ایدلملیدر .

ایام	مارت	نیسان	مایس	حزیران	تموز	اغستوس	ایلول	تشرین اول	تشرین ثانی	کانون اول	کانون ثانی	شباط
	د س	د س	د س	د س	د س	د س	د س	د س	د س	د س	د س	د س
١	٦,١٠	٦,٤٣	٧,١٣	٧,٣٨	٧,٣٧	٧,٠٧	٦,١٩	٥,٢٨	٤,٤٨	٤,٣٧	٤,٥٦	٥,٣٦
٢	١٠	٤٤	١٤	٣٨	٣٧	٦	١٨	٢٧	٤٨	٣٧	٥,٠٠	٣٨
٣	١٢	٤٥	١٥	٣٨	٣٦	٤	١٥	٢٦	٤٧	٣٧	١	٣٩
٤	١٣	٤٦	١٦	٣٨	٣٦	٣	١٤	٢٤	٤٦	٣٨	٢	٤٠
٥	١٤	٤٧	١٧	٣٩	٣٥	٢	١٢	٢٢	٤٥	٣٨	٤	٤٢
٦	١٥	٤٨	١٨	٣٩	٣٤	٠	١٠	٢١	٤٤	٣٩	٥	٤٣
٧	١٦	٤٩	١٩	٣٩	٣٣	٦,٥٩	٩	١٩	٤٣	٣٩	٦	٤٤
٨	١٨	٥٠	٢٠	٣١	٣٢	٥٧	٧	١٨	٤٣	٣٩	٧	٤٥
٩	١٨	٥١	٢١	٤٠	٣٢	٥٦	٥	١٧	٤٢	٣٩	٨	٤٧
١٠	١٩	٥٢	٢٢	٤٠	٣١	٥٥	٤	١٦	٤١	٤٠	١٠	٤٨
١١	٢١	٥٣	٢٣	٤٠	٣	٥٢	١	١٣	٤١	٤٠	١١	٤٩
١٢	٢١	٥٤	٢٤	٤٠	٢٩	٥١	٠	١٢	٤٠	٤١	١٢	٥٠
١٣	٢٣	٥٥	٢٥	٤	٢٨	٥٠	٥,٥٩	١١	٤٠	٤٢	١٣	٥
١٤	٢٤	٥٦	٠٦	٤١	٢٧	٤٨	٥٦	٩	٣٩	٤٣	١٥	٥٢
١٥	٢٤	٥٧	٢	٤١	٢٦	٤٦	٥٥	٨	٣٩	٤٣	١٦	٥٤
١٦	٢٦	٥٨	٢٧	٤١	٢٥	٤٥	٥٤	٧	٣٨	٤٤	١٧	٥٥
١٧	٢٧	٥٩	٢٨	٤١	٢٥	٤٣	٥١	٦	٣٨	٤٤	١٨	٥٦
١٨	٢١	٧,٠٠	٢٨	٤١	٢٤	٤١	٥	٤	٣٨	٤٦	١٩	٥٧
١٩	٢٩	١	٠٩	٤٢	٢٣	٤٠	٤٩	٣	٣٨	٤٦	٢١	٥٨
٢٠	٣٠	٢	٣٠	٤٢	٢٢	٣٩	٤٦	٢	٣٨	٤٧	٢٢	٥٩
٢١	٣١	٤	٣١	٤١	٢	٣٨	٤٥	١	٣٧	٤٨	٢٣	٦, ١
٢٢	٢٢	٥	٣٢	٤١	٢٠	٣٥	٤٤	٠	٣٧	٤٩	٢٤	٢
٢٣	٢٣	٦	٣٢	٤٠	١٨	٣٤	٤١	٤,٥٨	١٧	٥٠	١٥	٣
٢٤	٣٤	٧	٣٣	٤٠	١٧	٣٣	٤٠	٥٧	٣٦	٥٠	٢٧	٤
٢٥	٣٥	٧	٣٣	٤٠	١٦	٣٠	٣٨	٥٦	٣٦	٥٢	٨	٥
٢٦	٣٦	١	٢٤	٣٩	١٥	٢٩	٣٧	٥٥	٣٦	٥٢	٠٩	٧
٢٧	٣٧	٩	٣٥	٣٩	١٣	٢٨	٣٥	٥٤	٣٦	٥٤	٣٠	٧
٢٨	٣١	١٠	٣٥	٣٩	١٢	٢٥	٢٤	٥٤	٣٦	٥٤	٣١	٨
٢٩	٣٩	١١	٣٦	٣٩	١١	٢٤	٣٢	٥١	٣١	٥٦	٣٣	
٣٠	٤٠	١٢	٣٦	٣٨	١٠	٢٣	٣١	٥٠	٣٧	٥٧	٣٤	
٣١	٤٢		٣٧	٣٧	٩	٢٠		٤٩		٥٧	٣٦	

مهم وقعه‌لر

تیتانیق واپوری قضاسی

کچن سنه افرنجی نیسانك اون دردنجی پازار کونی اقشامی صنایع جدیده‌نك برخارقه‌سی اولان تیتانیق سفینه‌سی غرق ونابدید اولمش ویولجی ومرتباتندن جزئی مقداری قورتیلوب واپورك قیمتدار اشیادن مرکب اولان حموله‌سی ایله پوسته چانطه‌لری ویولجیلرك قیمتدار اشیاسی دخی محو اولمشدر. کرهٔ ارضك الك بیوك برسفینه‌سی ایله برجودیه آره‌سنده وقوع بولان مصادمه‌دن، شمدی‌یه قدر تاریخده امثالنه تصادف ایدلمه‌ین برفلاکت عظیمهٔ بحریه وقوع بولمشدر.

شمدی‌یه قدر انسان و مالجه بو قدر عظیم ضایعاتی باعث اولان بر قضای بحری کورولمه‌مش ایدی. هر جهتجه مکمل اولان تیتانیقك فجیع بر صورتده غرقی مناسبتیله بر چوق سیر سفائن و انشا آت بحریه شرکتلری و مهندسلر سفینه‌لرك جسامتی بیودلمسی ایله قضای بحریلرك دهشت و شدتی تخفیفمی، یوقسه تزییدمی اولندیغی مسئله‌سیله اوزون زمان اشتغال ایده‌جکلردر. ارض جدید ساحلنده وقوع بولان بو قضای مدهش بین‌الملل حائز اهمیت بر وقعه‌در.

آوروپا و آمریقاده بیکلرجه عائله ماتمه کیرمش و پك چوق کیمسه متضرر اولمشدر.

قضانك مبدأنده ومنتهاسنده

ایلك خبر فلاکت نیویورقه قاب‌دوراس ده‌کی تلسز تلغراف مرکزیله واصل اولیوردی. قاب دوراسدن چکیلن تلسز تلغراف شو سوزلری احتوا ایدیوردی: «٥١ درجه، ٤٦ دقیقه عرض شمالی، ٥٠ درجه ٤ دقیقه طول غربیده سایع بر بوز کتله‌سنه چارپدق. امداده قوشوکز.»

بو تلغراف عینی زمانده آز چوق او حوالی‌یه یقین بر موقعده بولونان پاریزیان، قارپاتیا، ویرژینیان، بالطیق، اولمپیق سفینه‌لرندن‌ده آلنمشدی.

سوتامپتومدن نیویورقه کیتمکده اولان فلاکتزده سفینه ترنوو اطه‌لری جوارنده قاب دوراسدن ٣٠٠ میل اوزاقده بولونیوردی.

عینی زمانده تلسز تلغرافی آلان واپورلردن امداد ایچون الك یقین بر موقعده بولنان ویرژینیان سفینه‌سی ایله تیتانیق آره‌سنده ١٧٥ میللك بر مسافه واردی. حتی واپور اعظمی سرعتی اولان ساعتده یکرمی بش میل ایله شتاب ایتدیکی حالده بیله محل حادثه‌یه وصول ایچون یدی ساعت قدر بر زمان لازم کلیوردی. مع التأسف قضازده تیتانیق درت ساعتدن فضله صو اوزرنده طوره‌مامشدر.

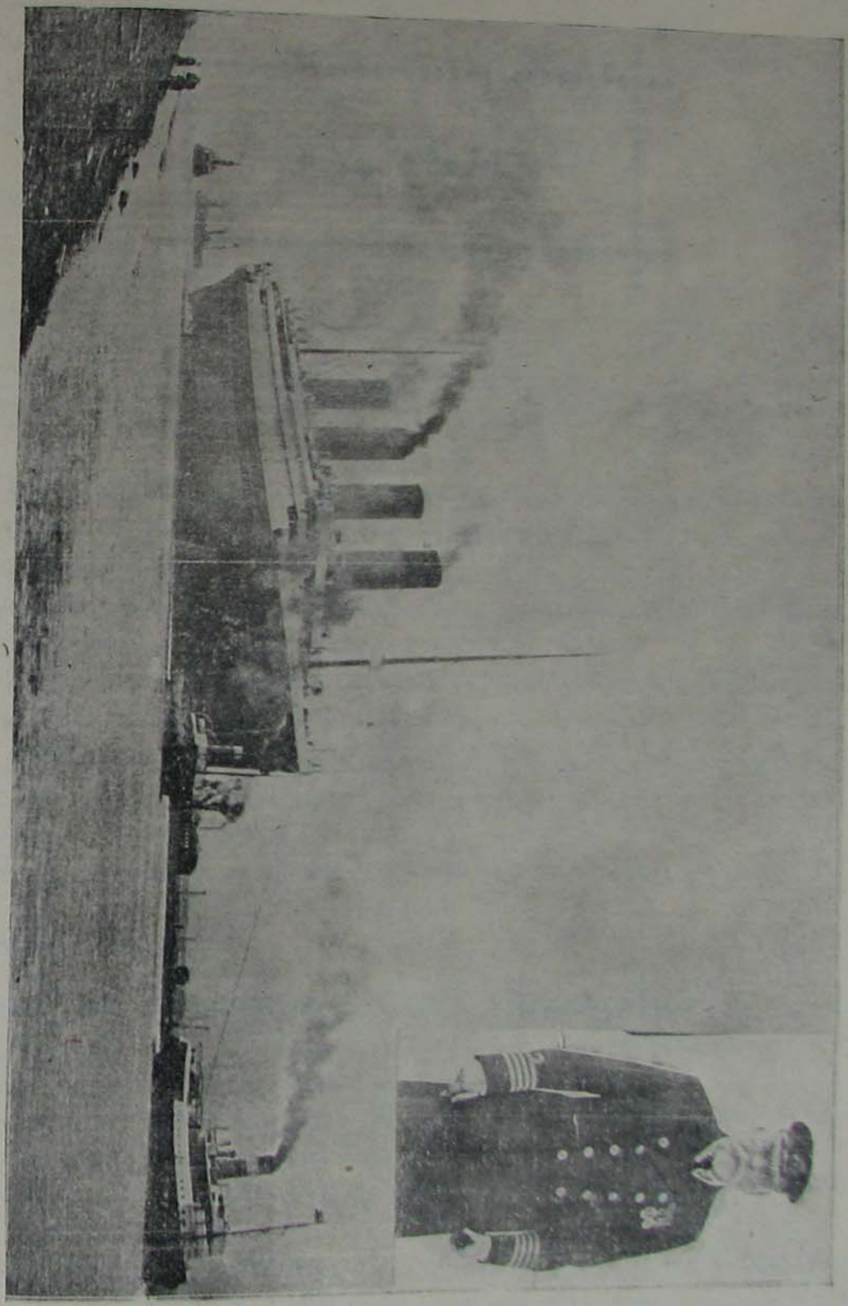

تیتانیق واپوری قپودانی سمیث

تیتانیق سواریسی اول امرده قضانك کمی‌یی باطیره‌جغنی ظن ایتمه‌مش ، بر طاقم اقسامه آیرلمش اولان سفینه‌نك رخنه‌یه رغماً بر ساحله قدر سورکلنه‌بیله‌جکنی امید ایلمشدی . حتی تلسز تلغراف مأموری قضایی متعاقب عائله‌سنه شویله بر تلغراف چکمشدر : « صویك هجومی منع ایدلدی ، هالیفاقسه دوغری یولمزده دوام ایدییورز . »

مغروق تیتانیق واپورینك چارپمش اولدیغی بوز پارچه‌لری

فقط ، سفینه‌نك رخنه‌سی اوقدر مهمدی‌که تدابیر عاجله اونی یاواش یاواش صولرك هجومندن صاقلایامدی . سواری حالك وخامتنی تقدیر ایدرك یاواش یاواش تخلیصیه وسائطنی احضاره ، قادینلری ، چوجقلری برر برر صاندالره ارکابه باشلادی . بو اثناده ، ساعت اون برده تلسز تلغراف کمینك باشندن دوغرو باتمقده اولدیغنی و قادینلرك ، چوجقلرك صندالره ارکاب ایدلمکده بولوندیغنی بیلدیرییوردی . مع التأسف انکلیز سفائننك تابع اولدقلری نظاماته کوره هر سفینه برابرنده طاشیه‌جغی یولجینك ثلثی نسبتنده تخلیصیه لوازمی بولوندیرمغه مجبور اولدیغندن تیتانیقده‌ده آنجق موجود یولجینك ثلثی قدرینی قورتاراجق وسائط تخلیصیه بولونیوردی .

ساعت اون بر بوچوقده تیتانیق تلسز تلغراف جهازی متمادیاً اطرافه امداد اشارتلری کوندرییور، حالك پك وخیم اولدیغنی اشعار ایدییور، یالکز دیدیکمز کبی الك یقین بولونان کمیلرکده محل قضایه ایریشمسی ایچون ایکی اوچ ساعتلك بر مسافه بولونیوردی.

محل قضایه دیکرلرندن اول قارپاتیا واپوری واصل اولدی. او زمان ساعت صباحك بشی ایدی؛ یعنی تیتانیق باتالی اوچ ساعت اولمشدی.

قارپاتیا اوراده دکیز اوزرنده بر سمید پارچه‌سنه یاپیشمش، صانداله دولمش، صوئوقدن بیتکین بر حالده امداده انتظار ایدن یدی سکز یوز یولجیدن باشقه قوسقوجه تیتانیقدن هیچ بر اثره تصادف ایتمه‌مشدی.

واپورك جسامت و مکملیتی

تیتانیق شمدی‌یه قدر انشا ایدلمش اولان سفائن جسیمه‌نك الك بیوکی ایدی. طولی ۲٦٨، عرضی ۲٨، عمقی ۲٩ متره ایدی. حجم استیعابیسی ٤٦٫٣۰۲ طونیلاتو اولوب بو مقدار الیوم موجود دره‌دنوطلردن الك بیوکلریك ایکی مثلنه معادلدر. باجالرندن بهری، ایچندن چفته خطلی بر ترن‌نك پك قولایجه کچه‌بیله‌جکی درجه‌ده بویوکدی، کمینك دومنی ۱۰۱٫۷٤۰ و بر دمیری ۱٥٫۷٤۰ کیلو ثقلتنده ایدی.

کمینك تفریشات و تزیینات فوق‌العاده‌سی ایسه حقیقةً هر درلو تصوراتك فوقنده ایدی: بش یوز کشی استیعاب ایده‌بیله‌جك نوجه بر طعام صالوننده‌ن طوتکزده قبول صالونلری، سیغاره صالونلری، لوقانطه‌سی، قرائت صالونلری، عادی اوطه‌لر کبی کنیش قاریولالی مزین اوطه‌لری، بانیولری، آلاتورقه حماملری، کمینك یوقاردن آشاغی صیرالانان قاتلری ایچون آسانسورلری، هر درلو اکلنجه وسائطی ایله تیتانیق اوچ بیکی متجاوز نفوسی احتوا ایده‌ن الك مدنی و مرفه بر شهر سابح حالنده ایدی!

آوروپا ایله آمریقا آره‌سنده تیتانیقله وقوع بولاجق سیاحتك اجرت نقلیه‌سی موسمه و موقعلره، آپارتمانلره کوره ۲۲٫۱٥۰ فرانقدن ۲۰۰ فرانقه قدر تبدل ایدییوردی.

فقط ترقیات صناعیه‌نك درجهٔ عظمتنه باقیکز که تیتانیق دنیانك الك جسیم سفینه‌سی رتبه‌سنی پك یقینده غیب ایتمکه محکوم قالمشدی؛ چونکه هامبورغ - آمریقا نامنده‌کی آلمان سیرسفائن شرکتی ایمپراطور اسمنده بر واپور انشا ایتدیرمکده و ٥۰٫۰۰۰ طونو حجم استیعابیسی اولان بو سفینه‌نك مایسده رسم تنزیلنك اجراسی مقرر بولنمقده ایدی.

فلاکتك سببی

اولجه سویلنمش اولدیغی کبی فلاکتك سببی بو موسمده قطب شمالیده مناطق حاره‌یه دوغری آقوب کیده‌ن بوز کتله‌لری تشکیل ایدییور. اوتوز سنه‌دنبری ده‌کیز اوستنده دولاشان تیتانیقك آلتمشلق قاپدانی مدت سیاحتی تقصیر ایچون بو موسمده تعقیب ایدلمسی لازم‌کلن یولدن دها بشقه بر یول تعقیب ایتمش و بو سببله یوزالی کیلومترو طولنده ٦۰ متره عرضنده‌کی سابح بر بوز اطه‌سنه چارپمشدر.

بحر محیط اطلاسی اوزرنده بوکبی قضالر اکثریا واقع اولمقده‌در. شمالدن آقینتیلرله جنوبه دوغرو کیده‌ن بوز کتله‌لری اوروپا - امریقا خطنده دائما بر تهلکه تشکیل ایدرلر. بو تهلکه‌لرك اهمیتنی تقدیر ایچون شو کوچوك لیسته‌یه بر نظر عطف ایتمك کافیدر:

۱٨٩۰ - بهارده: درت واپور غائب اولمشدر.

۱٨٩٩ - بهارده: اون واپور غائب اولمشدر.

۱٩۰۷ - نوزده قرون پرنچ اسمنده آلمان سفینه‌سی پارچالانمشدر.

١٩٠٨ – مونغوليان اسمنده‌کی انکلیز سفینه‌سی ایکی آی بوز کتله‌لری آره‌سنده محبوس قالمشدر .
١٩٠٩ – ١ مایسده : ماق شامپلاین اسمنده‌کی سفینه وخیم صورتده زده‌لنمشدر .

بولیسته تدقیق ایدیله‌جك اولورسه پك اعلا آکلاشیلا بیلیرکه غائب اولان کمیلر هپ بویله بوز کتله‌لرینه چارپه‌رق باتمشلردر . چونکه موضوع بحث اولان سفینه‌لرك هیچ بریسی ، قطعیاً ، نه قدر مدهش اولورسه اولسون برفیرطنه طرفندن باطیریلامازدی .

باتانلر نه قدر ؟

تیتانیقده‌کی یولجیلرك مقداری بروجه آتی ایدی .

برنجی صنف ٣٣٨ ؛ ایکنجی صنف ٣٢٠ ؛ اوچنجی صنف ٧٥٠ ؛ مرتبات ٩٥ ؛ جمعاً یکون ٢٣٤٠ ایدی . تخلیص ایدیلنلرك عددی بروجه آتیدر :

برنجی صنفدن ٢١٠ ؛ ایکنجیدن ١٢٥ اوچنجیدن ١٠٠ ؛ ٩٢ طائفه ، ٩٦ خدمه ٧١ آتشجی ، ٤ ضابط ؛ جمعاً یکون ٦٤١ .

تیتانیق واپوری قضاسنده ، آمریقایه کیتمکده اولان انکلتره وآمریقانك اك کبار فامیلالرندن برچوق ذوات تلف اولمشلردر . بومیانده جهانك اك مشهور اغنیاسندن میلیاردر م . الای آستورك‌ده غرق وتلف اولدیغی تحقق ایلمشدر . مومی الیه هاروارد دالفنونك صنایع شعبه‌سنی اکمال ایلمش وماکنه علمنده برچوق اختراعاته موفق اولمش و باخصوص جسیم اوتال انشاسی صنعتنده تمایز ایلمش بر ات ایدی . جهانك اك جسیم ومحتشم اوتللرندن بولنان نیورقك والدورف – آستوریا ، سن رژی ، کنیقبوقر اوتللری استوراك اثر معرفت وصنعتیدر .

تیتانیق واپوری قضاسنه قربان کیدنلردن بری‌ده ویلیام استد در . مومی الیهك وفاتی بتون جهان غزته‌جیلك عالمی ایچون برضیاع عظیمدر .

قرق سنه‌دنبری اك مشهور غزته‌لرده اجالهٔ قلم ایدن استد نویه فرایه پرسه غزته‌سنده دخی سیاست عمومیه حقنده غایت مفید مقاله‌لر نشر ایلمش ایدی . مستر استد صوك درجه‌ده وطنپرور بر انکلیز اولمقله برابر صلح ومسالمت عمومیه وانسانیت فکرینك اك بیوك مروجلرندن وخادملرندندر . حتی ایتالیا محاربه‌سنك اعلانی مناسبتیله اولکی سنه درسعادته‌ده کلمش وایتالیاعلیهنده وصلح لهنده برچوق یازیلر یازمش ، چالیشمشدی .

فلاکتك اصل سببی

اسباب قضا حقنده وارد اولان خبرلر فلاکتك مسابقه هوس مجنونانه‌سندن نشأت ایلدیکنه شبهه براقیور .

تیتانیقك سواریسی شمدی‌یه قدر هیچ برواپورك موفق اوله‌مدیغی آز بر زمان ایچنده نیویورقه یتیشمك ایچون واپوره صوك سرعتی ویرمش وخط مستقیم اوزره کیتمك ایچون شماله دوشمکدن حذر ایلمش وقضا ناکهانی اولمشدر . بر فرانسز واپوری سواریسی تیتانیقك سواریسنه یولی اوزرنده بوز کتله‌لری اولدیغی اخطار ایلمش وتیتانیق سواریسی بو اخطاره تلسز تلغراف ایله نازکانه بیان تشکر ایلمشدر . تیتانیق سواریسی یولی اوزرنده بوز کتله‌لری وتهلکه بولندیغی بیلدیکی حالده وقت غائب ایتمه‌مك ایچون یولنی دکیشدیرمه‌مش وحتی سرعتی بیله تنقیص ایلمه‌مشدر . بونك نتیجه‌سی اوله‌رق سفینه بوزکتله‌لری ایله غایت شدید مصادمه ایلمشدر . بوقضا مناسبتیله تلسز تلغراف حقنده دخی بعض مطالعاته بولنمق لازم

کایور. تیتانیق واپوری قضازده اولدقدن صوکره هر طرفه برچوق تلسز تلغرافنامه کشیده ایلمشدر. بو اثناده قارشیلقلی اوقدر چوق تلسز تلغرافلر کشیده ایدلمشدرکه تلغرافنامه‌لرك مألی ومحل ورودی آکلاشیلماز بر حاله کلمش وبونك نتیجه‌سی اولارق امداده وقت وزمانیله کیدیلامه‌مشدر. تلسز تلغرافنامه‌لر قارمه‌قاریشیق اولماسه‌یدی نفوسجه ضایعات بو قدر عظیم اولماز ایدی.

نه‌دن چوق کیشی قورتولامادی؟

تیتانیق واپوری فلاکتی هر طرفدن باعث تأثر اولدیغی کبی ارباب اختصاصك انشاآت حاضرهٔ بحریه حقنده جدی تنقیداتنه دخی بادی اولمشدر. تیتانیق واپورنده کافی درجه‌ده تخلیصیه صندالرینك

مغروق تیتانیق واپورنده آقشام چایی ایچمکه مخصوص دائره

بولنمامسی شدتله تنقید ایدلمکده‌در. مذکور واپور تقریباً ۲٫۵۰۰ نفوسی حاوی اولدیغی ودها زیاده نفوسی حاوی اوله‌جق بر صورتده انشا ایدلمش بولندیغی حالده تخلیصیه صندالری هر بری ٤٠ الی ٥٠ کیشی‌یی نقل ایده بیله‌جك ۱۸ پارچه‌دن عبارت بولنمشدر.

قارپاتیا واپورینه آلنان نفوسك مقدارینه باقیلیرسه تیتانیق سفینه‌سندن آنجق صندالرینك آله‌بیله‌جکی قدر نفوس قورتیلمش وقالان یولجی ومرتباتی سفینه ایله برلکده چاره‌سز غرق وتلف اولمشدر. هرنه قدر تیتانیق سفینه‌سنده بر چوق تخلیصیه کمرلری بولنمش ایسه‌ده بوزلر ایچنده وغرق اولان سفینه‌نك حاصل ایلدیکی آنافوره قارشی بونلرك بر فائده وتأثیری اولمایه‌جنی آشکاردر.

قضادن صوكره نصل داورانيلدی ؟

مصادمه ايله غرق آره‌سنده كچن درت ساعت ظرفنده كمی ايچنده شايان تقدير برانتظام واعتدال مشهود اولشدر . كمينك بوتون طائفه ومأمورينی وظيفه‌سی باشندن آيرلامش ، ايكنجی وبرنجی موقعده هر شيدن اول قادينلرك وچوجوقلرك قورتولمسی ايچون بوتون حركاتی تحت انتظامه آلشلردر . يالكز اوچنجی موقعده بر قارغشه‌لق ظهور ايتمش ايسه‌ده قابدانك وقوع بولان مداخلهٔ شديده‌سی ايله اورادده اعادهٔ سكون ايدلشدر . بو قوصقوجه شهر سابحده حكمفرما اولان اعتدال ومتانتك درجه‌سنی آكلامق ايچون كمی شه‌ف دوركستروسنك يولجيلری تسكين ايچون صوك دقيقه‌يه ، صوچالغيجيلرك ديزلرينه كلنجه‌يه قدر ترنمده دوام ايتديكنی سويلمك كافيدر ! كمينك شف دوركستروسی پك چوق زماندن بری آوروپا - آمريقا خطنده ايشليه‌ن كميلرده بولونيورمش . تيتانيقدن اول‌ده دنيانك اك بويوك كميسی اولان موريتانياده

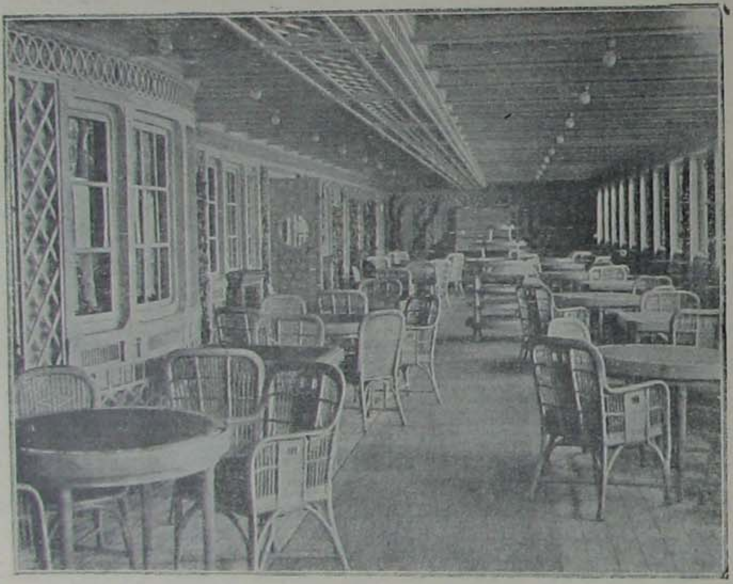

تيتانيق واپورنده آلاپاريزيه‌ن قهوه خانه

ايمش . كنديسی مطلق بركون كلوب‌ده دكيزده اوله‌جكنه قناعت كتيرمش ايمش . آرقداشلرندن بريسی بوفكرينه دائر كنديسيله وقوع بولان برملاقاتی نقل ايديور :

— اختيار دوستم ، بركون قضارا بويله قضازده بر كميده بولونسه‌ك نه ياپارسك ؟

— درحال معيتمی برآرايه طوپلايوب چالغی چالديره‌جغم !

— هانكی هوالری ؟

— اك زياده سوديكم بر پروتستان نشيده‌سنی ، « بن سكا پك يقينم ای ربم ! » هواسنی !

ايشته تيتانيقك اختيار ومتين شف دوركستروسی ديديكنی ياپمش ، وجودينك ياريسی صويه باتنجه‌يه قدر « بن سكا پك يقينم ای ربم ! » ديه ترانه‌ساز اولشدر .

ینه آلمان — انکلیز رقابتی

اکر بوتون جهانده شو رقابت مسئله‌سی اولماسه‌یدی بوکون تیتانیقله برابر بحر محیط اطلاسینك درینلکلری آراسنه ۱۷۰۰ انسان کومچش اولمایه‌جقدی .

تیتانیق قضازده اولدیغی زمان کندیسنه یاقین بولونان برسفینه واردی. تیتانیق تلسز تلغرافی اطرافه امداد اشارتی اولان «ث. ك. د.» حرفلرینی داغیتدیغی زمان اشارت اولا نوردویچه لوئید قومپانیه‌سنك فرانقفورت واپوری طرفندن آلنمشدی . فرانقفورت تلغرافیسی بوخبری قاپدانه تبلیغ ایتمش ، قاپدان‌ده نه‌اولدیغنی صورماسنی امر ایتمش. امری فرانقفورت تیتانیقه تبلیغ ایتدیکی زمان تیتانیق تلغرافجیسی آلمان واپورندن کلن بوسؤاله برانکلیز صقتیله‌پك زیاده حدتلنمش وشو جوابی ویرمشدر :

— نه صوریورسك ، اشك حریف !

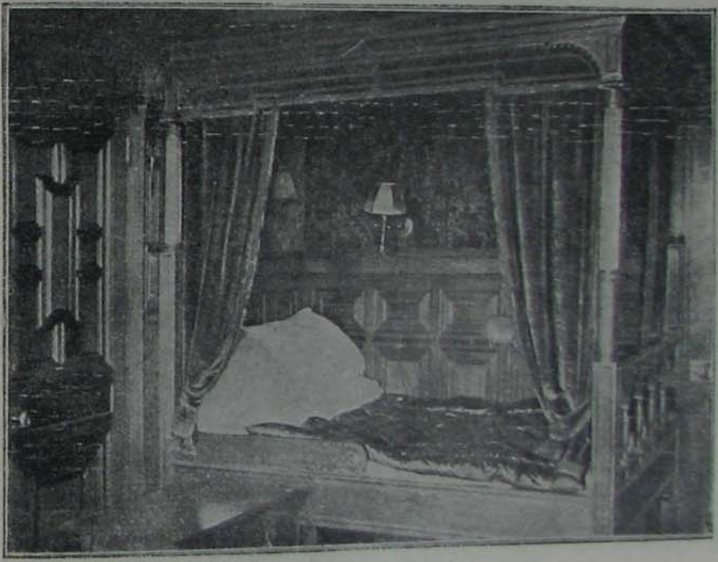

تیتانیق واپورینك برنجی صنف قاره‌لرندن برینك یتاق اوطه‌سی

تیتانیقك ایکنجی تلغراف مأمور معاونی اعیان اعضاسندن مرکب اولان هیئت تحقیقیه‌یه بروجه‌آتی افاده ویرمشدر :

— فرانقفورتك سوألنی قاپدانه کوتوردم ؛ قاپدان بکا « بوآدملر دیوانه‌می اولمشلر ؟ » جوابنی ویردی ؛ بونی مأموره تبلیغ ایتدم ، اوده عینی جوابی فرانقفورته تبلیغ ایتدکدن صوکرا قارپاتیا ایله قونوشمایه باشلادی . قارپاتیا ایله قونوشورکن او بعض شیلر صورمق ایستدی ، بز کندیسنه « بزی راحتسز ایتمه‌یك ! » دیدك ، اونلرده سکوت ایتدیلر .

— نه‌دن کندیسنه قضانك ماهیتنی خبر ویرمدیکز ؟

— ث. ك. د. حرفلری کافی ایدی . بونی هرکس آکلار . اوست طرف وقت ضیاعی دیمکدی.

— پکی اما مادامکه « سز دیوانه‌میسکز ؟ » جوابنی ویرمشسکز ، بونك یرینه « کمی باتیور ! » دیسه‌کز دها ایی اولمازمیدی ؟

اکر آلمانلق انکلیزلك رقابتی اولماسه‌یدی «تیتانیق»ده‌کی بولنانلرك هان کافه‌سی‌ده قورتولمش اولاجقلردی.

قاپدان نه اولدی ؟

(تیتانیق) ك قاپدانی اسمیت صوك دقیقه‌یه قدر هر اصراره رغماً کمال متانتله موقعنی محافظه ایتمش وکمینك صوك امواجی آراسنده غرق اولوب کیتمشدر .

اوتوموبیللی خرسزلر

کچن سنه باشنده برکون آقشام غزته‌لرنده انتشار ایدن هیجانلی برخبر بتون پارسلیلری حیرتلره دوشوردی . پارسك اك بیوك بانقه‌لرندن برینه منسوب اولان بر مأمور مونمارتر جوارنده اك غلبه‌لق بریرده کوپه‌کوندوز درت جانی طرفندن آغیر صورتده یارالانمش ، جانیلر مأمورك النده اولان وایچنده بش‌یوزبیك فرانقدن فضله اوراق نقدیه بولنان چانطه‌یی غصب ایدرك براوتوموبیلله اورته‌دن نهان اولمشلردی. کندیلرینی نه‌تشخیص ایده‌جك صورتده کورمك نه‌ده ایزلرینه دسترس اولمق قابل اوله‌بیلمشدی . برایکی کون کچدی . پولیس نظارتی هیچ براماره بوله‌مامق یأسی ایله پك عصبی بربحران کچیریوردی. دیرکن وقایع توالی ایتدی : برآقشام ساعت یدی راده‌لرنده ینه‌پارسك اك غلبه‌لق بریرنده ، هاور میداننده برپولیس مأموری یا کلش مانورا یاپان براوتوموبیلی توقیف ایتمك ایسته‌دی، اوتوموبیل کندینه‌ویریلن امری دیکله‌مدیکندن پولیس مأموری اوتوموبیلك اوزرینه آتلامشدی ، بوصره‌ده برطبانجه صداسی هرکسك انظارینی بوءنود اوتوموبیله چویردی. فقط آرتق یرده بی روح یاتان پولیس مأموردن بشقه بر شی یوقدی . اوراده حاضر بولنانلردن بعضیلری همان بر اوتوموبیله آتلایه‌رق جانیلری تعقیب ایتمك ایستدیلر . فقط پارسك باش دوندیریجی آمد شدی آراسنده بوایکنجی اوتوموبیل ایستدیکی سرعتله ایلریلیه‌مدی . اون سکز یاشلرنده برزواللی قیزجغزی‌ده تکرلکلری آراسنده بی حیات براقدقدن صکره توقفه مجبور اولدی . جانیلر نچۀ عدالتدن بوسفرده قورتولمشلردی . بونك اوزرینه بتون فکرلر برقاچ کون اولکی مونمارتر جنایتی ایله بووقعه آراسنده برعلاقه آرایورلردی .

عجبا اوتوموبیلك سرعت مشیندن استفاده ایدرك پارسك اك کورولتولی یرلرنده هرکسه دهشت صالان بوحیدودلر عین آدملرمی ایدی ؟

بو ایکنجی وقعه‌ده اوتوموبیلك آرقه جهتنده مقید اولان نومرو ضبط ایدیله‌بیلمشدی . پولیس تحقیقاتی بواوتوموبیلك برقاچ کون‌اول غایت زنکین برذاتك آرابه‌لغندن چالنمش اولدیغنی میدانه‌چیقاردی، صکره آرابه‌نك رنکی ایله‌جسامتی‌ده ایلك وقعه‌ده‌کی آرابه‌نك رنکنه ، جسامتنه تماماً بکزییوردی . آرتق هیچ شبهه قالمامش ایدی : ایکی جنایتك فاعللری برایدی . بیچاره پولیس مأموری اثر تصادف اوله‌رق دشمنلری اوزرینه دوشمش ، آجیقلی بروظیفه قربانی اولمشدی . عجبا بوهیبتلی ، بوغدار جانیلر کیملردی ؟...

پولیس نظارتی تحقیقاتی ایلریلتمکده ایکن قاتللرك استعمال ایتدکلری اوتوموبیل شهر خارجنده بر خندك ایچنده بولندی . فقط عین کونده پارس جوارنده بر یرده براوتوموبیلجی برطاقم اشخاص طرفندن رووولورله تهدید ایدیلەرك اوتوموبیلنی ترکه مجبور ایدلمشدی ، قاتللر کندیلرینه یکی بر اوتوموبیل تدارك ایتمش اولیورلردی . ینه عین کونك اقشامی ، پارس جوارنده بر نوترك اوی صویولمشدی ... خرسزلر ینه اوتوموبیللی ایدی . ایرتسی کونی شانتیی نام کوچك قصبەده (Société générale) بانقەسی شعبەسنك اوکنده براوتوموبیل توقف ایدیوردی. اوتوموبیلدن درت آدم اینمشدی . بونلردن بری ، النده بیوك بررووولور اولدیغی حالده بانقه قپوسنك اوکنده طورمش ، خارجدن برکیمسەنك

قلعهٔ سلطانیه حرکت ارضی : چناق قلعەده بر قونسولوسخانەنك حال خرابیسی

کیرمسنه مانع اولیوردی . دیکر اوچی ایچری کیرەرك درت کشیدن عبارت اولان شعبه مأمورلرندن اوچنی اولدیردکدن صکره (دردنجیسی برماصه آلتنه کیرەرك حیاتنی قورتارابیلمشدی) قاصەده موجود پارەیی آلوب چیقمشلردی . شانتیی اهالیسی وپولیسلری وقعەنك دهشتنی انجق اوتوموبیل اورتەدن غائب اولدقدن صکره درك ایدەبیلمشلردی . ارتق هیچ شبهه یوقدی . پارس پولیس هیئتی غدار ، هیچ برشیدن اورکمز بر حیدود جمعیتی قارشوسنده بولنیوردی . هر طرفده بوخونخوار جمعیتدن بحث اولیور، غزتەلر پولیس تشکیلاتنك نقصانلرینی تکرار ایچون بووسیلەدن استفاده ایدییورلر ، هرقهوەده زمین مباحثەیی قاتل حیدودلر تشکیل ایدییوردی . بوصوك سیستم قاتاره یکی بر اسم ویرلمشدی :

اوتوموبیللی خرسزلر !

اوت، سارقلر اوتوموبیللی ایدی ، حالبوکه پولیسلر بونلرك آرقەسندن یاآت ایله یاخودده بیسیقلتله

قوشیورلردی کندیلرینه یتشمک ، ایزلرینی بولمق نه‌قدر زوردی . آرادن اپی زمان کچدی . بو قاتلی وقایعک ذهنلرده براقدیغی اثر دهشت پارسک های وهوی ذوقی ایچنده یواش، یواش زائل اولیوردی . یالکز غزته‌لر آره‌صره قارئلرینی هیجانه دوشورمک وظیفه‌سنی اونوتمیورلر، مثلا سارقلردن برینک توقیف ایدلدیکنی ، یاخود ایزینک بولندیغنی بیوک حرفلرله اعلان ایدییورلردی . حالبوکه برکون اول ویریلن بوخبر ، برکون صکره تکذیب ایدیلیور ، یاخود توقیف ایدیلن شخصک اوتوموبیللی جانیلر چته‌سی ایله علاقه‌سی اولوب اولمدیغنک هنوز قطعیت کسب ایتمدیکی اعلان ایدیلیوردی .

نهایت نیسان کلدی ، برکون اقشام غزته‌لری ، بودهشت رسان وقوعاتی یواش ، یواش اونوتمغه باشلایان پارس خلقنی تکرار هیجانه دوشوردیلر :

حرکت ارض : کالیبولی جوارنده حرکتزدکانک حیات صبورانه‌سی

پارس پولیس مدیر معاونی موسیو ژوئن اوتوموبیللی جانیلر رئیسی بونونک ایزینی کشف ایتمش ، بوقانه صوصامش ؛ اثنالک پارس خارجنده ایوری ده برکوچك تحافیه‌جی دکانک اوست قاتنده کیزلندیکی خبر آلنمشدی . موسیو ژوئن شایان حیرت برجسارتله النده باستونی ، یاننده یالکز ایکی سیویل پولیس مأموری اولدیغی حالده اوتوموبیللی جانیلرك رئیسنی توقیفه کیتمشدی . موسیو ژوئن بوقدر تدبیرسز حرکت ایتمکله آلدانیوردی . تحافیه‌جی دکانک برنجی قاتنه چیقارچیقماز آلدیغی قورشون ضربه‌سی ایله همان حیاته وداع ایتمشدی .

یا بونو ؟

متانتی انسانی حیرتلره سوق ایدن بو قاتل پنجره‌دن آتلایه‌رق قاچمشدی . آرتق هرکسده هیجان صوك درجه‌یی بولدی .

عجبا بوسفرده حیدودلر عدلیه‌نك الندن قورتوله‌بیلکرمی ایدی ؟

غزته‌لرك بعضیسی یکیدن پولیس نظارتنک بطائتندن ، تشکیلاتك نقصانندن شکایت ایدییورلر ،

بعضیسی‌ده موسیو ژوئنك جسارتنی آلقیشلامقله برابر ضیاعندن طولایی اظهار تأسف ایلیورلردی . فقط نتیجه نه‌اوله‌جقدی ؟ پارس وجواری بواوتوموبیللی جانیلرك اطرافه صالدیغی دهشتله دها خیلی مدت تتره‌مکه محکوم‌می قاله‌جقدی ؟

خیر ! ایوری‌ده پارس پولیس مدیر معاوننك حیاتنه خاتمه چکن وقعه بونونك صوك جنایتی‌ایدی.

وقوعات همان اثبات ایدی‌که پولیس مدیر معاونی موسیو ژوئن ایوری‌یه بونویی بولمق امید قطعیسیله دكل ، فقط برشبهه اوزرینه کیتمشدی . حتی لازم کلن تدابیر تحفظیه‌یی اتخاذ ایتمه‌سی‌ده بوندن ایلری کلیوردی . زواللی وظیفه قربانی .. بوجسارتك نه‌قدر آغیر جزاسنی چکمشدی . لکن هیچ امید ایدلمین بریرده ، کوجك برتحافیه‌جی دکاننك اوست قاتنده برقاچ کوندنبری حضور وسکون ایله یشایان شخصك بونو اولدیغنده شبهه قالمانجه کندیلرندن شبهه ایدیلن قادین ، ارکك برطاقم اشخاصك توقیفنه باشلاندی . بونلرك عددی اون بشی بولدی . عین زمانده بونوده محصور بر دائره داخلنه صیقیشدیرلمش بولونیوردی . فی‌الحقیقه جانینك صوك محل جنایتدن پك‌اوزاقلره قاچه‌مادیغی آشکار ایدی . پولیس تحقیقاتی بوجهته حصر ایتدی . برقاچ کون ظرفنده بوشهرتلی‌حیدودك احبابلرندن برینك دلالتیله شاسی‌لوروا نام موقعده برآرابه‌لغك اوستنده‌کی کوجوك براوطه‌یه‌التجا ایتدیکی آکلاشلمشدی . آرابه‌لق برباغچه‌اورته‌سنده بولنیوردی . اطرافنده أو ، دکان‌هیچ برشی یوقدی . بووضعیت بونو نك توقیفنی تصعیب ایدییوردی .

قانه‌صوصامش اولان بوحیدودك کندیسنه قلعه اتخاذ ایتدیکی بواوطه‌یه سلاحلرله قاپاندیغی وتسلیم اولمقدن زیاده - چونکه تسلیم اولسه کیوتینه کوتوروله‌جکی محققدر - بنایه یاقلاشانلری اولدیرمکه قرار ویردیکی بدیهی ایدی . بونك ایچون بوسفر پولیس اداره‌سی موسیوژوئن کبی تدبیرسز حرکت ایتمك ایسته‌مدی . پولیس ناظری موسیو له‌پین بونویی حیاً ، میتاً دردست ایتمك وظیفه‌سنی کندیسی درعهده ایتدی . دها صباحدن آرابه‌لق واوستنده‌کی کوجك اوطه اوزاق برمسافه‌دن کلیتلی عسکرله تحت محاصره‌یه آلندی . بونویه قارشیدن قارشی‌یه تسلیم اولمسی تکلیف ایدلدی . بونو بوتکلیفه سلاحله جواب ویردی . بونك اوزرینه کوجك بنا اوزرینه برقورشون یاغموریدر یاغمغه باشلادی . لکن بونو متانتنی محافظه ایدییور ، برایکی دقیقه فاصله ایله متمادیاً طبانجه‌سنی بوشالتیوردی . بومحاصره کونی پارس برهیجان ایدی ، غزته‌لر متصل علاوه‌لرله محاصره‌نك نتیجه سنی اعلان ایدییورلردی . ایتنی کوجنی براقان بومستثنا وقعه‌یه شاهد اولمق ایچون شاسی لو رووایه قوشیوردی . اوکله اولدی . محاصره‌دن حالا برنتیجه چیقمامشدی . کرك بو کوجك فقط مراق انکیز محاربه‌ده حاضر بولنانلرك ، کرك پارسده أولرنده ، پاتزخانه‌لرنده ، قهوه‌لرده خبر کلمین خلقك مراقی کیتدکجه آرتمقده ایدی . نهایت پولیس ناظری موسیو لاپین‌ك برفکری امداده یتیشدی : بونو تسلیم اولیور ، اولیه‌جق . کندینی برحیات طوتمه‌نك امکانی یوق ، اوحالده بوبنا ایله عربه‌لغی واوستنده‌کی کوجك اوطه‌یی اوچورمق ...

فقط بومبایی أوك آلتنه نصل قویملی ؟ بو چاره‌یی‌ده موسیو له‌پین‌ك ذکاسی کشف ایتمکده دوچار مشکلات اولمدی . بیوك بربیوك عربه‌سی‌بولدیلر . عربه‌نك هرطرفنی اوتلرله طولدیردیلر ، شیلته‌لرله صاردیلر . عربه‌جی ایله برعسکر اولجه حاضرلانان بومبایی آله‌رق عربه‌نك آلتنه کیردیلر وبوملجأ متحرکی کندیلری سوروکلیه‌رك بنایه یاقلاشدیلر ، بومبایی قویدیلر ، فیتیلی آتشلدیلر وهمان اوزاقلاشدیلر . دینامیت آلتی دقیقه صکره انفلاق ایده‌جکدی . قلبلر هیجانلرله شیشیور ، کوزلر هوایه اوچه‌جق اولان کوجوجك بنایه‌دها‌دقتله انعطاف‌ایدییوردی . آلتی ، یدی ، حتی اون‌دقیقه‌بکلدیلر ، بومبا پاطلامیوردی . فیتیل یاایی آتشلنمه‌مش ، یاخود آتشلندکدن صکره سونمشدی . جسور عربه‌جی ایله عسکر عین عملیاتی خلقك آلقشلری آره‌سنده برکره دها تکراره مجبور اولدیلر ، فقط بوسفر بومبا لازم کلدیکی وجهله آتشلنمشدی . آلتنجی دقیقه ختامنده مدهش برکورولتی‌یی برتوز ، دومان‌قورطنه‌سی تعقیب ایتدی‌برآز

صکره کوچوجك بنانك برجهتنك بريبغين مولوز حالنده اولديغي كورولدى . پوليس مأمورلرى قوشديلر . بونو كوچك اوطهنك بركوشه‌سنده بر شيلته ايچنه صارلمش اولديغى حالده ياتيوردى . النده‌كى طبانجه‌يى صوك برغيرتله بوشالتدى . فقط هيجاندن ايى نشان آله‌مامشدى ، قورشون كيمسه‌يه اصابت ايتمدى ، بالعكس بوجسور حيدود ، اوزرينه بوشانان قورشون ياغمورى آلتنده ترك حيات ايتدى ، بيتدى ...

جسد ، خلقك كورولتولرى ، آلقيشلرى آره‌سنده همان مورغ ه نقل ايدلدى . شمدى هركس كنيش برنفس آلمش ، اوخ ديمشدى . لكن غزته‌لر ينه صوصميوردى . قاتللر صيق تعقيبات نتيجه‌سنده اوته‌يه بري‌يه طاغلمش ، بونلرك برقسمى‌ده توقيف ايدلمشدى . فقط رئيس يالكز بونو دكلدى . تحقيقات بوفجيع وقايعك مرتبى اولمق اوزره برده غارنيه نك موجوديتى ميدانه چيقارمشدى . غارنيه ديوردلردى ، بونو قدر مدهش برحيدود .. شمدى اونى بولمق لازم .. عجبا نره‌ده ؟

بوخصوصده نشر ايدلين روايتلر مختلفدى ، غزته‌لردن بعضيلرى غارنيه‌نك بلچيقايه قاچديغنى ، برقسمى طوتوله‌جغنه قطعياً امين اولديغندن انتحار ايتديكنى ، برقسمى‌ده پارسك ايچنده كمال حضور ايله كزمكده اولديغنى ادعا ايديورلردى .

حركت ارض : مرفته‌ده خراب بر محله

پوليس نظارتى‌ده تحقيقاتنده دوام ايديوردى . فقط بومهيب قاتلك ايزينى بوله بيلمك ايچون دها برآى بكلمك لازم كلدى . غارنيه نه انتحار ايتمش ، نه بلچيقايه كيتمش ، نه‌ده كمال حضور ايله پارسده كزيوردى . بالعكس ، ايلك بهارك لطافتندن استفاده ايچون مستثنا بر حسنه مالك اولان برمتره‌سى و بر آرقداشى ايله پارس جوارنده نوژان سورمارن اسمنده‌كى لطيف كويده برباغچه اورته‌سنده كوچيجك برصيفيه‌يه چكلمش ، مكمل برحيات سوريوردى . پوليس نظارتى بوخصوصده‌كى تحقيقاتنك قطعيتنه بركون ... مايسك نهايتى ايدى - كيچ وقت قرار ويرمش اوله‌جق كه غارنيه‌نك صيفيه‌سنك محاصره‌سنه كيجه‌لين باشلاندى . صيفيه‌نك اطرافنده‌كى خانه‌لر تخليه ايدلەرك جواره برعسكرى قوردون وضع ايدلدى ، هجوم باشلادى . لكن غارنيه‌ده بونو كبى ايدى . اوله‌جكى ، فقط تسليم اولميه‌جغى آشكار ايدى . صيفيه‌يى اولا طوب ايله تخريب ايتمكى دوشوندیلر . فقط صيفيه‌نك جوارندن كچن برشمندوفر كوپريسى پوليسك وظيفه‌سنى تسهيل ايتدى . بويوك كوپرى اوزرندن صيفيه‌يه بومبا ياغديرديلر . برآرالق غارنيه‌نك متره‌سى دهشت وهيجان ايله قاتللرك اللرندن قورتولوب قاچدى . بوزواللى قادينى توقيف دكل ، تداوى ايتديلر ، جانيلر كيجه ياريسندن ايكى ساعت صكره‌يه قدر مقاومتدن خالى

قالدیلر . نهایت موسیو (لهپین) برمدت غازنیه ایله ارقداشنك مقاومت ایتدکارینی کوروبجه صیقیه‌یه کیمك یاقلاشه‌بیله‌جکنی صوردی . درحال برقاچ جسور عسکر بووظیفه‌یی درعهده ایتدیلر ، أوه یاقلاشدیلر . هرکس بوفدائیلرك غیرتی آلقیشلامقله برابر غایت فجیع بر وقعه قارشوسنده بولنه‌جغنی ظن ایدیوردی . فقط بوقورقولی نتیجه حصوله کلمدی . غازنیه ایله آرقداشی چاتی‌یی قیروب ایچری دوشمش اولان برقاچ بومبانك تأثیریله ترك حیات ایتمشلردی ..

غازنیه وقعه‌سندن صکره پولیس تحقیقاتی سهولتله تعاقب ایتدی ، قاتللر همان کاملاً توقیف ایدلدی.

*
* *

کچن هفته‌لر ظرفنده موقوف جانیلرك پارسده محاکمه‌لری اجرا ایدیلدرك کیمیسی اون بش سنه‌یه ، دیکرلری دها آز جزایه محکوم ایدلدیلر . محکمه‌ده شایان دقت برحادثه وقوعبولمشدرکه غرابتنه بناءً قید ایدیورز : شاهدلك بریسی اثنای محکمه‌ده تهدیدآمیز مکتوبلر آلدیغندن بحث ایده‌رك قورقدیغنی سویلمشدی . اووقت ، برقاچ آووقات « بزده آلدق ، بزده ! » دیه حایقیردیلر .

فقط رئیس محکمه : « نه اوله‌جق ؟ بنده آلدم . » دیه جواب ویردی .

وقتل تهدیدیله اخافه ایدلمك ایسته‌نیلن بوجسور حاکملر بویله شیلره اهمیت ویرمیه‌رك لازم کلن مجازاتی متانتله حکم وتعیین ایتدیلر .

انکلتره‌ده کمور غره‌وی

معدن عمله‌سنك غره‌وی کبی هیچ بر غره‌و احتراصاتی تحریك ، افکاری تهییج ایده‌من . چونکه ، هیچ بری ، نتیجه اعتباریله بو قدر داعیٔ مضرت دکلدر . بر مملکتك حیاتنه بغدای نه قدر لازمسه ، کمورده اوقدر لازمدر . بو کون ، کمور ، صنایعك اکمکی دیمکدر . کمورسز ماکنه‌لر ایشلیه‌من ؛ کمور اولمازسه اوجاقلر سونر ؛ ایلك فابریقه‌لری بلاحرکت قالیر ؛ تنویر بورولری شهرلری ضیاسز براقیر ، لوقوموتیفلر یوللر اوزرنده حرکتسز قالیر ؛ کمیلر ، لیمانلرده باغلانیر ... کمور بو کون دنیانك حکمداریدر ، اواولمازسه ، قرا کلقده ، عطالتده ، سفالت ایچنده سورونیرز ، انکلتره‌ده غره‌و دوام ایتدیکی مدتجه ، نه اضطرابلر پیدا اولدی . اکر وقتنده بیتمه‌مش اولسه‌یدی ، مدهش هزیمتلره سبب اوله‌جقدی . مملکت ایچون بر چوق میلیار ضرردن باشقه الك وحشی احتراصات ایله بر آندن دیکر آنه الك مهلك فلاکتلره سبب اوله بیله‌جك بر میلیون عمله‌نك ایشسز قالمسنی تصور ایدیکز ...

فی‌الحقیقه انکلتره کاملاً کمور تملی اوزرنده‌در ؛ اکر خریطه‌لره باقیله‌جق اولورسه ، انکلتره‌نك جنوبندن اسقوچیایه قدر قردیف ، نیوقاسل ، غلاسقو ، لانقاشایر ، یورقشایر ، الخ . کبی یرلرسراپا کمور معدنلریله طولودر . بو مسافه داخلنده ٢٣٥ دن فضله معدن واردر . بو معدنلرك بر دانه‌سی ، بتون فرانسه معدنلرینك تکمیل عمله‌سی قدر عمله‌یه مالکدر . نیوقاسل حوضه‌سی ١١٩٠٠٠ عمله ایله ایشلر ؛ دورهام معدنی ١١٢,٠٠٠ ، یورقشایر معدنلری ٢٣٧,٠٠٠ ، لانقشایرده ٢٩٠٠٠ ، اسقوچیاده ١٣٧٠٠٠ ، میدلاند اراضیسنده ١٠٧٠٠٠ ، لیووه‌رپولده ٦٨٠٠٠ که جمعاً ١,٠٤٩,٠٠٠ عمله ، وبونك ٢٠١,٠٠٠ عددی خارجی ایشلر ایچون ، ٨٤٨,٠٠٠ عددی تحت‌الارض ایشلر ایچون چالیشمقده‌در .

بو عمله سنوی اولەرق انکلترە اراضیسندن ٢٦٦٤١٠٠٠٠ طون کمور اخراج ایدر . بو حسابه کوره ، واغون باشنه بش طون دوشرسه ، اللی اوچ میلیون واغونلق کمور ایدر . اکر برتك قطارده بونلری بربریله برلشدیرمك ممکن اولسەیدی ، انکلیز کموری ، اون اوچ کره دور عالم یاپاردی !...

انکلترە کمور حاصلاتیله حقیقةً مفتخردر ؛ وبونك ایچوندرکه ، شو مشهور سوز سویلنمشدر : « انکلترە باش وکیلی ، یوکله ایشلەنمش بر صندالیەیه دکل ، کمور چوالندن بر صندالیەیه اوطورمالیدر . »

بو مهیب استحصالات سایەسندەدرکه انکلترەنك ثروتی چوقدر ؛ یوز یتمش سنەدنبری تحت‌الارض چالیشان بو میلیونلرجه قوللر یالکز واغونلری کمور ایله طولدرمق دکل ، فابریقەلری ایشلەتیرلر ، کمیلری

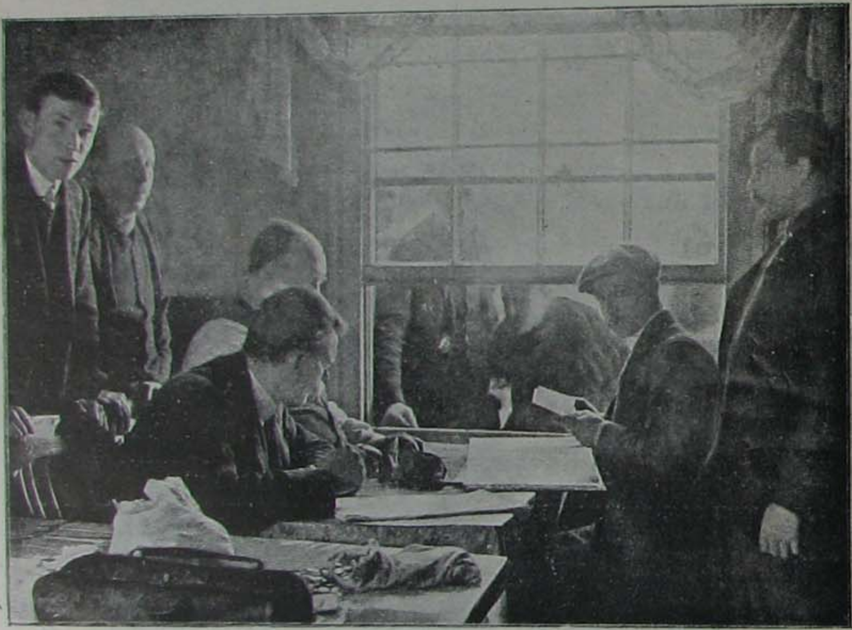

غرەو ایچون عملەنك اجتماعی

تحریك ایدرلر ، قطارلری دولدوریرلر ... اونلر اولماسه ، بویوك شهرلرده ارزاق بولنەمازدی ... بونك ایچون ، بو عملەنك تعطیل اشغال ایدەجکی محسوس اولور اولماز ، لوندرەده بویوك بر قورقو پیدا اولدی . عائلەلر محاصره اولەجقمش کبی ارزاق طولدردیلر ؛ واپور قومپانیەلری دەپولرینی کمورایله املاایتدیلر ؛ غرەودن صوکره انکلترەیی برده قحط استیلا ایتسەیدی ، مختلف صنایع معطل قالدیغندن ، هر عائلەیه سفالت جوکسەیدی ، انکلتر ایچون نه فلاکت اولوردی !

مارتك برنده ، عملەنك اکثرینك تابع اولدیغی قوتلی جمعیتلرك رؤساسی طرفندن ویریلن بر امر اوزرینه بر میلیون عمله قوللرینی باغلادیلر . معدنلرك اوزرنده یوکسلن بیکلرجه باجەلر دومانسز ، کچیدلر تنها قالدیلر ؛ یالکز معدنك تمیزلکی ایله موظف اولان عمله وظیفەلرنده دوام ایتدی .

بو غرەوك سببی نه ایدی ؟ ایلك کوندنبری بر سوز ، « اصغری اجرت » سوزی هر آغزده

کزدی . بو اصغری اجرت نه‌در وعمله بونی نه ایچون ایسته‌یورلر ؟ بونی آکلامق ایچون انکلیز عمله‌سنی تصویر ایتمك لازم کلیور .

انکلیز عمله‌سی، هانکی حوضه‌یه منسوب اولورسه اولسون. فرانسز عمله‌سنه هیچ بکزه‌مز. غره‌و اثناسنده، ـ بعض مستثنالردن صرف نظر ـ ساکن ، بارد ، هیجانسزدر ؛ غره‌وك ایلك کونلرنده معدنلردن برینی کزمکده اولان برآدم ، نهرلر ، صولرله طولو برحوضه‌ده برکویده توقف ایدر. کویك مدخلنده یشیل رنکلی مشمع کیمش برقاچ دلیقانلی اولرك اوکنده طوپلانمش قونوشیورلر . اولرك آچیق قپولری، تمیز ، منتظم ، وسائط استراحتله مجهز داخللر کوستریورلر .

بوساکن حالی دلیقانلیلر اره‌لرنده غره‌ودنمی بحث ایدییورلر ؟ نره‌ده ؟ ... ساده‌جه انکلتره‌ده هرکسك دلیجه سودیکی فوطبول یاریشندن بحث ایدییورلردی .

غره‌و صوك فعالیتنده ایکن ، فابریقه‌لر برر برر قپاندیغی خبری انتشار ایتمکده بولنورکن ، شه‌فیلد معدن عمله‌لری ایکی مخالف طرفی بربرینه قارشی چیقاران بویوك برفوطبولده حاضر بولونمق ایچون طوپلانمشلردی . یدی بیکدن فضله عمله یوریه‌رك اون سکز میل ، یعنی : اوتوز بش کیلو مترو مسافه قطع ایتدیلر ویاریش موقعنه کیتدیلر ، وبو ، فرانسه‌ده یاپیله‌جغی کبی ، اختلال شرقیلری چاغرمقسزین ... هرطاقك اوکنده بریرلی موزیقه طاقمی وار ایدی. یاغمور شدتله یاغیوردی ، لکن، کمیکلرینه قدر ایصلانمش اولان بوادمان بدن عاشقی فوطبول دلیسی عمله‌نك نشئه وشطارتی بوقدرجق شیله نصل خللدار اوله بیلیر ... حتی ، بویاریشده حاضربولونمق ایچون ، طقسان کیلو مترولق مسافه‌ده یوریه‌رك کلمش اولان عمله بیله بولوندی . بومثله فرانسز عمله‌سیله انکلیز عمله‌سی اره‌سنده‌کی فرقی اظهار ایدر ! بویله اولمقله برابر انکلیز عمله‌سی حدتدن ، هیجاندن کاملاً معراده دکلدر ؛ ایشته معدن حوضه‌لرنده ، غره‌ودن اول توزیع ایدلمش برکتابدن برقاچ سطرکه بو ادعایی اثبات ایدر : « قاز آلتون یومورطه‌لرینی یومورطلامقده دوام ایده‌جکدر ، یالکز غره‌و دوام ایدرسه ، اوسطه‌لرمزك الدیغی یمورطه‌لر کوچوله‌جك ، وعمله‌نککیلر بویویه‌جکدر . » دیمك ، دایانه‌لم ...

شمدی لوردلر ، وعوام قاره‌لرنده ، وعمله اجتماعکاهلرنده ، هربرلرده بحث اولنان بواصغری اجرت نه‌در ؟ معدنلرده کمور طمارلری هپ صورت مشابهه‌ده توزیع ایدلمه‌مشدر ؛ قالینلری ، اینجه‌لری واردر ؛ طولولری واردر، صوکره اویله‌لری‌ده واردرکه قاپالرینك قالینلغنده ، کمور واردرده ناکهانی میدانه چیقار .

بوکا « غیر طبیعی کیم » دیرلر . ایی برکیسمده چالیشان عمله بویوك کمور پارچه‌سی اخراج ایدر ، کونده ۱۲ ، ۱۵ ، حتی بعضاً ۲۰ شیلین ، یعنی ۱۲۰ غروش قازانه بیلیر ، حالبوکه فنا بردامارده چالیشان برعمله الك چوق اوتوز غروش ، والك آز یکرمی بر غروش قازانیر .

البته معدن اداره‌لری ، عمله‌نك موجب ضرری اولان بومحاذیره قارشی برطاقم تدابیر اتخاذندن کری قالمازلردی ؛ فقط برعدلیه قراری هرآی غیر طبیعی کسملرك حالنی معاینه ایدن مدیرلری فضله معاش ویروب ویرممکده مختار براقدیغی ایچون بوکا مجبوریت کورمیلرده بولنیورایدی. ایشته بونك انکلیز عمله‌لری ، عمله ، یاخود چراق ، هرکس ایچون ، اصغری براجرت تعیینی تکلیف وتکلیفلرنده اصرار ایتدیلر .

سعی یومیه سکزساعته تنزیل ایدن ۱۹۰۸ قانونی ایشی دها زیاده زهرلدی ؛ چونکه، آز کونده‌لك آلمسی مقرر اولان عمله، فضله پاره آلمق ایچون،فضله مدت چالشه‌میوردی؛ انکلیز غره‌وی کاملاً اصغری اجرت اوزرینه ظهور ایتدی . همان سویلیه‌لم که عوام قاره‌سی، بونك قانونیتنی تصدیق ایتدی. هرمنطقه عمله مرخصلریله ، معدن صاحبلری آره‌سنده قرارلاشدیرلمش براصغری اجرت تعیین ایده‌جك . بوقرار اوزرینه ، غره‌و ختام بولدی . وعمله تکرار معدنلرده چالشمغه باشلادی .

بو عظیم حرکت هر نه‌قدر مبادیده ظن اولندیغی قدر نتایج مؤسفه‌یی موجب اولمدیسه‌ده ، بعضاً جدی وقایعه مصدر اولمقدن‌ده خالی قالمادی ؛ عمله ارهسنده یالکز فوطبول مراقلیلری یوقدی . بیرمینغام جوارنده ، آلتی بیك عمله باستونلرله مسلح اولدقلری واوزرلرنده « رئیسلرمزه صادق قالهلم . » سوزلری

غره‌و بوزندن تعطیل اولان معدن اوجاغی

یازلی بایراقلری حامل بولندقلری حالده ارقداشلرینك بعضیسنك چالشدیغی معدنه کیتدیلر ، واونلری تهدید ایتمکه باشلادیلر . مداخله ایدن ضابطه‌یه تجاوز اولندی ؛ غره‌وجیلر برقاچ بنایی طوتوشدیردیلر ، برطاقم آلاتی قیردیلر . بشیوز قدر عمله هایدوقده برقاچ آدمك کمور عربه‌لرینی طولدردقلری معدنه قوشوشدیلر ، عربه‌لری دویردیلر ، عمله‌نك آلتلرینی قیردیلر ، واونلری ایشدن منع ایتدیلر . اسقوجیاده باشقه کورلتیلر

حادثه‌لر ظهور ایتدی، چالیشمقده دوام ایدن عمله‌یی محافظه ایچون قوردون تشکیل ایتمش اولان ضابطه‌یه عمله هجوم ایتدی، باستونله دوکوشولدی، عمله‌دن ضابطه‌دن مجروح اولانلر اولدی ؛ بونلر هر کون کوریلن وقوعاتدندر.

ایتالیا قرالنه تعرض

یونیبسولده عمله کومور دپولرینه هجوم ایتدیلر ، ومانع اولمق ایسته‌ین ضابطه مأمورلری ایله کورلتی چیقدی ؛ آنارشیستلرك ایشی علولندیرمك ایچون جهدلری توالی ایدییوردی ؛ آبلغتسونده بر میخانه‌جی ایله بر مطره‌باز، ضابطه‌یه آتش ایتمك ایچون عمله‌یی محلی غزته‌لر واسطه‌سیله تشویق تهمتیله محکمه‌یه سوق اولندی.

حالبوکه ، دیکر طرفدن ، فایفشایرده بر معدنده یانغین وقوع بولدیغی جهتله عمله‌نك حریق اطفا ایچون معاونتی کورلدی ؛ مدیرلری طرفندن چاغرلدیلر ، همان شتاب ایتدیلر ، غاز هرطرفی اشغال ایتمش اولدیغی ایچون ، اونلر اولماسه معدن کاملاً محترق اوله‌جقدی .

بونلر قضا نوعندن شدائد ومصائب اولوب غره‌وك فنالغی ایسه ، ایشسزلکدن متحصل هزیمتدر . ٦٠٠٠٠٠ه قریب ایشسز عمله صاییلیور ؛ ی دمیر ، باقر وتنکه صنایعنه‌منسوبدر ؛ اسقوچیاده په‌یزله‌یده بولنان دیکیش ایپلکی فابریقه‌لری ٢٠٠,٠٠٠ کیشیدن مرکب اولان عمله‌لرینه پول ویره‌رك قپولرینی قاپامغه مجبور اولدی . ٣٥,٠٠٠ عمله ایله ایشله‌ین غلاسقووده‌کی پارقهه‌ر دمیر خانه‌سی قاپاندی . بویوك شمندوفر قومپانیه‌لری سوقیاتی تحدید ایتدی . نورث ئیسته‌رن قومپانیه‌سی ٨٠,٠٠٠ ، غره‌یت سه‌نترال قومپانیه‌سی ٣٦٠٠٠ انکلیز لیراسی زیان ایتدیلر . کمور نقلیله الڭچوق کار ایدن غال قومپانیه‌لری یوزده سکسان ایشلرینك آزالدیغنی کوردیلر . غلاسقووده ، ١٠٠٠٠ لیمان عمله‌سی ایشسز قالدی . قاردیفده باری لیمانده ده‌نارثده بیکارجه عمله‌لره پول ویرلدی . وه‌ست هارتلپول جلیك اوجاقلری وسیطین دمیر فابریقه‌لری قاپاندی . سوانزیده ، لیمانده هیچ ایش کورولمدی . نیوقاسلده ٢٠٠٠ نقلیه عمله‌سی ایشسز قالدی . اشیا یوکلیه‌مکسزین اون یدی واپور برکونده لیمانی ترکه مجبور قالدیلر .

یاواش یاواش فلج یایلدی . غال قطعه‌سنده چوق کچمه‌دن ایکی یوزبیك ایشسز عمله اولدی . لوندره‌ده لیمان طاراقچیلری وبوك چیقاران دوبه‌لر ایشله‌مدیلر . شمندوفر قومپانیه‌لری قطارلرك مقدارینی تحدید ایتدکلرندن یولجیلر واغونلره هجوم ایده‌رك بربری اوزرینه بینیورلردی . غره‌وك صوکنه طوغری معدن اراضیسنك خارجنده کمور غره‌وندن طولایی برمیلیون ایشسز آدم بولونیوردی .

سفالت هرطرفه انتشار ایتمشدی . میدلسبوروده صصقه چوجقلرله ضعیف وصولوق قادینلر شهرامانتنه هجوم ایده‌رك معاونت ایستدیلر . دره‌قسامده ، معاونت عمومیه بناسی مراجعت ایدنلری آله‌ماز اولدی . ساوزامپتونده غاز فابریقه‌سی فقرایه قوق توزیع ایتدی . ئه‌قستزده ضابطه ، رهبان ، وجمعیات خیریه کمور ، اکمك وبقالیه ایچون اوراق توزیع ایتدیلر . قرال وقرالیچه بتون بوسفالتلره چاره‌ساز اولمق ایچون ٢٥٠٠٠ انکلیز لیراسی ویردیلر . دهاموجب الم وقوعاته معروض قالمامق ایچون ، ایشك اوراده قالمسی ایجاب ایدییوردی .

غره‌و ابدیاً دوام ایده‌میه‌جکی ایچون نصل اولوبده بیته‌جکدی ؟ غره‌وه ایلك کون ، ١١٧٥٠٠ رأیه قارشی ، ٣٣٠١٠٠ رأی اکثریت عظیمه ایله ، ٤٤٥٨٠٠ رأی ایله قرار ویرلشدی . فقط بو قراره رغماً ، بوتشبث بر تخم ممات ایله معلول ایدی ، مالك اولدقلری بش اون پاره بیتر بیتمز بو ١٠٤٩٠٠ غره‌وجینك هپسی جمعیتلرینك قاصه‌سنه مراجعته مجبور قالدیلر .

بو قاصه‌لر غایت زنکین اولمقله برابر ، وارداتی بولنمیان وبوکا مقابل متمادیاً صرف ایدیلن بر ثروت نه‌اولور؟ مارت نهایتنده ، ٥٤١٧٠٠٠ فرانغه بالغ اولان بوپاردن ، ٢٦٠٨١٢٥٠ فرانقی غره‌وجیلره توزیع ایداشدی‌که غره‌وجی باشنه ٢٥ فرانق قدر بر پاره ویرلمش اولیوردی . حالبوکه ، بر میلیوندن فضله غره‌وجی اولدیغنی اونوتمه‌مالی . غره‌وی اداره ایدنلر ، حقلی اولارق قاصه‌لرینك پاره‌سنی بتیرمه‌مك لازم اولدیغنی دوشوندیلر ، عمله‌یه ایش باشنه عودت لزومنی تفهیم ایتدیلر .

نیسانك التنجی کونی ، عمله شرکتی لوندره‌ده عقد اجتماع ایدرك ، قرار ویرمك ایچون تشکیل اولنان هیئتده ثلثان مخالف اولمدیغی ایچون ، غره‌وك ختامه‌ایردیکنی تقریر ایتدی . هیئتده ١٨٦٠٠٠ رأی غره‌وك دوامنی ، ١٦٨٠٠٠ رأی ختامنی ایسته‌مشدی ؛ استنکاف ایدنلرك یکون عظیمی ، غره‌وك ختامی ارزوسنه حمل ایدلدی ؛ عمله چوقورلرینه تکرار ایندیلر ، مجادله رسیدهٔ حد ختام اولمشدی ، وبویله‌جه منتج اولمسی ملحوظ اولان ضررلرك قورقوسی‌ده بیتدی .

قطب جنوبینك كشفی

اسوه‌جلی آموندسه‌ن ، انكلیز سقوط

انكلتره ونورووج آره‌سنده آچلمش اولان قطب جنوبی مسابقه‌سی ١٦ كانون اول ١٩١١ ده نورووجك لهنده نتیجه‌لنمش ، اون سنه‌دن بری تكرر ایده‌كلن تشبثات نورووجلی روالد آموندسه‌ن‌ك موفقیتیله ختامپذیر اولمشدر .

قطب شمالینك كشفی برعصرلق فدا كارلقلرله حالا نصیب اولامامش ایكن قطب جنوبینك بویله بالنسبه آز برزمانده خزانهٔ اسرارینی كشاد ایتمه‌سی جای مراق كورولمك طبیعیدر . بونك سببی پك آشكار ، وپك قطعیدر[1] : قطب شمالی‌یی احاطه ایدن سائح بوز كتله‌لری متمادی روزكارلرك ، تحت‌البحر جریانلرك تأثیرینه تابع اولوب برطرفدن الك متین كمیلر بیله بوجسیم كتله‌لرله مجادله‌دن عاجز قالیر ، دیكر طرفدن‌ده شمالدن جنوبه دوغرو اولان بوروزكارلر ، بوجریانلر شماله دوغرولمق ایسته‌ین كمیجی‌یی متمادیاً جنوبه دوغرو ایته‌ر . كمیلرك اوزون مجادله‌لردن صوكره عینی برده‌قالدقلری، كری‌یه كیتدكاری صیق صیق واقع اولور .

سیاح شهیر آموندسه‌ن

قطب جنوبی‌ایسه غایت جسیم جمودیه‌لر ایله محاط ایسه‌ده اطرافی یوكسك و اوجو-روملرله طولو بویوك سلسلهٔ جبال ایله چورلمش اولدیغندن بیك مشكلات ایله آتیلان برخطوهٔ ترقی‌نك هیچ اولمازسه یكیدن غائب ایدلمه‌سی احتمالی مرفوعدر ؛ ایلریله‌مك پك كوجدر ؛ فقط ایلریله‌دكدن صوكره كری‌یه كیتمك واقع دكلدر .

١٩٠٢ سنه‌سنده ایلك كشف تشبثی [2] سقوت طرفندن اجرا ایدلمش ایدی . [3] سقوت (بویوك سد) تسمیه ایدلان خط فاصلدن حركت ایتمش ٨٢°١٥′ نجی درجه‌یه قدر ، یعنی قطب جنوبینك ٨٩٠ كیلو مترو یقیننه قدر واصل اولمش ایدی . آلتی سنه صوكره شاقل‌تون ١٧٨ كیلو مترویه واصل اولا بیلمش ایدی ؛ هیئتك ییه‌جكنی حامل اولان بركوجوك باركیر برچاتلاق ایچنده غائب اولوب شاقل‌تون ذخیره‌سزلك دولاییسیله یولنه دوامدن منع ایدلمه‌مش اولسه ایدی ، اغلب احتمال بوشرف اكا نصیب اولوردی .

سقوت ١٩١١ سنه‌سی كانون ثانیسی اوائلنده بویوك سدده اخذ موقع ایدوب تشبثنی تكرار ایچون تدار كانده ایكن نورووجلی آموندسه‌نك‌ده عینی غایه اطرافنده دولاشدیغی خبری واصل اولدی . بورقیب هیچ برصورتله استحقار ایدیله‌جك كمبده دكل ایدی .

مشهور سیاح نانسه‌نك فرام اسمنی طاشیان كمیسنه راكب اولان آموندسه‌ن سقوتك نقطهٔ حركتنك ٧٠٠ كیلو مترو اوته‌سنده اخذ موقع ایله اوراسنی اس‌الحركات اتخاذ ایتمش ایدی . طرفینك

مهمات و ترتیباتی هامانده یکدیکرینه مساوی ایدی . سقوت ۳۰ کوپك ، ۱۵ انکلیز پونه‌سی ، و برده اوتوموبیل قزاغه مالك ایدی ؛ برده کیده‌جکی یولك قسماً آشناسی ایدی . آموندسه‌نده یالکز کوپك واردی . بونلرك عددی ۱۱۵ شه بالغ اولویوردی ؛ کیده‌جکی یولك ایسه بوسبتون یابانجیسی ایدی ؛ فقط کرك کندیسی ، کرك رفقاسی اسوه‌جلی اولدقلرندن ال قیزاغی قوللانمقده پك ماهر ایدیلر . برده بونلرك نقطهٔ حرکتی سقوتك نقطهٔ حرکتنه نسبةً قطب جنوبی‌یه ۱۰۰ کیلو مترو دها یقین ایدی .

برچوق جسیم بوز اووالرینی کچدکدن ، اوچ درت بیك مترو ارتفاعنده بوز ایله محاط جسیم سلسلهٔ جبالی آشدقدن صوکره ، نهایت شیطان بوزلغی تسمیه ایدیلن تهلکه‌لی برمحله واصل اولدیلر . بوندن صوکره آرتق یالکز برایش، قطب نقطه‌سنه واصل اولمق ایچون نهایتسز بربوز اووه‌سنی کچمك قالیوردی. بواراضی ، اوزرنده نوروجلیلرك قطع ایتدکلری مسافه‌لر شیمدی‌یه قدر الده ایدلمش اولان سرعتلری کریده براقمش ، بعضاً کونده اللی کیلو مترویه بالغ اولمشدر .

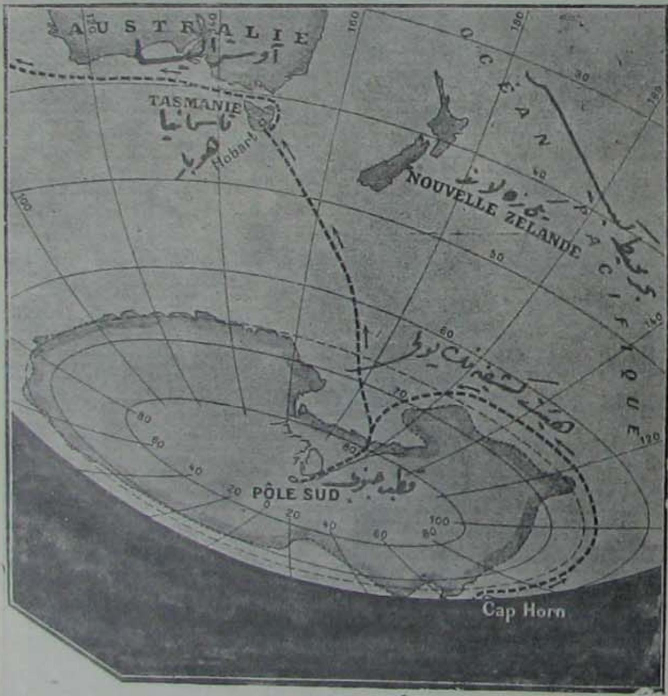

قطب جنوبی خریطه‌سی

اك نهایت صوك برمحله ایله ، ۱۶ کانون اولده آموندسه‌ن وجسور رفقاسی قطبه واصل اولوب هیچ برپای بشرك هنوز تعرض ایده‌مدیکی بوز کتله‌لری اوزرینه نوروچ بایراغنی‌رکزه موفق اولمشلردر.

پك چوق سیاحینه غبطه بخش اولابیلن بوکشفك آموندسه‌نك عطش فعالیتنی تسکین ایتدیکی ظن ایدلمه‌ون ! آموندسه‌ن بوتشبث عظیمی موفقیتله نتیجه‌لندیرنجه بوئه‌نوس آیره‌سه حرکت ایتمشدر ؛ اورادن‌ده سان فرانسیسقویه کیده‌جکدر ! پروغرامی ۱۹۱۳ ده قطب شمالینك بوزلرینی برزیارت ایمش ! کیم بیلیر قطب جنوبی کاشفی نامنه برده قطب شمالی کاشفلکی علاوه ایتمك خیال نوازبرشی اولمازمی ؟

* *
*

سقوطك سرکذشتی ، عاقبت فجیعه‌سی

رقیبی آموندسه‌ن کندیسندن صوکره تشبث ایتمش ایکن ، قطبی کشفه موفق اولدیغی وقت، سقوط نه یاپیور ایدی ؟

سقوطك حرکتندن صوکره طبیعی اولدیغی اوزره ، کندیسندن اوزون مدت بر خبر آلنه‌مادی .

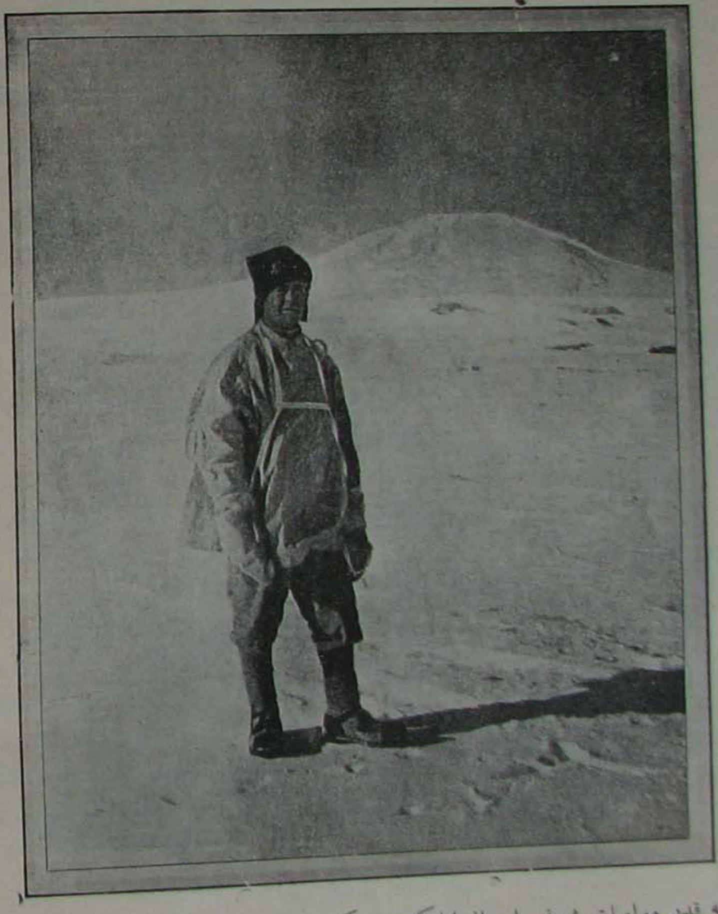

قطب جنوبیه قدر مواصلات شرفنی احراز ایلدکدن صوکره عودتده بوزلر آلتنده ترك حیات ایدن انکلیز سیاح شهیری اسقوط

فقط ، بو خبرسزلك ارتق فوق التخمین اوزادیغی ایچون بر یکی هیئت کشفیه دها ترتیب ایدیله‌رك اونی تحری ایچون سوق اولوندی .

ایشته بو هیئت طرفندن اله کچیریلن علامت ودلیللرله کچن آی بوتون عالم مدنیت بر خبر فجیع ایله چالقاندی: قپودان درت ارقداشیله، قطبه مواصلاتندن صوکره عودتلرنده، برقار فورطنه‌سنه طوتیله‌رق،

تلف اولشلرایدی . سقوط ، قطبه ١٩١٢ کانون ثانیسنك اون سکزنجی کونی واصل اولمشدی واوراده آموندسه‌ن طرفندن رکز اولنان اسوه‌ج بایراغنی بوله‌رق رقیبنك کندینه غلبه ایتدیکنی اکلامشدی .

*
* *

ایلك خبرلر طبیعی ناقص ایکن بالاخره نیوزه‌لاندن واصل اولان خبرلر دها مفصل ویکی معلوماتی حاوی ایدی .

هدفلرینه واصل اوله‌دن خیلی اول هیئت کشفیه آموندسه‌نك کندیلرینه تقدم ایتدیکنی وکندیلری ایچون یالکز انکلیز بایراغنك شرفنی قورتارمق ایچون مجادله‌ده دوام‌مجبوریتی قالدیغنی آکلامشلر ایدی. سکسان سکزنجی عرض دائره‌سندن اعتباراً یعنی قطبدن تمام ٢٢٠ کیلومترو مسافه‌ده ، نوروژ قافله‌سنك ایزلرینه تصادف ایتمشلر ایدی ، واو آندن اعتباراً آموندسه‌نك قطبده براقدیغی و « پولهایم » یعنی قطب اوی تسمیه ایتدیکی جادیره قدر او ایزلری تعقیب ایتدیلر.

هدف حرکتنه واصل اولدیغی ١٧ کانون ثانیده ، (ایلك خبرده مواصلتنك ١٨ کانون ثانیده وقوعی سویلنمش ایسه‌ده صوکره‌دن ١٧ کانون ثانیده اولدیغی اکلاشلمشدر.) سقوط اوراده قرق سکز ساعت توقف ایتدی . ایلك کون احوال هوائیه رصد آلمق ایچون مساعد دکلدی ، هواده کوچوك بوز بلورلری موجود ایدی . بونك ایچون قرص شمس بوزوق و غیر معین ایدی و طبیعی اوله‌رق ارتفاع آلمق ممکن دکلدی. او بر کون هوا براقلاشدیغندن ،سقوط رصد یاپدی ،ورصدلرینی نوروجلیلر طرفندن قوللانیلان سکستانته بدل تیودولیت ایله اجرا ایتدی که ، بونك ایچون، دها مکمل اولمسی لازم کلیر. سقوطك رصدلری آموندسه‌نك قطب اوینك تمام قطب نقطه‌سنده دکل ، ٨٩ درجه ٥٩ دقیقه ٣٠ ثانیه ده یعنی ،ارضك محورینك نقطهٔ جنوبیه‌سنك کچدیکی موقع ریاضیدن ٩٢٥ مترو اوزاقده اولدیغی میدانه چیقاردی .

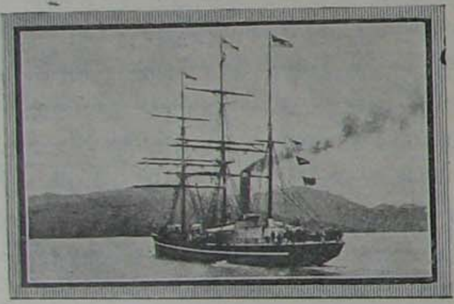

قپودان اسقوطك سوار اولدیغی قطب سیاحتنه مخصوص سفینه‌سی

بوفرقك ایسه آموندسه‌نك قوللاندیغی آلت رصددن انبعاث ایتدیکی بدیهیدر .

بوندن صکره ، سقوط ایله ارقداشلری رصدلرینك اشعار ایتدیکی نقطه‌یه حرکت ایتدیلر . وشانلی انکلیز بایراغنی قطب حقیقی اولان نقطه‌یه رکز ایتدیلر .

عینی کون عودت وقوعبولدی. حرکت ایدرایتمز رفقای سیاحتدن ئه‌وانس آثار ضعف اظهارایتدی. فقط نه اولورسه اولسون ، اولا ، قرال ئه‌دوارد اووه‌سنده منزل باشنه ٢٩ کیلومتروقطع ایتمك اوزره، ایی یول آلندی. دها اشاغیده اووه‌نك بویوك سده ایتدیکی به‌رومور جمودیه‌سی اوزرنده ، یعنی داغلرك آلتنده ایش دکیشدی . اورالرده ، بوزلق ، اوچ اوچ بچق متره ارتفاعنده کوچوك داغلرله توالی ایتدیکندن بونلری اینوب چیقمق لازم کلیوردی .

بوشرطلر داخلنده ، ایلرله‌مك پك یوریجی برشکل آلدی ، وسقوطلر تکرر ایتدیلر . بونلرك برینی کچرلرکن ، ئه‌وانس باش اوستی دوشدی ؛ تلغرافلرك اشعارندن بدبخت آدمك بوسقوطی متعاقب شعورینك

مختل اولدیغی تظاهر ایدییور . بویله اولقله برابر، ارقداشلرینك فداکارلغی سایه‌سنده بویوك سده قدر کیده بیلدی .

عودتك دوام ایتدیکی زمانك قسم اعظمی مدتجه ، زواللی مجنون ارقداشلرینك معاونتیله حرکت ایدییور ، حتی اونلرك قوشیلوب چکدکاری قیزاق اوستنده طاشنیور ایدی . ایشته بو حالار حرکتی آغیرلاشدیره‌رق ، مصیبتك سبب یگانه‌سی اولمشدر .

اکر سقوطك واوته‌کی اوچ ارقداشنك اولومی ازمنهٔ قدیمه قهرمانلرینه لایق برشجاعت وعلویت اظهار ایدییورسه ، صوك آن مجیئدن اولکی خط حرکتلری‌ده دها آز حیران اولنه‌جق برشی دکلدر .

بونجیب قلبلر ، بیله بیله ـ محتضر برارقداشلرینك حیاتنی تمدید ایچون کندی حیاتلرینی فدا ایتمشلردر.

برکشی ایچون هپسی ... شمدی‌یه قدر اقلیتك اکثریته فدا ایدلمسی نظریهٔ خودکامانه‌سنه مغایر بر حرکت عالیجنابانه !...

بالاخره بویوك سدك اوستنده ، کاشفلر دیکرارقداشلرینك خسته‌لغندن طولایی دوچار تأخراولدیلر. اوزرینه لاینقطع یاغان بوزیاغمورلری آلتنده کونده اعظمی اوله‌رق انجق اون‌بش کیلومترو، حتی اکثریتله بش کیلومترو قطع ایده‌بیلیورلردی .

نهایت ، اوچ کشی قالان هیئت کشفیه ارزاق ده‌پولرندن اون بر میل اوزاقده بولونیوردی ، حالبوکه ، یانلرنده اوچ کونلك ارزاق انجق وار ایدی ، وحالبوکه ، قورقونج برفیرطنه باشلامش سلامته طوغری یوله چیقمقدن اونلری تمام طقوز کون منع ایتمشدر .

بویله‌جه‌اوچ ارقداشك احتضاری تمام طقوز کون‌امتداد ایتمشدر . فیرطینه مارتك یکرمی برنجی‌کونی اونلری یولدن منع ایتمش ایدی ، حالبوکه کندیسندن اول اولن ایکی ارقداشندن صوکره، سقوط مارتك یکرمی طقوزنجی کونی اولمشدر . ارقداشلرینك جسدی یاندقلری طوربه‌لره صیق صیق باغلانمش اوله‌رق بولونمشدر. کندیسی‌ایسه ضعف موتك سرایتنی‌حس ایدنجه ، چادیرك اورته دیره‌کنه دایانه‌رق‌اوطورمش، وصوکره ، یول دفترینی باشی ایله اغاجك اره‌سنده کورینه‌جك صورتده قویمشدر .

ایشته قپودان سقوطك جسدی سکز آی صکره بووضعیتده بولونمشدر .

کندیسی محتضر برحالده ایکن ، هیئت کشفیه‌نك رئیسی ، ارقداشلرینه قارشی صوك وظیفه‌سنی‌سوکنه قدر حقیله ایفا ایتمشدر . بوقهرمان آدمك اولومك اوکنده نه فوق‌البشر اعتدال دم اظهار ایتدیکی ، یول روز نامه‌سنی محافظه ایچون اتخاذ ایتدیکی احتیاطلردن تظاهر ایدییور .

اوله‌دن اول ، فعال کیجی ، آجلغك وصوغوغك وحشت وافتراسی ایچنده ، اوزون برمکتوب یازه‌رق ، بونده ، الك عالی وبارد برایضاح فنی افاده‌سیله ، عدم موفقیتنك سببنی بیان ایتمشدر .

مکتوبده کندینی ، وقومانده ایتدیکی ارقداشلرینی ، سفرك مصرفنی تأدیه ایتمش اولان انکلیزملتی حضورنده تبریه‌یه چالشیور ، نه اهمالکارانه‌ده آلجاق اولمدقلرینی تأمین ایدییور .

بر شکایتسز ، بر تأسفسز ، قورقنج سرکذشتلرینی نقل ایتدکدن صوکره ، بو مکتوبی بتون وطنداشلرنده وبتون عالی قلبلرده برعکس‌صدا بولان شوبویوك سوزلرله بتیرییور :

« برطاقم تهلکه‌لر کچیردك . فقط بونلری کچیره‌جکمزی بیلیوردق . وقوعات بزه قارشی دوندی ، شکایت ایده‌جك دکلز، قدرت ربانیه‌نك حضورنده سرفرو ایتملی‌یز. بوتشبثده اکر حیاتلرمزی اختیارمزله ویردکسه، بوحالکتمزك شرفی ایچوندر. شمدی یالکز بزه عائد اولانلرك ترك ایدلملری‌ایچون وطنداشلرمه مراجعت ایدرم . اکر یاشامش اولسه‌یدق ، هر انکلیزك قلبنی تهییج ایده‌جك اولان برتحمل وجسارت حکایه‌سی نقل ایده‌جکدم . »

*
* *

ملتنك نام وشرفنی اعلا ایچون فدای حیات ایدن بو قهرمانلره ملتلری نه یاپدی ؟

غزته‌لرنده حقه‌بازجه یازلمش بش‌اون سطر، صوكره لاقیدی ونسیان... اویله‌می ظن‌ایدییورسكز؟ اكر اویله اولسه‌یدی ، نه انكلیز ملتی بوقدر بویوك اولوردی ، نه‌ده بوقدر بویوك آدملر ظهورایدوب اوملت حقنده بوقدر بویوك فداكارلقلر اختیار اولنور ایدی ؟

ایلك خبر انكلتره‌یه واصل اولوب وقعه‌یه هرطرفده‌هركسجه‌وقوف حاصل اولنجه ، بتون انكلتره ، برتك قلب اولارق بونجیب اولادلری ایچون فریاد ایتدی ؛ غزته‌جیلر ، كونلرجه ستونلرنده وقعه‌نك تفصیلاتنی‌اعطاایدرك خلقك آجنغنی طویورمغه چالیشدیلر، شاعرلرمنظومه‌لر ترتیب ایتدیلر ، رسمجیلر ، اونلرك رسملرینی‌نشر وتوزیع ایتمكه غیرت‌ایتدیلر .

صنعتكارلر، رسامل كشفك مهم آنلرینی تصویر ایده‌رك خلقه تقدیم ایتدیلر ، سینه‌ماطوغرافلر، ترتیب ایتدكاری قطب قورده‌لالریله ، وقعه‌یی مملكتك درت كوشه‌سنه تعمیم ایتدیلر .

نهایت ، حكومت ، بالذات قرالك‌ده حاضر بولندیغی بر مراسم ایله اونلرك خاطره‌سی ایچون اجرای آیین ایدلسنی وبواثناده ، وقعه‌نك بتون مكتبلرده ، طلبه حضورنده، خواجه‌لری طرفندن تشریح‌وایضاح ایدیله‌رك بتون چوجقلرك فكرینه سقوطك وارقداشلرینك قهرمانلغی نقش ایدلسنی تنسیب ایتدی .

نهایت ، بتون انكلیز ملتی ، سقوطك صوك آننده وطنداشلرینك حمایه‌سنه تراك ایتدیكی‌چوجوقلری وقاریلری‌ایچون بویوك براعانه ترتیب ایتدیلر وبواعانه مارت بدایتنده ۴۰,۰۰۰ انكلیزلیراسنه‌بالغ اولدی.

بواعانه سایه‌سنده ، اونلرده بابالرینك كندیلرینه ترك ایتدیكی شرفلی نامی ، دها اعلا ایتمك اوزره ادم اولمق ایچون چالیشه‌جقلر ...

*
* *

هیئت كشفیه‌نك بتون وثائق ، یالكز یول دفترلری دكل ، حتی آلدقلری فوطوغراف پلیكولاری واون بش كیلو قدر طوتان علم ارض نمونه‌لری‌ده قورتارلمشدر .

هزیمتلی عودتلرنده ، بیتاب وخراب برحالده ایكن بیله، كاشفلر قسماً غیرتلرینك ثمره‌سنی تشكیل ایدن بوطاشلری آتمه‌مشلر وطاشیمشلر ایدی . تلغرافلره نظراً بونلر بوطبقه‌ده غرانیتلرك اوزرنده‌كی طاشلرده بولنان كمورنمونه‌لریله مستحاثه‌لردن عبارتدر. صنایع ایچون شبهه‌سز قیمتسز مادهٔ فحمیه اقسامندن عبارت اولان بوكمور نمونه‌لری فوق‌العاده بر قیمت فنیه‌یی حائز عد اولونیور . نبات پارچه‌لرندن متشكل اولان بوده‌پولر سایه‌سنده ارضك تاریخندن متقدم بردورده بوكون بوز آلتنده مستور بولنان اراضیٔ قطبیه‌نك نباتات ایله قابل اولدیغی تحقق ایدییور .

استانبول حیاتی

یانغین

استانبول حیاتی دینلنجه الك اول عقله كلن شیئك یانغین اولدیغنه شبهه یوقدر .
یانغین !

اسحق پاشا یانغیننده‌ن برمنظره

عصرلردنبری متمادیاً ، استانبولك محله‌لرینی آتش دیشلریله كمیرن بر عفریت خانهٔ‌سوزدر ؛ یانغین
ارتق استانبول ایچون هركونك وقعه‌سیدر .

طوپخانه یانغیننده‌ن برمنظره

یکی آلنان براطفائیه اوتوموبیلی

استانبولده براهل مراق چیقوب ده، وسطی اوله‌رق برسنه‌ده قاچ حریق وقوعبولدیغنی قیدوحساب ایدوب ایتمدیکنی بیله‌مم ؛ بیلدیکم شودرکه ، شاید حسابیله صابیله‌جق اولورسه ، یکونك کیجه‌لرك عددی قدر ظهور ایده‌جکی محقق کبیدر .

بو همان هر کیجه بر بکجی فریاد مشئومیله اعلان ایدیلن اوفاق تفك یانغینلردن ، غزلرك افادهٔ لطیفه‌سی وجهله : « عساکر شاهانه ومأمورین سائره‌نك » یتشوب اطفاسنه موفق اولدقلری ، خساری درت بش خانه‌یه منحصر قالان کوچوك یانغینلردن باشقه ، آره صره ، محله‌لری ، حتی سمتلری محو ونابود ایدن ، قطعه‌لری بریبغین آتش ویا کول حالنده براقان بویوك یانغینلرده واردر .

بك‌اوغلی ، خواجه پاشا ، بایزید ـ شهزاده باشی ـ آقسرای کبی بویوك وتاریخی یانغینلر استانبولی همان نصفنه یقین تخریب ایتمشلردر .

١٣٢٨ سنه‌سی سلطان احمد حریقی دخی ، هرنه‌قدر اودرجه دکلسه‌ده ، اونلره یقین برخسار ایقاع ایتمش ، برچوق محله‌لری طعمهٔ لهیب ایتمشدر .

بویانغینك برغرابتی‌ده ، آره‌ده آیلرجه بر فاصله‌دن صوکره ، ایکنجی دفعه بردها طوتوشه‌رق ایلك یانغینك نصلسه مصون براقدیغی یرلری ایکنجی یانغینك کاملاً سیلوب سوپورمسیدر .

***

کچن سنه‌کی بویوك یانغینلرك بری‌ده طوبخانه حریقیدرکه ، بونكده بررسمنی درج ایدیبورز .

یکی کوپری

دنیاده بیلیرکه استانبول حیاتنك مرکز تجلیسی یالکز غلطه کوپریسیدر .

استانبول دنیلنجه ، الك اول عقله غلطه کوپریسی کلیر . استانبوله عائد رسملرده الك‌چوق کوپری منظره‌سی کوستریلیر .

یکی کوپری ، غلطه طرفنه ربط اولونان قسم (یالدن کورونوش)

فقط بوقدر مهم ، بوقدر فارق برشی اولان کوپری ، بوصوك سنه‌یه قدر ، استانبول ایچون عادتا برشین اوله‌جق برانقاضدن ، برقدیددن عبارت ایدی . انسان اوزرنده یورورکن ، ایاغنك تحته آرالقلرندن یرینه طاقیلوب دوشمه‌مك ایچون صرف دقته مجبور اوله‌رق یورر ایدی .

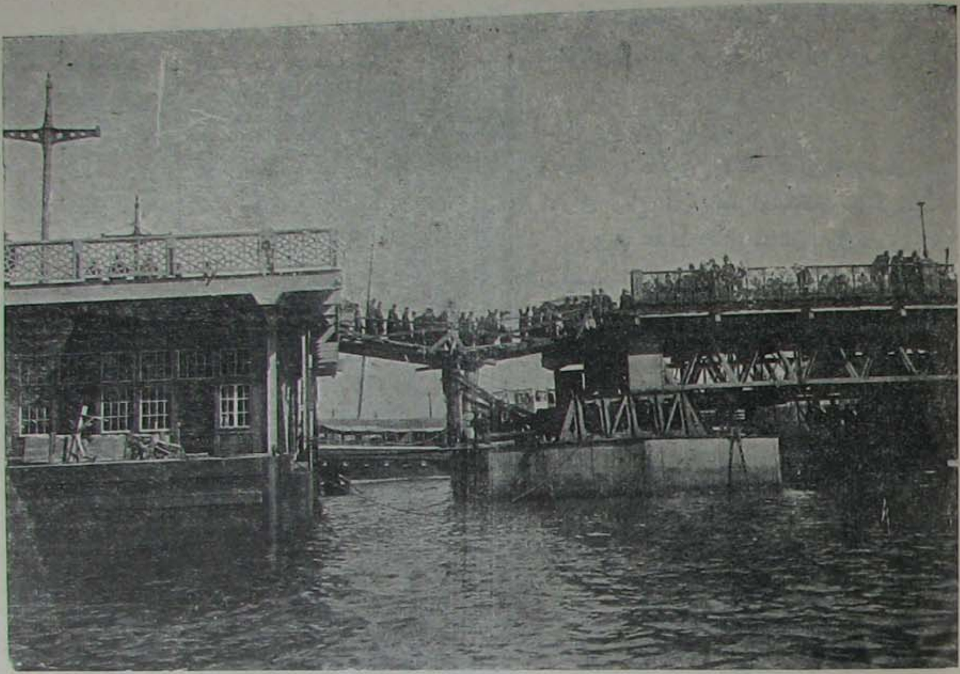

يكى كوپرى يرينه طاقيلير ايكن ، اسكى ايله يكى كوپرى يان يانه !

يكى كوپرى ، غلطه طرفنه ربط اولنان قسم (جبهه‌دن كورونوش)

هله بو آره‌لقلره طاقيلوب قيريلان شمسيه و باستونلك حد و حسابى يوق ايدى. ايكى طرفك پارماقلقلرى ده، دوشمه‌سى قدر كهنه و برباد ايدى.

عبدالحميد زماننده متعدد دفعه‌لر آوروپا فابريقه‌لری كوپری‌يی تجديد ايچون مراجعت ايتمشلر ايدی . فقط نه اولديغی كمسه‌نك كشف ايده‌ميه‌جكی بر طاقم اسبابدن طولايی پادشاه كوپری‌يی دكيشديرمك ايسته‌ميور ايدی .

او وقت بوفابريقه‌لره جواب رد ويرمك ايچون بر كوزل اصول بولونمش ايدی .

تجديد ايچون تقديم ايديلن پروژه‌لر افادهٔ رسميه‌سی وجهله : « عائديتی جهتيله تدقيق » ايچون بحريه نظارتنه ارسال اولونور ايدی . بحريه نظارتنده ايسه ، اوراق برقاچ آی حفظ اولندقدن صوكره بركون تدقيق قوميسيونی طرفندن ترسانهٔ عامره فابريقه‌لرينك كوپری‌يی مجدداً اعماله مقتدر اولديغندن كوپرينك فابريقهٔ همايونلر طرفندن انشاسی قرارگير اولديغی اعلان ايديلير ايدی . وحقيله برتنكه مشربه ياپمقدن عاجز اولان فابريقه‌لر اره صره بعض كميلرك مصادمه‌سندن پيدا اولان رخنه‌لری تعمير ايچون هفته‌لرجه مارين وعابرينی بيك درلو تهلكه‌لری آتلاندقلری كرچكدن اجل كوپريلرندن كچررلر ، نهايت ، اسكی شكلندن يوز كره دها چيچمسز ، يوز كره دها ثقيل پارچه‌لرله اكارلر ايدی .

مشروطيتدن صوكره طبيعی الك اول عقله كلن اجرا آتدن بريسی‌ده كوپری اولمشدی ؛ ايشته ، بوكونكی كوپری ، او تشبثك ثمره‌سی اولمق اوزره ، انشا ايدلمش ويرينه وضع ايدلمشدر .

ياريشلر

كچن سنه ، استانبول حياتنده پك پارلاق ، پك نشوه فزا بر يكيلك اظهار ايدلمشدی ؛ شمدی‌يه قدر موده‌ده ، بويوك آطه‌ده ، حتی دور حميديده بيله نصلسه مساعده ايدله‌رك قايق وقوطره ياريشلری

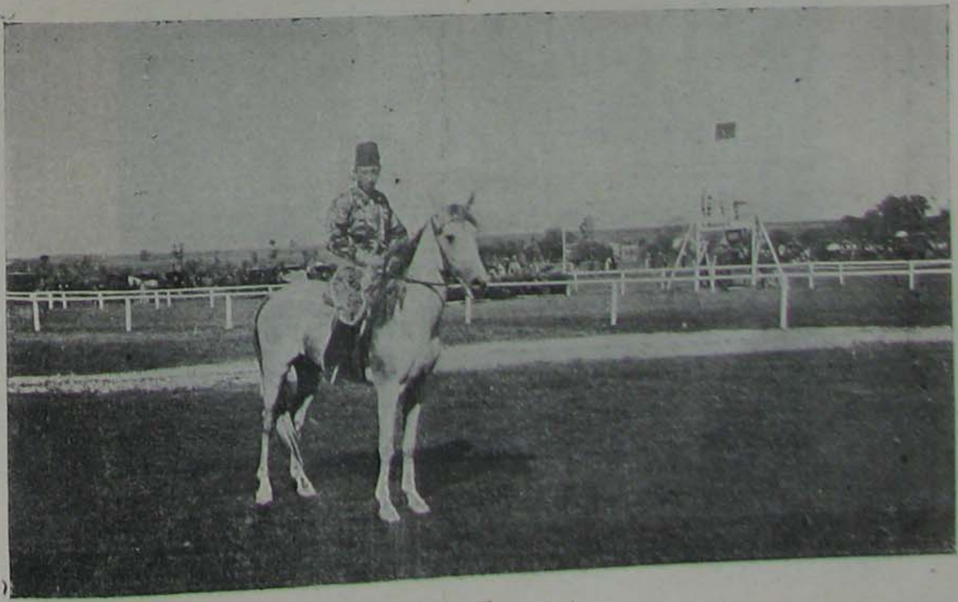

ولی افندی آت ياريشلری

اجرا ایدلمش ، فقط آت یاریشی استانبول حیاتی ایچون کلیاً مجهول بر ذوق اولدرق قالمشدی .

اشته ، کچن سنه ، ولی افندی موقعی بوا کلنجه ایچون پك مساعد بولنه‌رق، اوراده ، ممتاز بر هیئت ترتیبیه‌نك زیر اداره‌سنده ، آت یاریشلری اجرا اولندی . ایلك یاریشلر ، بو ایشلرده یکی باشلایانلره مخصوص عجمیلکلره ، شاشقینلقلره رغماً ، غایت بویوك بر موفقیتله یاپیلدی .

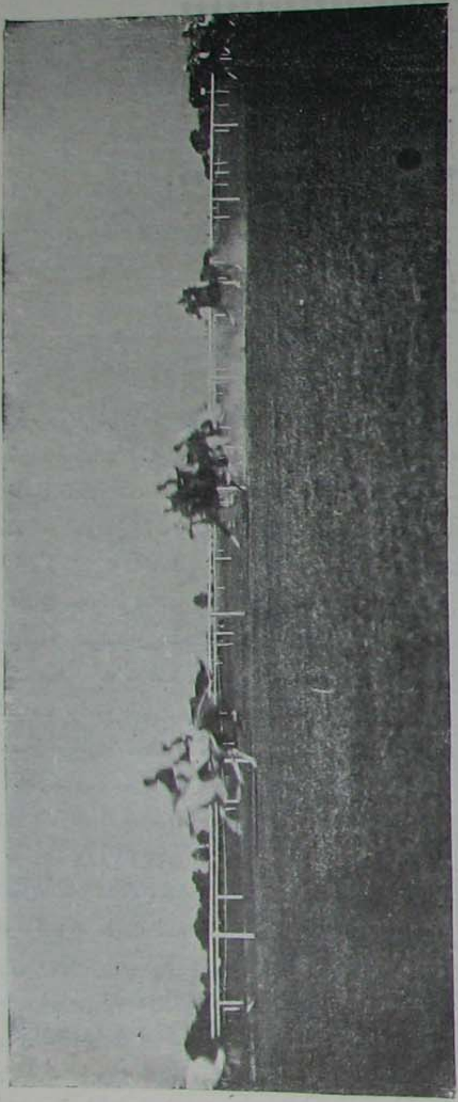

ولی افندی آت قوشولری

بتون استانبول خلقی ، تعبیر مخصوصیله ، « فوج فوج » اوحوالی‌یه هجوم ایتدی ؛ عصرلردنبری ، بالخاصه بو یولده کی تظاهرات حیاته پك بیگانه بر نظر خصومتله باقان استبداد دورنده محروم اولدیغی بو یولده اکلنجه‌لر ایچون بتون استانبول بویوك بر اشتیاق وکشایشله اظهار رغبت ایتدی .

فقط ، مع التأسف ، ایکنجی یاریش ، بردنبره بر صاعقهٔ بلا کبی کورلدین حرب سیئه‌سیله ، یالکز طیاره‌لرك اشترا کنی ، تأمین موفقیت ایچون هرشیئك یاپیلدیغنی وعدایدن دیوارلرده‌کی اعلانلردن عبارت بر اثر حیات کوستره بیلدی .

یاریش بارکیرلری محاربه‌یه سوق اولندی ، واو ذوقلره بدل استانبول خلقی ، مع التأسف دشمنمزك پایتخت قپولرینه قدر کلمسی موجب اولان فجیع ، خونین دیکر بر یاریشده ، بر حرب یاریشنده حاضر بولوندی .

حربك خیرلیسیله ختامندن صوکره ، یاریشلره تکرار باشلانلمسی اخص تمنیاتندندر .

صفحات حرب

بالقان دول متفقه‌سنك نوطه‌سی

« زیرده واضع الامضا بلغارستان رئیس وکلاسی وخارجیه ومذاهب ناظری ، دولت عثمانیه مصلحتکذاری افندیدن ، تبلیغات آتیه‌نك ومربوط نوطه‌نك حکومت سنیه‌یه ایصالنی رجا ایتمکله کسب شرف ایلر .

دول معظمهٔ سته طرفندن آوستریا ـ مجارستان وروسیه حکومتلرینك وساطتیله بالقان حکوماتی نزدنده اجرا اولنان واوروپای عثمانی اداره‌سنده اصلاحاتك حیز فعل وتحققه ایصالی خصوصنی دول سالفة الذکر الارینه آله‌جقلری وعدینی متضمن بولنان تشبث ومراجعته رغماً ، بلغارستان ، یونانستان وصربستان حکومتلری ینه ظن ایدرلرکه طوغریدن طوغری‌یه حکومت سنیه‌یه مراجعتله ، ایمپراطورلق ولایتلرنده‌کی خرستیان اهالینك تاریخ سفیلانه‌لرینی اصلاح ، اوروپای عثمانیده سکون وانتظامی ترصین ودولت عثمانیه ایله ـ باب عالینك اکثریا هیچ برشیئك محق کوسترمدیکی بروضع متحکمانه ونزاع جویانه قارشیسنده بولندیردیغی ـ بالقان حکوماتی آره‌سنده متین برصلح ومسالمت تأمین ایتمك خصوصاتنك آنجق بلا نقصان وخلوص نیتله تطبیق ایدیله‌جك اصلاحات اساسیه ایله قابل اوله‌جغنی بیلدیرمك وظیفه‌لریدر .

بلغارستان ، صربستان ویونانستان حکومتلری ، ظهوره کلن حادثاتدن طولایی قره‌طاغ حکومتنك بوتشبثه اشتراك ایده‌مه‌مسنه تأسف ایله‌مکله برابر ، باب عالی‌یی درحال ودول معظمه وبالقان حکومتلری ایله مشترکاً آوروپا ولایات عثمانیه‌سی حقنده برلین عهدنامه‌سنك ٢٣ نجی ماده‌سنجه نظر اعتباره آلنان اصلاحاتی تنظیم ایتمکه وبواصلاحاتی فکر ملت عناصر اساسنه ، ولایاته مختاریت اداریه اعطاسی ، بلچیقالی ویاخود اسویچره‌لی والیلر تعیینی ، منتخب مجالس ولایات تأسیسی ، ژاندارمه تشکیلاتی ، سربستئ تدریس ، ملیس عسکری احداثی خصوصاتنه ابتنا ایتدیرمکه واصلاحاتك تطبیقنی درسعادتده مقیم دول معظمه سفراسی ایله درت بالقان حکومتی ایلچیسنك نظارتی آلتنده بولنه‌جق ومقداری مساوی اسلام وخرستیان اعضادن مرکب اوله‌جق برمجلس عالی‌یه تودیع ایلمکه دعوت ایدرلر . امید ایدرلرکه دولت عثمانیه کرك اشبو نوطه‌ده ، کرك بوکا مربوط ایضاحی نوطه‌ده مندرج اصلاحاتك آلتی آیلق برمهلت ظرفنده موقع تطبیقه وضعنی تعهد ایدرك اشبو طلبی قبول ایلدیکنی بیان ایده‌بیله‌جك وموافقتنك اثباتی اولمق اوزره اردوسنك سفربرلك امرینی کری آلمق ایسته‌یه‌جکدر .

واضع الامضا بووسیله‌دن استفاده ایله احتراماتنی الخ

امضا : کشوف

٣٠ ایلول سنه ١٩١٢ رومی تاریخنده اعطا اولنان بروجه بالا نوطه‌یه مربوط ایضاحی نوطه :

١ — ایمپراطورلقده عناصرك مختاریت ملیه‌لری بتون ایجاباتیله تأیید وتأمین اولنمق .

بالقان حکومتلرینه اعلان حرب ایدلمسی ایچون استانبول اهالیسنك سلطان احمد میداننده عقد ایتدکلری محاربه متینغی

۲ — هر عنصر عثمانلی پارلمنتوسنه نسبت اوزره مبعوث کوندرمك .

۳ — خرستیانلرله مسکون ولایتلرده خرستیانلر بالجمله حکومت مأموریتنه قبول اولنمق .

۴ — جماعت خرستیانیه‌نك هرصنف مکتبلری عثمانلی مکتبلری ایله مساوی اوله‌جغنی تصدیق ایتمك .

۵ — اهالیٔ مسلمه نقل ومهجرت ایتدیرمك صورتیله ولایاتك شکل عنصری وملیسنی تغییره چالشلمیه‌جغنی باب عالی طرفندن تعهد ایدلمك .

اعلان حرب اثناسنده مقام صدارتده بولنان غازی مختار پاشا

٦ — خرستیانلر خرستیان قادرولرده خدمتلرینی ایفا ایتمك اوزره قطعه‌لری داخلنده عسکره آلنمق و بو قادرولر تشکیل ایدیلنجه‌یه قدر عسکره آلنملری تأخیر اولنمق .

۷ — اوروپای عثمانی ولایاتی ژاندارمه‌سی اسوجره ویا چیقالی مأمورلرك بالفعل قوماندانسی آلتنده تنسیق اولنمق .

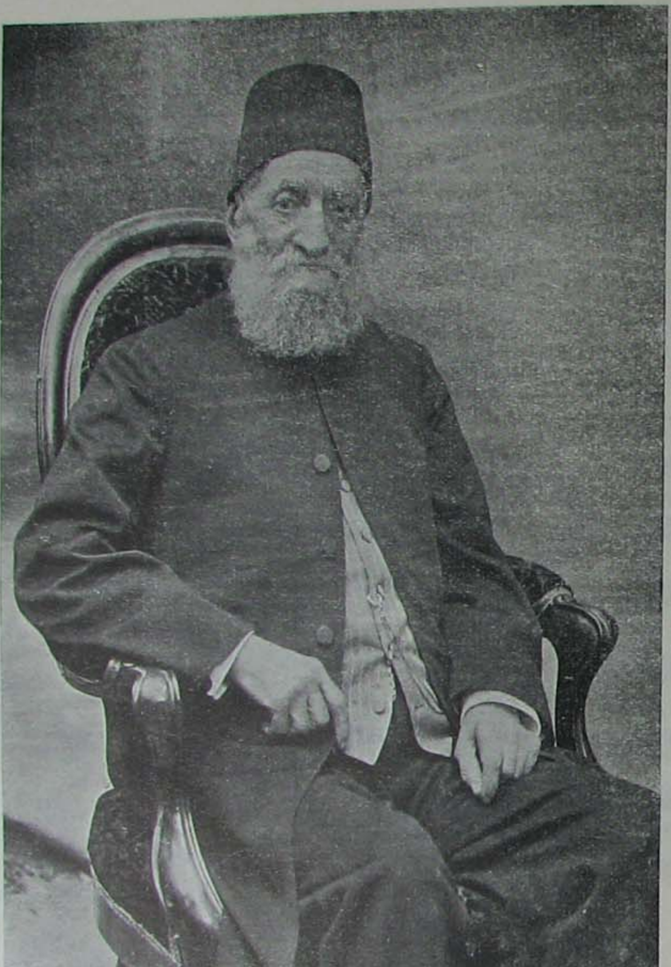

اولا شورای دولت رئیسی ایکن ایلك مغلوبیتلرده مختار پاشانك استعفاسی اوزرینه صدارتی درعهده ایدن کامل پاشا

٨ — خرستیانلرله مسکون ولایتلره مأمورینلری دول معظمه طرفندن تصدیق اولنه‌جق اسویچره‌لی، یاخود بلچیقالی والیلر تعیین ایدلمك وبونلره دوائر انتخاب اولنه‌جق مجالس عمومیه ترفیق ایتمك .

٩ — اشبو اصلاحاتك تطبیقاتنه نظارت ایتمك اوزره صدارتده اعضاسی ، اوی مقدارده خرستیان ومسلمان بر مجلس عالینك تأسیسی .

دول معظمه سفراسی ایله بالقان حکوماتی ایلچیلری بومجلسك امور ومعاملاتی تفتیش وظیفه‌سیله مکلف اوله‌جقلردر .

*
* *

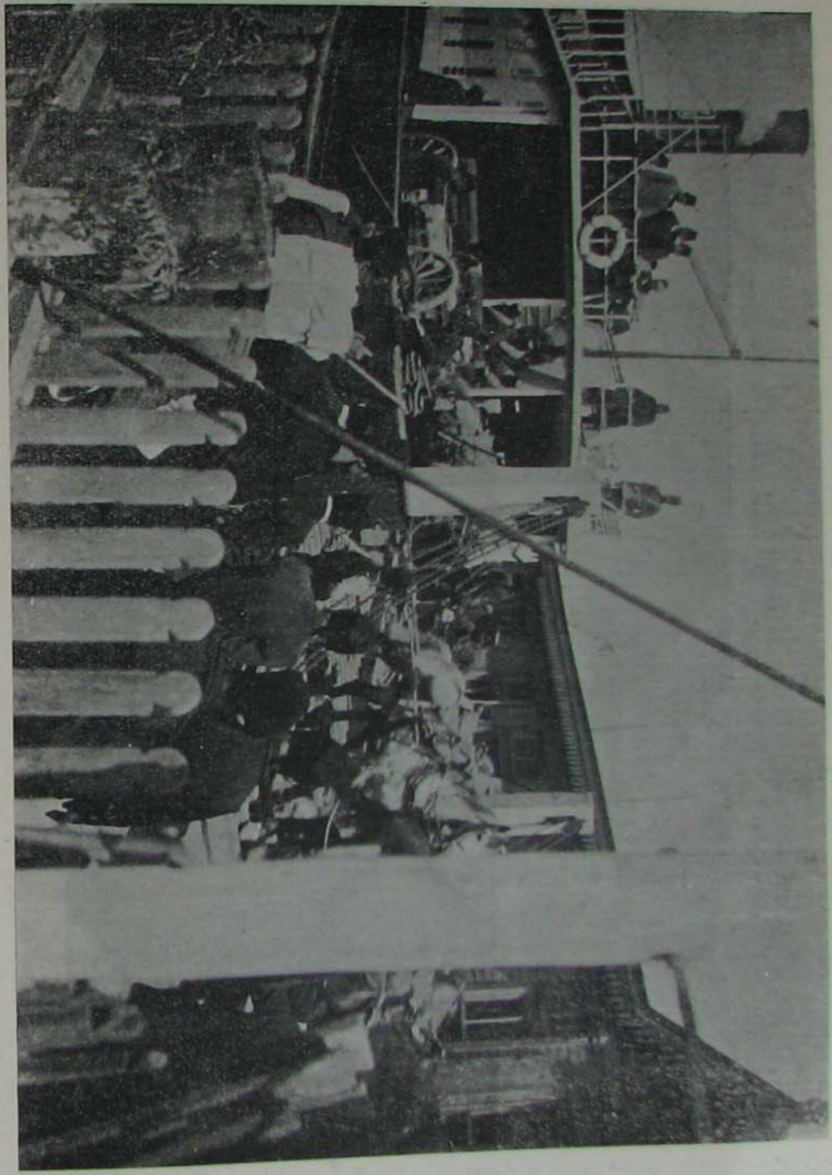

سوقيات عسكريه ، حيدر پاشادن عربه واپوريله طوپ بطاريه‌لری نقلياتی

بو نوطه صوفيه و بلغراد‌ده مقيم مصلحتكذارلرمزه تبليغ اولنمش و مومی‌اليهما طرفندن متنی حكومت عثمانيه‌جه شايان قبول اولمديغی كبی رسماً تسلمنی‌ده موقع وظيفه‌لريله "غير متناسب كوردكاری فقط معلومات قبيلندن باب‌عالی‌يه اشعار ايده‌جكاری بيانيله بوقيود احتياطيه تحتنده باب‌عالی بو نوطه‌لری جوابدن مستغنی عد ايليوب بالقان حكومتاری نزدلرنده‌كی سفرامزی استانبوله چاغرمشدر .

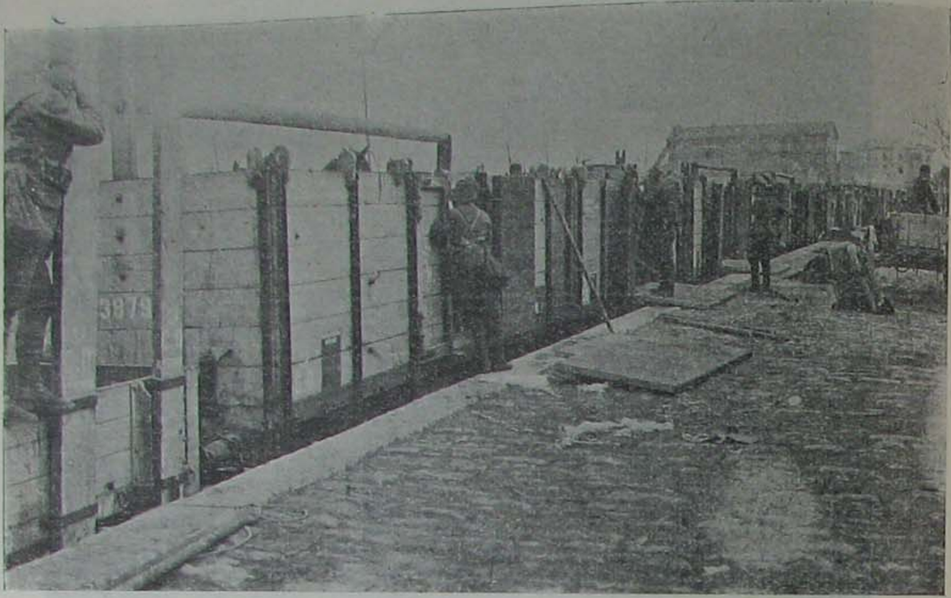

سوقيات عسكريه : سركه‌جيده طوپ ومكارى حيواناتيله مملو بر قطار

روم ايلى اصلاحاتى

مشترك نوطه

خارجيه نظارتنه ١٠ تشرين‌اول ١٩١٢ تاريخيله آوستريا ، انكلتره ، فرانسه ، روسيه والمانيا سفيرلرى طرفندن اعطا قلنان مشترك نوطه‌نك ترجمه‌سيدر :

واضع الامضا آوستريا ، انكلتره ، فرانسه ، روسيه وآلمانيا سفيرلرى بش‌دولتك اصلاحات اجراسى خصوصنده جانب حكومت عثمانيه‌دن علناً اظهار اولنان فكر ونيتى سند اتخاذ ايتدكاريني وروم ايلى ولايات عثمانيه‌سى اداره‌سنجه ايجاب ايدن اصلاحاتى وبو اصلاحاتى افراد اهالينك منافعنه موافق صورتده حيز فعله ايصالنى تأمينه صالح تدابيرى برلين معاهده‌نامه‌سنك يكرمى اوچنجى ماده‌سيله ١٨٨٠ تاريخلو نظامنامه‌نك مضمون ومفادى وجهله باب‌عالى ايله درحال موقع بحث ومذاكره‌يه وضع ايده‌جكلرينى واصلاحات مذكوره‌نك دولت عثمانيه‌نك تماميت ملكيه‌سيه ايراث نقيصه ايتميه‌جكى مقرر بولنديغنى باب‌عالى‌يه اشعاوه حكومت متبوعه‌لرى طرفندن مأمور اولمشلردر .

***

سوقیات عسکریه : سرکه‌جی موقعنده دشمن حدودینه متوجهاً حرکته مهیا ایکی عسکری قطاری

بیاننامهٔ همایونه صورت منیفه‌سیدر :

دولت علیه‌مزك صلح‌پرورلکی جهانك معلوم ومسلمیدر . عثمانلیلر هر ملتك حقوقنه رعایت‌ایدرلر . هرملتك‌ده بالمقابله حقوق عثمانیه‌یه رعایت ایتمسنی ایسترلر .

عثمانلیلرك هیچ بر حکومت حقنده سوء نظری ، سوء نیتی یوقدر . بنابرین کندی حقلرنده‌ده سائر حکومتلرك شعار مصافانه مغایر حرکاتده بولنمامارینی طلب ایتمك حقلریدر . عثمانلیلر هیچ بر قومك سعادتنی ، ترقیاتنی اخلال ایتمه‌مك آرزوسنده‌درلر . کندیلرینك سعادتنه ، ترقیاتنه‌ده دیکرلرینك حائل اولمسنی تجویز ایتمزلر .

حربیه ناظری مرحوم ناظم پاشا

مملکتمزك محتاج اولدیغی اصلاحاتك ، علی الدوام مصادف اولدیغمز غوائل عظیمه‌یه رغماً بحسب الامکان پیدرپی اجراسیله اهالیمزك استکمال اسباب سعادت واستراحتنه چالیشمقده اولدیغمز حالده وطن عزیزمزه کوزلرینی دیکن وترقیات تدریجیه‌مزك دوای امل غیر مشروعلرینك حصولنی کیتدکجه دها زیاده تصعیب ایده‌جکنی بیلن کوچك قومشولرمز اصلاحات وترقیاتمزك انکشافنه مانع اولمق وغوائلمزدن استفاده ایتمك سوداسنه دوشه‌رك توحید افکار وولایات متجاوره‌مزه توجیه سوء انظار ایتمشلردر .

عثمانلیلرك جلادت عالم‌پسندانه‌سنه بالدفعات جلوه‌کاه اولان بلغارستان وصربستان ویونانستان وقره‌طاغ خیال پرستاننك اقوام عثمانیه‌نك محافظهٔ وطن ایچون التی یوز بوقدر سنه‌دنبری فدا ایتدکاری جانلرینی دشمنلرینه نه‌قدر پهالی ویرمش اولدیغندن تغافل وممالکمزك اقسام سائره‌سندن بعیدایکی ایالتمزك بردولت معظمه ایله بر سنه‌یی متجاوز مدتدنبری باشلی باشنه قهرمانانه حرب ایتمکده بولندیغندن‌ده تجاهل ایدرك سرحدلرمزه قوای عسکریه سوقنه قالقشملری نکهبان شجاعت عنوان مملکت وحامیٔ حمیت نشان ناموس ملت اولان عسکر اولادمك سلاح آلتنه جمعنه مجبوریت حاصل ایتمشدر .

بناءً علیه ذاتك شمدیلك برنجی و ایکنجی مفتشلکلر داخلنده بولنان نظامیه و ردیف و مستحفظ قطعاتنك تماماً واوچنجی مفتشلك داخلنده کیلرك قسماً حال سفر بری‌یه وضعنی اراده ایتدم .

دشمن حدودی شرق اردوسی قوماندانی عبداه پاشا

آبا واجدادكزك ، سزك سعادتكز ایچون مبارك قانلریله یغوردقلری ، سزك استراحتكز ایچون عزیز جانلرینی فدا ایدرك بوكونه قدرحفظ ایتدكلری خاك پاك وطنك مدافعه‌سی وظیفهٔ مقدسه‌سی بوكون سزه عائددر .

هر ذره‌سی آبا واجدادكزك اجزای مباركهٔ وجودندن مركب اولان او مقدس طوپراقلری ، آبا و اجدادكزك مقبر منورلرینی دشمن آیاغی آلتنده چیكنتمه‌مك ، اولاد و احفادیكزك ملك مشروعنی تجاوزاتدن محافظه ایتمك عهده‌كزه مترتب بر ذمت مقدسه‌در .

دشمنلریمز سر حدلرمزه طوپلانیور . بتون مقدساتمزی پامال ایتمكه ، آبا و اجدادكزك میراثنی الكزدن آلمغه ، اولاد و احفادكزك سعادتنی محو ایتمكه حاضرلانیورلر . اجداد عظاممز كبی سزك ده كمال شجاعتله وطنی محافظه ، ناموس ملتی مدافعه ایچون حدوده همان شتاب ایله مادر وطنه اوزاتیله‌جق دست تجاوزی سیف جلادتكزله كسه‌رك شانلی آبا و اجدادیكزك طرابلس غرب وبنغازیده حرب ایدن

استانبول سوقاقلرینك مناظر حربیه‌سی

قرداشلركزك آنلر كبی ستایش جهانه لایق خیرالخلفلری، برادرلری اولدیغكزی عالمه كوستره‌جككزدن، واجداد پاكك ارواحكزك داستان حماستنه مناقب مظفریاتكزی علاوه ایده‌جككزدن امینم. جناب حق سزی دائما منصور، عثمانلیلری فتوحاتكزله مسرور ایتسون.

امضای همایون

محمد رشاد

شفقت ملته تظاهراتی: مجروح غازیلریمزه خدمت ایدن هلال احمره منسوب خانملر

مختار پاشا قابینه‌سنك قبل الحرب اوروپا دول معظمه‌سنك اعطا ایتدکاری مشترك نوطه‌یه مذکرهٔ جوابیه‌سی

خارجیه نظارتندن ١٤ تشرین اول ١٩١٢ تاریخیله آوستریا ، انکلتره ، فرانسه ، روسیه ، و آلمانیا سفیرلرینه ارسال اولنان مذکرهٔ جوابیه‌نك ترجمه‌سیدر :

آوستریا ، انکلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا سفیرلری حضراتنك باب عالی‌یه اعطاسنه حکومت متبوعه‌لری طرفندن مأمور ایدلش اولدقلری شهر حالك اونی تاریخلو نوطه‌یه جواباً واضع الامضا دولت علیه خارجیه ناظری سفرای مشارالیهمه شوراسنی درپیش ایلرکه بالذات سفیرلر حضراتنك دخی تصدیق و بیان ایتدکاری وجهله حکومت عثمانیه روم ایلی ولایات شاهانه‌سی اداره‌سنجه ایجاب ایدن اصلاحاتك اجراسی لزومنی ذاتاً تسلیم و علی الخصوص بو اصلاحاتی هرکونه مداخلهٔ اجنبیه‌دن آزاده اوله‌رق تطبیق ایتمك ایستدیکی و [شو احوال و شرائط داخلنده] اصلاحات مذکوره‌نك اجراسی ممالك عثمانیه‌نك بوقسمنده‌کی اهالی‌یی ترکیب ایدن عناصر مختلفه بیننده وفاق و آمیزشك حصولنی قانون اساسیٔ عثمانینك مفاد احرارانه‌سی وجهله تحت تأمینه آله‌رق مملکتك سعادت حالنه و ترقیات اقتصادیه‌سنه مدار اولمقدن خالی قالیه‌جغی تلقین و استدلال ایلدیکی جهتله اصلاحات مبحوثه‌یی دها زیاده قناعتله تلقی ایلمشدر .

ولایات مذکوره احوال داخلیه‌سنك اصلاحی امرنده اجرا اولنان تشبثات عدیده و مختلفه‌دن بحق انتظار اولنان ثمرات شمدی‌یه قدر تماماً اقتطاف ایدیله‌مامش‌سه بوبابده‌کی تأخرك باشلیجه اسبابندن

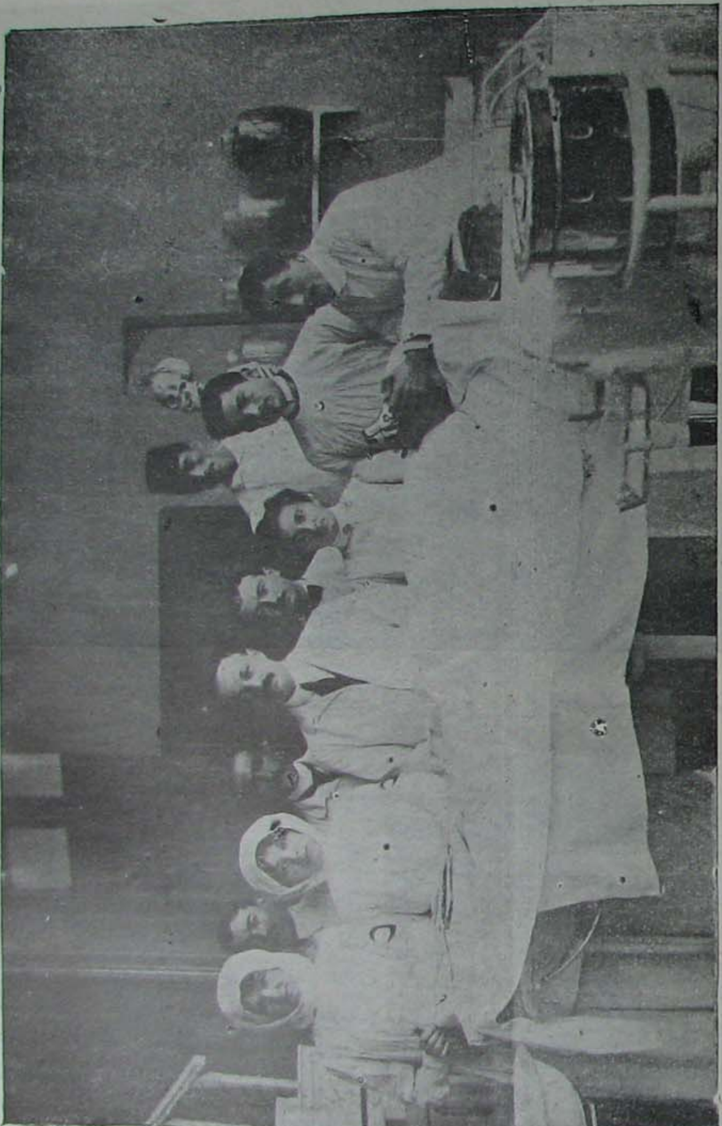

غازی عثمانلیلر : حیدرپاشا خسته‌خانه‌سنده عملیات صالونی ، خانملرعزك معاونت شفقتكارانه‌سی

بری‌ده مراكز تحریكات و افساداتندن صادر اولان و مقصد اصلی وحقیقیسی اصلا جای اشتباه اولمیان هرنوع جرائمك تولید ایتدیكی حال تشوش وحضور شكنانه اولدیغی غیرقابل انكاردر . معمافیه حكومت عثمانیه دول معظمه‌نك احوال حاضره طولایسیله كندیسنه اجراسنی مناسب كورمش اولدقلری تبلیغاتك ماهیت دوستانه‌سنی تقدیر ایدر وعالم مدنیتك كافهٔ وسائط تألیفیه‌یه مراجعتله برطرف ایتمك وظیفه‌سیله مكلف بولندیغی برطاقم مصائب عظیمه‌یی بهمه‌حال انتاج ایده‌جكی دركار اولان برمحاربه تهلكه‌سنك اوكنی آلمق ایچون دول مشارالیهم طرفندن صرف اولنان مساعی‌یه عن صمیم اشتراك ایلر .

شفقت ملیه تظاهراتی : مجروح غازیلریمزه خدمت ایدن خانملر وکنج قیزلر کاتخانه خستەخانەسنده

حکومت عثمانیه دول معظمەنك فصل وحسمنه چالیشدقلری مسئلهٔ مدهشه قارشیسنده دول مشارالیهمه ترتب ایدن وظیفهٔ انسانیت پرورانەیی تسهیل ایدن حرکت مقدمەیی اجرا ایتدیکنه وجداناً قانعدر . چونکه برلین معاهدەنامەسنك برچوق مادەلرینك مضمون ومفادلرینه غیرموافق اولەرق موقع اجرایه وضع ایدلمش اولدلری وبوصورتله برچوق احوالده منافع عثمانیەنك پك زیاده اخلال اولنمش اولدیغی کیفیتنی درپیش ایتمك ایستەمیەرك وبالخاصه معاهده نامهٔ مذکورك یکرمی اوچنجی مادەسنك دیکر مادەلردن فضله اولەرق حکم وقوتنی الیوم نه درجەیه قدر محافظه ایدەبیلمش اولدیغنی سنجیدهٔ میزان تدقیق ایلمك ایستەمیەرك حکومت عثمانیه ١٨٨٠ تاریخلی نظامنامه لایحەسنی دولتك قانون اساسیسی احکامنه توفیقاً کلەجك دورهٔ اجتماعیەنك کشادینی متعاقب پارلمنتونك پیش نظر تصویبنه وضع ایتمکه وتصدیق عالیه‌یه اقتران ایتدیرمکه کندی آرزو واختیاریله بوکره قرار ویرمش اولدیغنی بیان ایلر .

دول معظمه نظامنامهٔ مذکورك نشر اولنور اولنماز ، مأمورین عثمانیەنك بونك سریعاً و تماماً تطبیق واجراسنه صرف مقدرت ایلیەجکلرندن مطمئن اولەبیلیر . دیکر برادارەیه خاص وازچوق قصدی والتزامی اولان بر طاقم اسکی تسامحات وتماطلانه باقیلوبده بوکونکی دولت مشروطهٔ عثمانیەنك خطیئات ماضیەیه صورت قطعیەده نهایت ویرمکه عقل و منطق دائرەسنده قرار ویرمیەجکنه و قرار ویرمکه مقتدر اولەمیەجغنه حکم ایدلمسی وبو خصوصده بعض مرتبه موجود اولان شبهه وتردد وسیله اتخاذ اولنەرق هم مملکتك همده بالذات افراد اهالینك منفعتیله یکانه قابل تألیف اولان تدابیردن غیری تدابیره توسل اولنمسی پك بیوك برحقسزلق اولمش اولور .

⁂

صالح پاشا

هیئت مرخصه رئیسی رشید پاشا
[استانبولدن حرکتنده واپوره بینرکن]

علی رضا بك

عثمان نظامی پاشا

(عثمانلی صلح مرخصلری)

لوندره‌ده مسئلهٔ شرقیه‌نك حلی ضمننده انعقاد ایدن سفرا قونفرانسی (اتفاق مثلث)

قونت مه‌نزدورف - پویی - دیه‌تریختشتاین
اوستریا - مجارستان

مارکی ئمپه‌ریالی
ایتالیا

پرنس لیخنووسکی
آلمانیا

بلغارستان
دانه‌ف ماجاروف پاپریقوف

قره‌طاغ
وو‌ینوویچ میوقوویچ پوپوویچ

لوندره‌ده بالقان حکومتلرینك صلح مرخصلری

دول معظمه‌نك بعدالمتارکه باب عالی‌یه ویردکاری نوطه‌نك صورتی.

درسعادتده مقیم دول معظمه سفراسی طرفندن خارجیه ناظری نورادونکیان افندی‌یه اعطا اولنان ف ۱۷ کانون ثانی ۱۹۱۳ تاریخلی مشترك نوطه‌نك ترجمه‌سیدر :

لوندره‌ده سفرا قونفرانسی (ائتلاف ممالك)

فرانسه سفیری : قامبون

انكلتره خارجیه ناظری : ئه‌دوارد غره‌ی

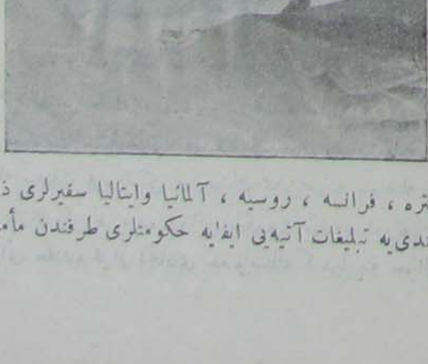
روسیه سفیری

دوقتور میله‌نووه‌سیچ — صربستان اندره نیقولیچ — ستویان نوواقوویچ

سقولیدیس — یونانستان جورج سترهیت — وه‌نیزه‌لوس

لوندره‌ده بالقان حكومتلرینك صلح مرخصلری

زیرده واضع الامضا آوستریا-مجارستان ، انكلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا سفیرلری ذات شوكتسمات حضرت پادشاهینك خارجیه ناظری افندی‌یه تبلیغات آتیه‌یی ایفایه حكومتلری طرفندن مأمور ایدلمشلردر .

دول مذکوره مخاصماته تکرار باشلانلمه‌سنک اوکنی آلمق آرزوسنده بولندقلرندن وصایالرینه مخالفتله اعادهٔ صلحه مانع اولدیغی تقدیرده حکومت سنیهٔ عثمانیه‌نك درعهده ایده‌جکی مسئولیت وخیمه‌یه نظر دقتنی جلب ایتمکی وجیبه‌دن عد ایدرلر . محاربه‌نك امتدادی پایتختك مقدراتنك موضوع بحث اولمسنی وبلکه مخاصماتك آسیای عثمانی ولایتلرینه‌ده سرایتنی انتاج ایدرسه بونك مسئولیتی آنجق کندیسنه عائد بولنمش اوله‌جقدر . بویله بر حال حدوثنده حکومت سنیهٔ عثمانیه دول معظمه‌نك کندیسنی احترازه دعوت ایتمش اولدقلری والیوم دخی معروض قالمسنه محل براقیق ایستمدکلری تهلکه‌لره قارشو وقایه ایچون مساعیلرینك موفقیتپذیر اوله‌جغنه کووه‌نمیه‌جکدر . هر حالده حکومت سنیهٔ عثمانیه اعادهٔ صلحدن صکره محاربه‌نك مضراتنی تعمیر ودرسعادتده موقعنی تحکیم وعمران وترقیسی الڭ حقیقی قوتنی تشکیل ایده‌جك اولان آسیاده‌کی اراضئ واسعه‌دن استفاده ایچون اوروپا دول معظمه‌سنك مظاهرت معنویه ومادیه‌سنه محتاج اوله‌جقدر . اشبو امر الزمه تشبث وبونی حد نتیجه‌یه ایصال ایچون حکومت سنیه کذلك دول معظمه‌نك مظاهرت خیرخواهانه‌لرینك مثمر اولمسنه آنجق کرك اوروپانك وکرك دولت علیهٔ عثمانیه‌نك وقایهٔ منافع عمومیه‌سی مقصدیله درمیان ایتدکلری اشبو وصایاسنی حسن قبول ایتدیکی تقدیرده انتظار ایده بیلور .

بناءً علیه دول معظمه ادرنه شهرینك بالقان حکومات متفقه‌سنه ترکنه وجزائر بحر سفیدڭ مقدراتی حقنده اتخاذ قلنه‌جق قرارڭ کندیلرینه تودیع وحواله‌سنه موافقت ایلمسی ضمننده حکومت سنیهٔ عثمانیه نزدنده وقوع بولان وصایایی مشترکاً تکرار ایتمکی وظیفه‌دن عد ایلرلر وبو مساعداته مقابل دول معظمه ادرنه‌ده‌کی منافع اسلامیه‌نك محافظه‌سنی وشهر مذکورده بولنان جوامع شریفه‌یه ومبانی واملاڭ دینیه‌یه رعایت ایدلمسنی تأمینه معاونت ایده‌جکلر وآطه‌لر مسئله‌سنی دخی ممالك عثمانیه‌نك امنیت ومحفوظیتنه هیچ بر کونه تهلکه‌ایراث ایده‌میه‌جك صورتده نتیجه‌لندیره‌جکلردر . درسعادت ۱۷ کانون ثانی ۱۹۰۳

باللاویچینی ، جه‌راردلاوتر ، م . بومپار ،
کیرس ، وانغه‌نهایم ، قامیللو غارونی

∴

محمود شوکت پاشا قابینه‌سنك مذکور نوطه‌یه ویردیکی جواب :

جوابی نوطه‌نك صورتی

زیرده واضع الامضا خارجیه ناظری آوستریا-مجارستان ، انکلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا سفیرلرینك شهر حالك اون یدیسی تاریخنده سلفنه تودیع ایتدکلری تقریر مشترڭ مفادینه اطلاع حاصل ایلمشدر . حکومت سنیهٔ عثمانیه عقد صلحك آمال ومنافع عامه‌یه توافق ایتدیکنی تصدیقده تردد ایتمز وهیچ بر وجهله سببیت ویرمدیکی بر حربك ممکن مرتبه سرعتله ختامه ایردیرلمسی مناسب اوله‌جغنی تسلیم ایلر . مارالذکر تقریرده دولتلر حکومت سنیه‌یه ادرنه‌نك بالقان دول متفقه‌سنه ترکی وجزایر بحرسفیدڭ مقدراتی حقنده قرار اتخاذی خصوصنك کندیلرینه حواله‌سی توصیه‌سنده بولنمقده فائده کورمشلردر .

يكى صدراعظم وحربيه ناظرى محمود شوكت پاشا

حكومت عثمانيه پك عظيم فدا كارلقلر اختيار ايدرك فكر ائتلاف پرورانه‌سنك ناقابل ردوجرح دلائلنى اظهار ايتمش اولديغنى تبيين ايتمكى وجيبه‌دن عدايلر . ادرنه شهرى اساساً بربلدهٔ اسلاميه وتركيه‌نك ايكنجى پايتختى اولمق ودولت عثمانيه‌يه لايزال روابط ايله مربوط بولنمق حسبيله شهرمزبورك تركى دوايى بيله بتون مملكتده اويله بر حس انفعال واويله بر حركت غليان مآل توليد ايتمشدركه سابق قابينه مجبور استعفا

ادرنه قهرمانی شكری پاشا

اولمدر. بونك ایله برابر حكومت عثمانیه افكار مصلحانه‌سنك صوك بر برهانی ابراز ایتمش اولمق ایچون ادرنه شهرینك مریچك ساحل یسارنده‌كی قسمی آلیقویه‌رق ساحل یمینی بولنان قسمی حقنده دولتلرك رأینه حوالهٔ كیفیت ایتمكه میالدر.

جوامع و مراقد وسائر دینی و تاریخی آبدات شهرك مریچ نهرینك ساحل یسارنده‌كی قسمنده كائن بولندیغی جهتله بوقسمك طوغریدن طوغری‌یه زیر حاكمیت عثمانیه‌ده قالمسی حكومت سنیه ایچون اویله بر واجبه‌در كه مملكتی غایت وخیم نتایج تولید ایده‌بیله‌جك بر صدمه‌یه معروض براقمقسزین بو واجبه‌یی اهمال ایتمك غیرممكندر.

جزایر بحرسفیده گلنجه: حكومت عثمانیه بو آطه‌لردن بر قسمنك چناق قلعه بوغازینه مجاورتلری حسبیله پای‌تختك مدافعه‌سی ایچون لابد بولندیغی كبی آسیای عثمانینك اجزای متممه‌سندن بولنان قسم دیگرینك‌ده آناطولینك تأمین سلامتی ایچون اونسبتده لابد بولندیغی تعیننه لزوم حس ایدر.

حكومت عثمانیه‌نك بو آطه‌لراوزرنده‌كی حكم ونفوذینی تقلیله معطوف اوله‌بیله‌جك هرهانكی برصورت تسویه بونلری دائرهٔ تأثرلرینی سواحل متجاوره‌یه توزیع ایده‌بیله‌جك برر كانون فساد حالنه افراغ ایدر. وبونك نتیجه‌سی اوله‌رق آوروپانك حضور وآسایشنی تهدید ایده گلمش وحالا تهدید ایتمكده بولنمش اولان ماكدونیانك حال‌سابقنه مشابه بر حال فترت اشتمال تولد ایتمش اولور. اویله بر صورت تسویه‌نك افكار عمومیهٔ عثمانیه اوزرنده حاصل ایده‌بیله‌جكی تأثیرات الیمه‌دن قطع نظر دواملی برمسالمتك تأسسنی ودولت عثمانیه‌نك مكنت وعمرانتی آرزو ایتمكده بولنان دولتلرك امللرینه‌ده مغایرتی دركاردر. بناءً علیه باب عالی ملاحظات مشروحه‌نك وبرده باب عالینك آوروپا منافع عالیه‌سنه تعلق ایدن بر مسئله اولمق اوزره تلقی ایلدیكی چناق قلعه بوغازینك تمامیت موقعیه‌سنه اعتنا اولنمق لزومنك نظردقته آلنمسی شرطیله بالقان دولتلرینك ید اشغالنده‌كی آطه‌لرك مقدراتی حقنده دولتلرجه ویریله‌جك قراری قبول ایده‌بیلر. حكومت عثمانیه دول معظمه‌نك شمدی‌یه دگین گوستردكلری فدا كارلقلرك وسعتی فكر نصفت و معدلتكارلری اقتضاسنجه تقدیر وآتیاً بالقان متفقلری طرفندن درمیان اولنه‌بیله‌جك هرگونا مطالب ومدعیات جدیده‌یی باب عالینك رد ایتمكه حق اوله‌جغنی تسلیم ایده‌جكلرینه قناعتی واثقدر.

باب عالی مصائب حربك ازالهٔ تأثیراتی ومنافع ثروت مملكتك ساحهٔ استفاده‌یه وضعی امرنده‌كی مظاهرت مادیه ومعنویه‌لرینه متعلق تمایلات ومواد خیرخواهانه‌لرینی برحس حقیقی ممنونیتله سند اتخاذ ایدر.

بومقصده وصول ایچون دولت عثمانیه‌نك كمال سربستیله سربست بر كمرك تعرفه‌سی وحقوق حاضرهٔ دول اساسنه مستنداً معاهدات تجاریه عقد ایتمك وتبعهٔ عثمانیه‌نك الیوم تابع بولندیغی و بولنه‌جغی قوانین ونظامات رسومیهٔ عثمانیه‌یی اجانبه تشمیل ایلمك خصوصنده‌كی حقنی شمدیدن تسلیم وبونلرك تطبیقنه دكین كمرك رسمنه یوزده درت ضمنه موافقت ایلملری لابددر. حكومت عثمانیه پوسته معاملاتی نقطهٔ نظرندن ایجاب ایدن اسباب سرعت ومصونیتك تجارت عامه‌یه بخش وتأمینی ایچون بالسهوله تعیین اولنه‌بیله‌جك شرائط تحتنده اوله‌رق ممالك عثمانیه‌ده‌كی اجنبی پوسته‌خانه‌لرینك الغاسی دخی اودرجه لابد بولندیغی وبرده ممالك عثمانیه‌ده جاری عهود عتیقه اصولنی رفع ایلمك وبعدالمصالحه بو مقصده وصول چاره‌لرینی متفقاً تذكر ایتمك اوزره مذاكراته كیریشمك آرزوسنده بولندقلرینه دائر دول معظمه جانبندن بیانات وقوعی مارالذكر نوطه‌لرنده مندرج مواعدك قوه‌دن فعله ایصالنه خادم بر زمرهٔ تدابیر تشكیل ایلیه‌جكی فكر واعتقادنده‌در.

اشقودره قهرمانی طوپچی رضا پاشا

*
* *

محمود شوكت پاشا كابینه‌سنك تشكلی اوزرینه تأسیس اولنان مدافعهٔ ملیه هیئتی طرفندن نشر اولنمشدر:

قرارنامه

اعدامزك بلكه یكانه استناد كاه امیدی داخلاً موجود اولان تفرقه‌در. دارالفنون قونفرانس صالوننده بو تفرقه ابدیاً دفن ایدلدی. بعدازین كرك بوكونكی دشمنلرمز كرك استقبالده وطنمزه تعرضه جرأت ایده‌بیله‌جكلر قارشوسنده یكدل وهمدست بر عثمانلی ملتی بوله‌جقلردر.

عثمانلی ملتی قصائد شجاعت و حماستله مترنم اوله‌رق محاربه میداننده طوغدی، حرب وضرب ایله جهانك اك بیوك واك شانلی بر حكومتی اولدی. روح اجدادندن كندیسنه میراث افتخار اولان بوعنعنهٔ بسالت ومظفریتدن هیچ بر زمان جدا یاشایه‌ماز. هر فرد ملت ناموسنی ویرمه‌مك ایچون جبینده‌كی، بازوسنده‌كی، دماغنده‌كی، قلبنده‌كی اورته‌یه آته‌جق وبو سرمایهٔ مادی ومعنوی ایله خصمای حاضره‌مزك آمال خسیسهٔ ملعونه‌سی تعقیم اولنه‌جقدر.

هیچ بر عثمانلینك روحنده بو كون بشقه هیچ بر مقصد یر بوله‌ماز. یاشاسون اتفاق، یاشاسون حمیت. بونلر یاشاینجه امین اولالم كه ملته طول عمر موعوددر. جناب حق ملت عثمانیه‌یی نصرت صمدانیه‌سنه مظهر بیورسون آمین!

*
* *

ادرنه مدافعه‌سی

محاربه تشرین اولك بشنجی کونی اعلان ایدلشدی . عثمانلی اردوسنك حرب پلانی سفربرلکی اکمال ایدنجه‌یه قدر تدافعی بر وضعیتده قالمق ، حتی بونك ایچون ایجاب ایدرسه مصادمات عادیه ایله دشمنی اویالایه‌رق ، قرق کلیسا وادرنه استحکاماتی حال تدافعیده براقه‌رق قاریشدیرانه قدر چکلمك اولدیغنه نظراً هرکس بوکا انتظار ایدییوردی . برقاچ کون انتظار ایچنده کچدی . بو اثناده ادرنه قوای عثمانیه‌سی جسر مصطفی پاشاده‌کی شمندوفر کوپروسنی آتاراق کری‌یه چکلیورلر ، بلغارلرده برقاچ نقطه‌ده وادرنه - قرق کلیسا خط حربی اوزرنده حدودی کچیورلردی . ناکهانی یا کلش بر حرکت ، اولجه مقرر اولان پلان خارجنده قرق کلیسانك لور ویتره کویلری جوارنده وقوع بولان بر حرکت تعرضیه اوزرینه پك قیصه بر حربدن صوکره شرق اردوسی ویزه - لوله بورغاز خط حربنه رجعته مجبور اولمشدی . ایشته ادرنه محاصره‌سنك مبدأی قرق کلیسا رجعتیدر .

بلغار اردوسی تراکیا حدود حرکاتی تجاوز ایدرکن اوچ قوله ایرلشدی . صول جناح ، دیمتریه‌ف قوماندasنده شمالدن وشمال غربیدن قرق کلیسا اوزرینه یورویور ، اسکی پولوز قلعه خرابه‌سیله پتره کویی جوارنده قرار اصلیلرینی بردنبره ترك ایده‌رك تعرضه کیرشمش اولان عثمانلی قوتلریله تماس ایدییوردی . اساساً اردونك صاغ جناحنه قوماندا ایتمکده اولان ایوانوف اردوسی ایسه ایکی‌یه آیریله‌رق بر طرفدن قوای متفرقه ایله جسر مصطفی پاشادن وقیرجه علیدن ادرنه‌نك محاصره‌سنه کیدرکن دیکر طرفدن قوای کلیه‌سیله ادرنه - قرق کلیسا خط مدافعه‌سنك مرکزینه هجوم ایدییوردی .

او زمانلر ادرنه‌یه هجوم ایدن دشمن قوتلری ایوانوف جناحندن مفرز بلغار قوتلریله صربلرك کوندردکلری ایکی فرقه عسکردن مرکبدی .

تشرین اولك طقوزنجی کونی قرق کلیسا جوارنده محاربه باشلامش ، ادرنه‌ده بولنان قوای عثمانیه‌ده بلغارلری یاندن تهدید ایتمك اوزره دیشاری چیقمشدی . بو اثناده قوای عثمانیه‌نك دیکر طرفه فضله یاردیم ایتمه‌سی ایچون بلغارلر جسر مصطفی پاشادن ادرنه‌یه دوغرو یورویه‌رك ماراش استحکاماتنك ایلرلرینه دوغرو هجوملرده بولوندیلر ودهشتلی ضایعات ویره‌رك رجعت ایلدیلر . تشرین اولك طقوزندن اون ایکنجی کوننه قدر شرق اردوسی ادرنه مستثنا اولمق اوزره بوتون جبهه‌سنده رجعت ایدرکن ادرنه قوای عثمانیه‌سی رجعتك انتظامنی تأمین ایدییوردی .

اردونك رجعتی نهایت بولدقدن صوکره آرتق ادرنه قوای محافظه‌سی ایچون یاپیله‌جق برشی قالمامش وبناءً علیه اوده آیك اون ایکنجی کونی خط مدافعه داخلنه چکلمکه باشلامشدر . قوماندان شکری پاشا حضرتلری شهرك محاصره‌یه حاضرلاندیغنی ، اوزون مدت بیه‌جکی اولمیانلرك درحال شهری ترك ایتملرینی اعلان ایدییور وبو کونلرده برچوق خلق هجرت ایلیوردی . تشرین اولك اون اوچنجی کوننده اعتباراً ایوانوف قوتی شهری شمال وشمال شرقیدن دوغری چویرمکه باشلادی ، جسر مصطفی پاشادن کلن دشمن قوتی‌ده آراده صیراده ماراش تپه‌لرینه هجوم ایتمکده دوام ایلیوردی .

فقط ، ادرنه‌نك محاصرهٔ فعلیه‌سی بو کونلرده باشلامش دکلدی . هرنه قدر شمندوفرله مواصله منقطع اولمش بولنیوردیسه‌ده هنوز شهرك جنوب استقامتنده‌کی خطوط مخابره‌سی دوچار انقطاع اولمامشدی . بناءً علیه ادرنه‌نك فعلی وحقیقی محاصره‌سی آنجق بر هفته صوکره باشلامش ولوله بورغاز - ویزه محاربه‌سندن صوکره آرتق ادرنه تماماً وکلیاً محصور برحاله کلمشدر .

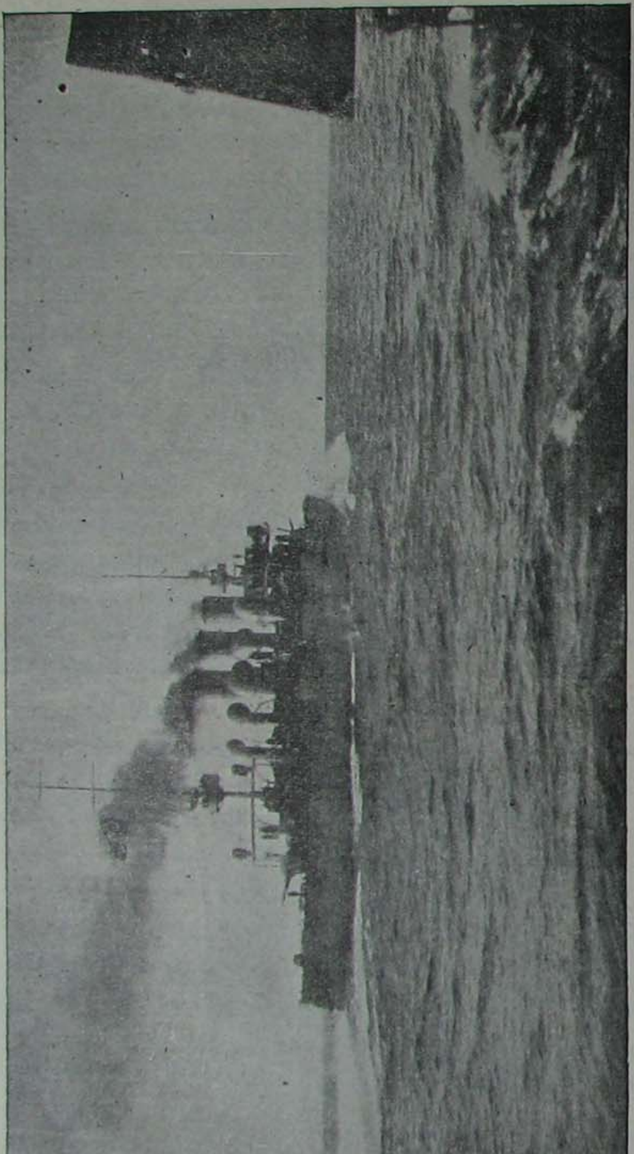

جسور حمیدیه بحر سفیدده كزییور !

بلغارلر ادرنه‌یی غربدن چویرمك ایچون « قره‌جه علی » اوزرینه هجوم ایتمشلر ، حتی قرق کلیسا رجعتندن اول حدودی کچه‌رك خط مدافعه‌یی قیرمایه موفق اولمشلردی . بونك‌ده سببی غایت آشکار ایدی . بزم ایچون بورالرده حقیله مدافعه ایده‌جك قوت بولوندیرمق پك‌ده قولای اولامازدی . بناءً علیه بلغارلر متفرق قوتلریله بو نقطه داخلنده بولونان متفرق قوتلریمزه هجوم ایتدیلر . و حتی یاور پاشایی‌ده اسیر ایتدکدن صوکره ادرنه ، کوملجنه ، دده آغاجه دوغری صارقمایه باشلادیلر . واقعا بلغارلرك ساحله‌قدر اینملری مشکل اولمسه‌ده بالطبع قارشیلرنده مهم قوتلر بولونمدیغی ایچون بو حرکتدن منع ایدیله‌مه‌مشلردر .

تشرین اولك اون اوچنده آرتق ادرنه قسماً محصور برحالده بولونیوردی . دیمك اولیورکه بوکون یعنی ، ١٣٢٩ مارتنك برنجی کونی ، ادرنه ، برکون اکسیك ویافضله سیله ، یوزاوتوز سکز کوندنبری محصور بولنیور وکندیسنی پك قهرمانجه مدافعه ایدییور . ایلك صفحهٔ حربده ادرنه‌ده محاربات مهمه جریان ایتمه‌مشدر . بونك سببی بلغارلرده آغیر طوپلرك مفقود اولماسنده آرامق لازمدر .

ادرنه استحکاماتنده پك مکمل قلعه طوپلری موجود اولماسنه رغماً بلغارلرده‌کی بیوك طوپلر آنجق اون بوچوق ، اون ایکی بوچوق ، نهایت اون بش سانتیمتره‌لك طوپلردن عبارتدی . بوندن ماعدا بلغارلرك مقصدی ادرنه‌یی هجوم ایله ضبط ایتمك دکل ، اونی زمان ایله اسقاط ایدی . وبوتون محافل عسکریه بو زمانك پك قصیر اولاجغنه قناعت کتیرمش ، حتی بو خصوص ایچون نهایت آلتی ویا سکز هفته اولمق اوزره بر مدت تعیین ایدلشدی . ادرنه مدافعه‌سنك تاریخ عسکرینك اك شانلی صحیفه‌لرندن برینی اشغال ایده‌جکنی نه بلغارلر ، نه‌ده متفق ومحبلری دوشونه‌مه‌مشلردی !

ادرنه ایلك دورهٔ حربده کندیسنی مدافعه ایچون دشمنه برقاچ دفعه هجوم ایتمش ، دشمنی اویالامق ایچون بالطبع ایکنجی درجه‌ده ایلری خطلرده دشمنله محاربه‌لر یاپدقجه کری چکیلمه‌مشدر . قوای محافظه تماماً خط مدافعه‌یه چکلدکدن صوکره‌ده اون تشرین اولدن متارکه‌یه قدر اوچ دفعه خروج حرکتی یاپمش واوچنده‌ده دشمن برقاچ کیلومتروقدر اوته‌یه سوروولمشدر . بو میانده تشرین اولك اون آلتیسنده و یکرمی اوچنده ماراش منطقه‌سنده اجرا ایدیلن خروج حرکتی بالخاصه ذکر ایتمك ایجاب ایدرکه بونده بلغارلر پك کلیتلی ضایعات ویرمشلر وتعقیب ایدلشلردر .

متارکه‌دن صوکره حرب تکرار باشلادیغی زمان بلغارلر ادرنه‌یی بر هجوم جبری ایله ضبط ایده‌جکلرینی اعلان ایدییورلردی . حالبوکه دشمن بوایشده‌ده یایان قالمش ، برقاچ هجوم حرکتنده بولوندقدن صوکره شمدی بوندن‌ده واز کچمشدر . حالبوکه ایکنجی حربه حاضرلاندیغی صیره‌ده صربلردن ١٩ سانتیمتره‌لك طوپلر کتیرتمکی ، قوای عسکریه‌سنی تقویه ایتمکی اونوتمامشدی . بوتون بونلره رغماً شکری پاشا اردوسی ینه ادرنه‌ده خروج حرکتلری یاپارق دشمنلری پریشان ایتمکده بردوام ایدی .

شیمدی دشمن یالکز آره‌ده صیره‌ده قلعه‌یی بومباردمان ایدییور . استحکاماتك شرق جبهه‌سی بر آز شهره یاقین اوله‌رق انشا ایدلمش اولدیغی جهتله بو طرفلردن بلغارلر بویوك طوپلرله بعضاً شهرك خارجی محله‌لرینه قدرده مرمی آتابیلیورلرسه ده بونکله ایقاع ایدیله بیله‌جك خسار غایت اهمیتسز اولمق لازم کلیر .

بناءً علیه بوراده ادرنه‌نك قهرمان مدافعلرینی کمال حرمتله سلاملایوب ، بدایت حربدن بتون جهانده بر حرکت مؤسفه تولید ایتمش اولان ایلك مغلوبیتلرك دشمنلرمزك ادعاسی کبی عثمانلیلرك شجاعت وحماستنه خلل کلمه‌مش اولدیغنی اثبات ایتدکلرندن طولایی منت وشکران ایله تقدیس ایتمك لازمدر ! ...

وفیات مشاهیر

ژاپونیا ایمپراطورینك وفاتی اوزرینه انتحار ایدن جنرال نوغی

ترکلرك معارف بابالرندن احمد مدحت افندی

وفيات مشاهير

اعياندن ذهنی پاشا

آلمان اعاظم رجالندن اسکی استانبول سفیری بارون مارەشال

آلمانیا خارجیه ناظری کیدەرلەن وەختر

وفیات مشاهیر

ابوالضیا توفیق بك

محرر محترم علی نصرت بك

بصره‌ده مقتولاً وفات ایدن منتفك متصرفی
بدیع نوری بك

وفیات مشاهیر

مکتب سلطانی مدیر معاونی حسن فکرت بك

سابقا سلانیك بلدیه رئیسی واستانبول شهرامینی وکیلی
عثمان عادل بك

انکلتره حکماسندن
سیر جون لوبوق (لورد آوبوری)

وفيات مشاهير

قهرمان حريت نيازى بك

وفيات مشاهير

روم پطريقى يواكيم افندى

وفيات مشاهير

سلانيكده مقتولاً وفات ايدن يونان قرالى يورکی

فرانسه‌نك درسعادت سفير سابق موسيو قونستان

وفيات مشاهير

آمريقا ميليارد رلرندن پيەرپون مورغان

وفيات مشاهير

باويرا قرالى لئوپولد

حربك صفحات اخيره‌سى

« سالنامهٔ ثروت فنون » بو دفعه نشر ايدلديكى زماندن بر ايكى آى اول ساحهٔ انتشاره وضع اولونه‌جق ايدى. وقوعات توالى ايتدى. حربك صفحاتى دكيشدى. سالنامه‌نك نشرى‌ده تأخره اوغرادى. يوقاريكى صحيفه‌ده ادرنه‌نك شانلى مدافعاتى مفتخرانه درج ايدلمش ايكن بالاخره ادرنه سقوط ايتدى. وقوعات اخيره‌يى بروجه آتى تلخيص ايديورز:

دول معظمه طرفندن كامل پاشا قابينه‌سنه ويرلمش اولان نوطه‌يه محمود شوكت پاشا قابينه‌سى طرفندن جواب ويرلمك اوزره ايكن بالقان حكومتلرى متاركه‌يى فسخ ايتمشلر، تكرار مخاصمات باشلامشدر. باش قوماندانلق وكالتى‌ده، بو سطرلر يازلديغى صره حربيه ناظرى اولان عزت پاشايه توديع اولونمشدر.

عزت پاشا، باش قوماندانلق وكالتى احراز ايدنجه بالجمله قوماندانلقلره آتيده صورتى نقل اولونان تبليغات عموميه‌يى ايفا ايتمشدر:

« ذات حضرت پادشاهى اردوى همايونلرى باش قوماندانلق وكالتى عهدهٔ عاجزانه‌مه توديع بيورديلر. حضرت ذوالجلالك توفيقات سبحانيه‌سنه وعثمانلى اردوسنك شجاعت وحماست مفطوره‌سنه

استناد ایده‌رك بو مسند عالی‌یی متوكلاً قبول وكندیمی بوتون موجودیتمله بواس جلیل ومقدسه وقف ایدیورم . جمله‌مزه عیاندركه دشمنلریمز حقمزده پك غدارانه وظالمانه حركت ایدیورلر . غایت حقسز مطالباتده بولونیورلر . وطنمزك حیات واستقبالی ، ملتمزك ناموس تاریخیسی بوكون بزم اللریمزه مودوعدر. امید نجات ایسه بالجمله افراد وضابطانك یك‌دل ویك‌جهت اوله‌رق استحقار حیات ایدرجه‌سنه فداكارلق كوسترمه‌سنده ووظیفهٔ عسكریه‌سنه وقف وجود ایتمه‌سنده‌در . تقدیر بوكون بزی وطن ودولتی قورتارمغه دعوت ایدیور . عثمانلیلغك اركك وفداكار اولادلری ایچون باشقه هیچ بر مقصد قالمامشدر . اجدادمزك اولادی اولدیغمزی اثبات ایده‌لم . امینم‌كه بومقصد علوی ومقدس ایچون جمله برلكده هیكز مردانه فدای جان وآماده تردد ایتمزسكز . دین ووطن ایچون متحداً اولانكه عزم ایدن برملت جناب حق توفیقاته وبرشرف ومؤید برحیاته مظهر اولور . »

حكومت عثمانیه، دول‌معظمه‌نك نوطه‌سنه جواب ویردكدن صوكره، بالقان حكومتلری‌متاركه‌یی فسخ ایتمه‌لری اوزرینه سفرای عثمانیه واسطه‌سیله دولتلره دیكر بر تبلیغده بولونمش و بونده « دول معظمه‌نك تشبثات صلحپرورانه‌سنی تسهیل ایچون بوتون مساعدات ممكنه‌یی اختیار ایتدیكی حالده بالقان حكومتلری طرفندن متاركه‌نك فسخ ایدلمه‌سی اوزرینه شرف وناموس ملی‌یی وقایه ایچون محاربه‌یه كیریشمكه مضطر قالدیغنی وتكرر محاربه‌نك تمامی مسئولیتی كندیلرینه ـ یعنی بالقان حكومتلرینه ـ راجع اولدیغنی » بیان ایلمشدر .

بو صره‌لرده دول معظمه سفراسنك لوندره‌ده یكیدن اجتماع ایدرك بالقان‌حكومات متفقه‌سنه‌حربده توقف ایتمه‌لری ایچون تبلیغاتده بولونه‌جقلری روایتی شایع اولمش، یعنی حربك تكرار باشلامه‌سی تردد- لرله كورولمش ایدی. مع‌مافیه حرب باشلادی. [٢ كانون ثانی ٣٢٨] بلغارلر ادرنه‌یه هجوم ایتدكلری كبی چتالجه اوكلرنده‌ده مصادمات وقوعه كلدی. كلیبولی طرفلرینه‌ده دشمنك تعرضی خبرلری كلدی. دشمنك كلیبولی شبه جزیره‌سنی اله كچیرمك، بوغازی آچیق كبی غیر قابل بر تشبثه قالقیشه‌جغی سویلنیور ایدی . اركان حربیهٔ عمومیه آتش حربك یكیدن اشتعال ایتمه‌سی اوزرینه ایجاب ایدن ترتیباته توسل ایتدی. بر آرالق چتالجه خطوط مدافعه‌سندن، انظار دقت،كلیبولی جهتنه توجیه اولونمش، مراقله بو ساحه‌ده‌كی وقوعات تعقیب اولونمش‌در.

دشمن كلیبولی طرفندن ایلرولیه‌مدیكی كبی، چتالجه خط بوینده‌كی مصادمات ومحاربات‌ده دشمنك لهنه ظهور ایتمدی. یانیه واشقودره مدافعه‌ده ایدیلر. حتی بلغارلر چتالجه‌یی تخلیه ایتمه‌لریله عساكر عثمانیه چتالجه‌یی تكرار اشغال ایتدی .

بو آرالق لوندره‌ده [٧ شباط ٣٢٨] سفرا قونفرانسی یكیدن اجتماع ایتدی. بلغارستان ایله رومانیا آره‌سنده تحدث ایدن اختلافاتی حل وتسویه ایتمك وبرده حكومت عثمانیه ایله بالقان متفقلری بیننده عقد صلح ایچون بر زمین ائتلاف بولمق ایچون مذاكراتده بولونه‌جغی اعلان ایدلمش ایدی.

بوندن صوكره فلاكت خبرلری بری برینی ولی ایتمكه باشلادی.

یانیه‌نك سقوطی

یانیه‌نك سقوطنه دائر برقاچ كون استانبول ایچنده دولاشمش اولان حوادثك ـ یانیه‌ایله مخابره‌نك منقطع اولمه‌سی سببیله كونی كونه معلومات آلنه‌میوردی ـ آخركار ، طوغرو اولدیغی اكلاشیلدی . یوركلرده برجریحه دها آچلدی . اوروپا طریقیله ورود ایدن معلومات شوزمینده ایدی :

افرنجی مارتك دردنجی كونی هجوم عمومی‌یه باشلانمش‌در . برنجی كونی عثمانلی قوای عسكریه‌سی اوزرینه طوپ ایله تعرض ایدلمش و . . . , ، اوبوس انداخت اولونمشدر . هجوم الك زیاده استحكاماتك جهت غربیه‌سندن یعنی مانولیسا – سن‌نیقولا – سادونچه جبهه‌سنه قارشی اجرا ایدلمشدر .

یونان اردوسی اوچ قسمه آییرلمش وابتدای امرده عثمانلیلرك حركاتنه ممانعته چالیشمشدر . مارتك بشنجی كونی یونان قطعاتنك صاغ جناحیله جبهه‌سی عثمانلی اردوسنك قوای كلیه‌سنی اویالامغه وصول جناحی ایسه آنی برهجوم اجرا ایتمكه مأمور ایدلمش وبویولده حركت اولونمشدر .

بوحركت اثناسنده صاغ جناح ایله مركزدن عسكر آلنه‌رق صول جناح تقویه ایدلمش وبوصورتله عساكر عثمانیه‌نك حركتی غیر ممكن برحاله كتیرلمشدر ... نهایت طوسقا مناستری تسلیمه مجبور اولمشدر. یونان صول‌جناحی مانولیسا سلسله‌سنی اشغال‌ایتمش، مركزی‌ده صول جناحه استناداً سن‌نیقولااستحكامنی الده ایتمشدر . بوكون صباحلین ساعت اونه طوغرو عساكر عثمانیه سن‌نیقولا ومانولیسا جهتلرندن‌چكلمكه باشلامشدر ساعت برنجقده عثمانلیلرك تحشیدات ایچون واقع اولان مساعیلری نتیجه‌لنه‌مه‌مشدر . كیجه عساكر عثمانیه یانیه‌یه چكلمشدر . ایرتسی كونی علی‌الصباح یانیه‌نك تسلیمی ایچون مذاكره باشلامشدر . بومره‌ده یونان عسكرینك حركتنه مانع اوله‌بیله‌جك عثمانلیلرك النده یالكز بیزانی طابیه‌سی قالمش وبونك مقاومتی‌ده امكانسز كورولمش ایدی . درت بش آی محاصره‌یه قوت وقدرت بشریه‌نك یتیشه‌بیلدیكی درجه‌ده مقاومت كوسترن یانیه نهایت سقوط ایله‌مش ایدی .

یانیه‌نك سقوطی ، درین برتأثیر اویاندیرمش ، بالخاصه یانیه‌نك طالعنه ادرنه‌نك‌ده چاروناچار دوچار اوله‌جغی اندیشه‌سی قلبلری صارصمش ایدی .

ادرنه‌نك سقوطی

ادرنه‌نك سقوطی خبری [١٤ مارت ٣٢٩] ده دویولمش ، ایرته‌سی كونی استانبول جرائد یومیه‌سی بوخبر یأس انكیزی ستون تأثر وتأسفه كچیرمشدر . عثمانلی اردوسنك فضائل عسكریه‌سنی بش آی خارقه نما برصورتده تمثل ایتدیرن ادرنه ، استطاعت‌بشریه دها زیاده مقاومته امكان‌براقدیغندن، بلغارلرك النه كچمش‌در .

ادرنه‌نك سقوطی وبلغارلرك ادرنه‌یه دخولی خبرینی استانبولده الك اول ، اوزمان استانبول لیماننده بولونان‌فرانسه‌نك « له‌ئون غامبه‌تا » زرهلیسی ، تلسزتلغراف واسطه‌سیله آلمش اولدیغی سویلنمش ایدی.

ادرنه قوماندانی شكری پاشانك شهادتی خبری ، برآرالق استانبول ایچنده ، شایع اولمش ایسه‌ده یكرمی درت ساعت صوكره مشارالیهك برحیات بولوندیغی معلوم اولهرق تأثرلر آره‌سنده بوخبرقلبلره تسلی ویردی .

ادرنه‌نك مدافعه‌سی وبلغارلرك ادرنه‌یه هجومی ونهایت ادرنه‌نك سقوطی ، صوك بالقان محاربه‌سنده ، عثمانلیلرك شان وشرف عسكریسنی نقیصه‌دار ایدن وقوعاتدن دكل بلكه بوشان شرف محافظه‌یه واعلانه مدار حادثات عسكریه‌دن اولدیغنه اوروپا متخصصین عسكریه‌سی همان عمومیتله قرار ویرمشلر ، ادرنه مدافعه‌سی تقدیر ایله‌مشلردر .

ادرنه قوماندانی شكری پاشا ایله دیكر ضابطان بلغارلر طرفندن صوفیه‌یه اعزام اولونمشلردر .

ادرنه‌نك سقوطی اوزرینه برطرفدن بلغارستانك اوراده اشغال ایتدیكی قوتی چتالجه خط مدافعه‌سی

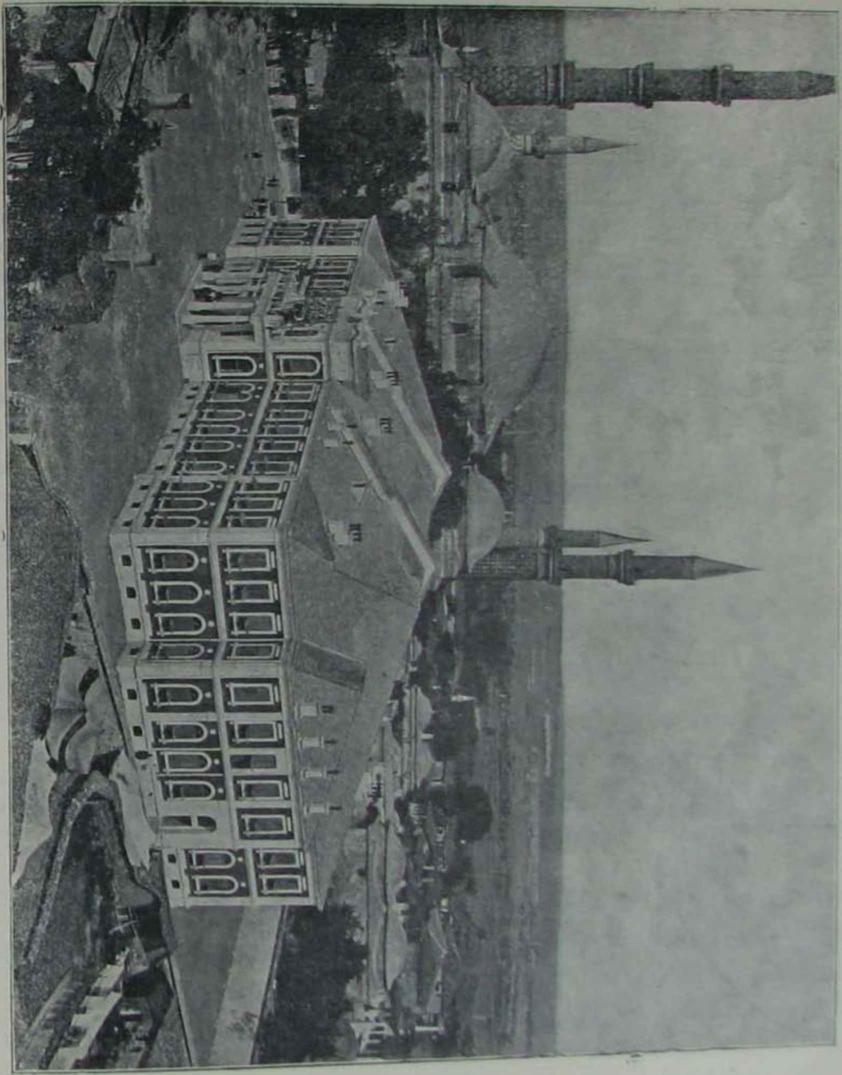

ادرنه‌نك منظره‌سى وعسكرى قشله‌سى

اشقودره شهرینك منظرهٔ عمومیه‌سی

بوینه ایندیره‌رك بوخطی یارمغه واستانبول اوزرینه یورومکه چالیشه‌جنی تخمین ایدلمش اولدیغی کبی دیکر جهتدن ، ادرنه‌نك سقوطی اوزرینه بلغارلرك ، ذاتاً پك یورغون اولان اردولرینی آرتق حرکت ایتدیره‌میه‌جکلرندن صلحه یاناشه‌جقلری ، توسط دولی‌یی تسهیل ایله‌جکاری روایتلری ، ظنلری تکون ایله‌مش ایدی .

اشقودره‌یی قره‌طاغ عسکرینه ترك ایدن اسعد پاشا

اشقودره‌نك سقوطی

ادرنه سقوط ایتدیکی زمان اشقودره هنوز قره‌طاغ عسکرینك محاصره‌سنه تاب آور مقامت اولویوردی. ادرنه‌نك سقوطی حقنده معلومات ویرن یومی غزته‌لر برقاچ کون صوکره « قهرمان اشقودره‌نك مدافعه‌سی » دیه مقاله‌لر یازه‌رق بو صورتله اولسون قبلرك جریحه‌لرینه مرهم‌ساز اولمق ایسته‌مشلردی. نه‌چاره‌که اشقودره‌ده یابیه وادرنه‌نك اوغرادیغی طالعه اوغرادی . فقط آره‌ده برفرق وارکه اشقودره‌یه قره‌طاغ عسکرینك هجومی واشقودره‌نك سقوطی صره‌سنده عثمانلی وبلغار اردولری آره‌سنده چتالجه‌ده بر متارکه امضا ایدلمش اولدیغی کبی دول معظمه‌نك کرك حکومت عثمانیه وکرك بالقان حکومتلری نزدنده واقع اولان توسط وتشبثلرینی تشدید وتقویه ایدرك مصالحه کرکی کبی تقرر ایتمش ایدی. بوندن باشقه دول معظمه قره‌طاغه. اشقودره‌یی هیچ بر زمان النده طوته‌میه‌جنی ، اشقودره‌نك قره‌طاغه مال ایدلیه‌جکی بالدفعات بیلدیرلمش، اشقودره‌یی مجموله ضبط ایتمك سوداسندن واز کچمه‌سی لازم کله‌جکی ، چونکه بو مجومده موفق اولسه واشقودره‌یه کیرسه‌ده اوراده براقلمیه‌جنی اکیداً اخطار ایدلمش ایدی. بوکا رغماً قره‌طاغلیلر اشقودره‌یه کیردیلر ، فقط برمدت صوکره اشقودره‌یی دول معظمه دونمالرینك حرکات مشترکه‌سی قارشیسنده مقاومت ایده‌میه‌رك اشقودره‌یی عساکر مختلفه‌یه تسلیم ایدوب چکیلمکه مجبور اولدیلر .

اشقودره‌نك مدافعی حسن رضا پاشا قلعه‌نك قره‌طاغلیلره تسلیمندن برقاچ کون اول شهر ایچنده بر سوء قصده هدف اوله‌رق شهید ایدلمش ایدی .

مصالحه‌یه قدر

عثمانلی وبلغار اردولری آره‌سنده نیسان ابتداسنده عقد اولونان متارکه [٥ نیسان ، ٣٢٩] تاریخنده اعلان اولونمشدر . بومتارکه شرائط آتیه دائره‌سنده عقد ایدلمش ایدی :

١ — چتالجه‌ده وبولایرده مخاصمات نیسان رومی‌نك اوتجی کونه قدر تعطیل ایدلمشدر .

٢ — بومدت ظرفنده مذاکرات صلحیه نتیجه‌لنمز ایسه مدت مذکوره بالمذاکره تمدید اولنه‌بیله‌جکدر.

٣ — طرفیندن تعیین اولنه‌جق بر قومیسیون واسطه‌سیله هرایکی اردو بیننده برمنطقهٔ بی‌طرفی تأسیس اولنه‌جقدر .

٤ — تکرار مخاصماته ابتدار اولنه‌جق اولور ایسه طرفین یکدیکرینی ٤٨ ساعت اول خبردار ایده‌جك وبومدت خبرك دیکر طرفه ایصال ایدلدیکی کونك اقشامی ساعت سکزدن اعتبار اولنه‌جقدر .

٥ — تعطیل مخاصماتك دوام ایتدیکی مدت ظرفنده بلغار اردوسنه معارض کورفزی ایله قره دکز ساحلندن ارزاق ومأکولات کتیرلمه‌سنه عثمانلی دونماسی طرفندن ممانعت اولنمیه‌جقدر .

اشبو متارکه بالاخره نیسانك یکرمیسنه‌قدر دوام اولونمش وبالاخره ینه تمدید ایدیله‌رك بوندن صوکره مخاصمات وقوع بولمامش‌در .

دولتلرك تشبث وتوسطی برمدت تأخرایتدی . انتظاراچنده کونلر کچدی . نهایت [١٨ نیسان ٣٢٩] ده زوالی ساعت اون‌برده درسعادتده بولونان دول معظمه سفراسنك اك‌قدملیسی اولان اوستریا سفیری مارکی دوپاللاویچینی باب عالی‌یه کله‌رك دولتلر مشترك نوطه‌سنی حکومت عثمانیه‌یه تبلیغ ایتمشدر .

دول معظمه‌نك نوطه‌سی

دول معظمه‌نك مشترکاً عقد صلح ایچون باب‌عالی‌یه تبلیغ ایتدکلری نوطه‌نك صورت مترجمه‌سی :

« زیرده واضع الامضا اوستریا مجارستان ، انکلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا حکومات معظمه‌سی سفراسی ، دول معظمه‌نك اساسات صلحیه‌یی تعیین ایدن نوطه‌لرینه قارشی حکومات متفقه‌نك جواب ویردیکنی ودولتلرك نوجوبنمه ایله اساسات مذکوره‌نك قبولی کیفیتی نظردقته آلدقلرینی وعینی زمانده کندیلرینی مخاصماتی درحال تعطیل ایله برابر ، مذاکرات صلحیه‌نك جریان ایده‌جکی محل ایله ، مرخصلرینی تعیین ایلمکه دعوت ایتدکلرینی ، حکومت عثمانیه‌یه عرض ایتمکله کسب فخرایلرلر . »

حکومت عثمانیه مقدمات سلحیه‌نك امضا ایدیله‌جکی محلی (لوندره) اولمق اوزره قبول واراءه ایتدیکی کبی ، بالقان حکومتلری‌ده بونی قبول ایتمه‌لریله مقدمات صلحیه زیرده بیان اولونه‌جغی وجهله لوندره‌ده امضا اولونمشدر .

باب عالی‌نك جوابی

دول معظمه‌نك درسعادتده بولونان سفراسی طرفندن باب‌عالی‌یه تبلیغ اولونان نوطه‌یه خارجیه نظارتی ، [٢٠ نیسان ٣٢٩] ده اقشام اوزری ، یعنی ایکی کون صوکره جواب ویرمشدر . جوابی نوطه‌نك محتویاتی بروجه آتیدر :

« زیرده واضع الامضا دولت علیهٔ عثمانیه‌نك خارجیه ناظری ماه جارینك بری تاریخیله اوستریا مجارستان انکلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا سفیرلری حضراتی طرفندن وقوع بولان تبلیغ مشترکك محتویاتنه اطلاع حاصل ایلمشدر . حکومت عثمانیه‌نك تبلیغات واقعه‌یی حسن تلقی ایدرك انقطاع مخاصمانه همان نهایت ویرلمه‌سی وصلحی مذاکره ایتمك اوزره مرخصلرك تعیین اولنمه‌سی بولنده‌کی دعوت دوللی‌یی قبول ایتدیکنی سفرای مشارالیهم حضراتنه جواباً بیان ایله کسب فخر ایلر . دولت علیهٔ عثمانیه کندی مرخصلرینی تعیین ایتمش اولدیغندن مرخصلرك اجتماعکاهی اولمق اوزره لونده شهرینی انتخاب ایدر . »

باب عالی صلح مرخصی اوله‌رق عثمان نظامی پاشا ، ساریا افندی ایله رشید بکی وخصوصات عسکریه مشاوری اوله‌رق ارکان حربیه قائمقاملرندن ادیب بکی وحقوق مشاورلرندن هراند بکی انتخاب وتعیین ایتمش ایدی .

برنجی توسط دولیده ذکر واتیان ایدلمش بولوندیغی وایکنجی تشبث برنجیسنه مستند اولدیغی جهتله اطه‌لر مسئله‌سیله ارناوودلق مسئله‌سی دول معظمه‌نك تقدیرینه براقلمش واونلرك حل وتسویه ایده‌جکلری صورتده قبول ایدلمه‌سی تقرر ایتمش ایدی .

حکومت عثمانیه ایله بالقان حکومتلری آره‌سنده کرك دیون عمومیهٔ عثمانیه‌دن بالقان حکومتلری حصه‌سنه اصابت ایده‌جك مقدارك تعیینی وکرك بالقانلیلرك تضمینات حربیه طلبی مدعیاتنك استماعی والحاصل عقد صلحك ضمننده حل وتسویه‌سی ایجاب ایدن بالجمله مسائل مالیه‌نك تدقیقی پارسده ، فرانسه خارجیه ناظری موسیو پیشونك ریاستی آلتنده منعقد اولان بین‌الملل مالیه قومیسیوننه براقلمشدر . بو قومیسیونه‌ده طرف حکومت عثمانیه‌دن مالیه ناظر اسبقی نائل بك ایله جاوید بك وخلاجیان افندی مأمور ایدلمشلردر .

لونده‌ده عثمانلی مرخصلریله بالقان حکومتلری مرخصلری آراسنده امضا اولونمق اوزره مقدمات صلحیه مواد آتیه اوزرینه تقرر ایتدیرلمشدی .

مقدمات صلحیه مواد مقرره‌سی

ماده : ۱ — بو معاهدهٔ صلحیه ووددایه‌نك نسخ مصدقه‌لرینك تعاطیسنی متعاقب ذات حضرت پادشاهی ومتفق حکمداران ایله ولیعهد وتبعه‌لری آره‌لرنده صلح ودوستلق قرارگیر اوله‌جقدر .

ماده : ۲ — ذات حضرت پادشاهی ، متفق حکمداران حضراتنه ، ممالك عثمانیه‌نك اوروپا قطعه‌سنده وقره‌دکز ساحلنده میدیه ایله آق دکز ساحلنده کائن اینوز آره‌سنده چکیلن خطك غربنده‌کی اقسامی آرناوودلق خارج قالمق اوزره ترك بویورمشلردر .

میدیه اینوز خطنك وضوح کامله ایله تحدیدی تعیین قلنه‌جق قومیسیون مخصوصه عائد اوله‌جقدر .

ماده : ۳ — ذات حضرت پادشاهی ایله متفق حکمداران حضراتی آرناوودلق حدودلرینك تعیینیله آرناوودلغه متعلق کافهٔ مسائلك تسویه‌سی خصوصنی آلمانیا ایمپراطوری اوستریا ومجارستان ایمپراطوری وفرانسه رئیس جمهوری موسیو پوآنقاره بویوك بریتانیا قرالی وهندستان ایمپراطوری ایتالیا قرالی وروسیه ایمپراطوری حضراتنه ترك وتودیع بیورمشلردر .

ماده : ٤ — ذات حضرت پادشاهی کرید اطه‌سنی وبو اطه‌ده حائز بولوندیغی حقوق حاکمیتی متفق حکمدارلره ترك بویوریرلر .

ماده : ٥ — ذات حضرت پادشاهی ومتفق حکمداران حضراتی آطه‌لر دکزنده - کرید مستثنا اوله‌رق - عثمانلی اطه‌لرینك وآینه‌روز شبه جزیره‌سنك مقدراتی آلمانیا ایمپراطوری اوستریا ومجارستان ایمپراطوری وفرانسه رئیس جمهوری موسیو پوآنقاره بیوك بریتانیا قرالی وهندستان ایمپراطوری وایتالیا قرالی وروسیه ایمپراطوری حضراتنه ترك وتودیع بیورمشلردر .

ماده : ٦ — ذات حضرت پادشاهی ومتفق حکمداران حضراتی ختام بولان حال حربدن وترك ایدیلن اراضینك الحاقندن متولد مسائل مالیه‌نك حل وتسویه‌سنی کندیلرینك دخی مرخص اعزام بویوردقلری پارس مالیه قونفرانسنه تودیع ایده‌جکلردر .

ماده : ٧ — اسرای حربیه‌یه عائد مسائل ایله مسائل عدلیه ، تابعیت وامور تجاریه مسئله‌لری خصوصی مقاوله‌نامه‌لرله حل ایدیله‌جکدر.

متفقلرك جوابی

دول معظمه طرفندن عقد صلح ایچون حکومت عثمانیه‌یه ١ مایس افرنجی ١٩١٣ ده [١٨ نیسان ٣٢٩] بر نوطه تبلیغ ایدلمش اولدیغی عینی کونده بالقان حکومتلرینه‌ده مشترك برنوطه ویرلمش ایدی. بو نوطه‌یه باب عالی‌نك جوابی بالاده مُندرجدر. بالقانلیلرك جوابی‌ده بروجه‌آتی نقل اولونور :

« حکومات متفقه ١ مایسده دول معظمه بونوطه‌ده متفقلرك ١٢ نیسان تاریخیله اعطا ایتدکلری جوابی تقریرده اساسات صلحیهٔ اولیه‌یی قبول ایلمش اوللرینی نظر دقته آله‌رق بالقان حکومات متفقه‌سنی مخاصماته نهایت ویرمکه ومحل مذاکرات ایله کوندریله‌جك صلح مرخصلرینی تعیین ایلمکه دعوت ایتمکده‌درلر.

دول معظمه بونوطه‌ده آرناوودلق حدودینك صورت تحدیدی ایله آطه‌لر مسئله‌سنده هیچ برقید وشرط قبول ایلمدکلرینی تکرار ایدیورلر . مع مافیه متفقلر کندی حیاتلریله علاقه‌دار اولان بو مسائلك دولتلرجه نظر اعتباره آلنمامقده اولدیغی فکرینه قائل اوله‌مازلر . هرایکی طرفك نقطهٔ نظری آره‌سنده‌کی اختلاف صلح مذاکراتی دوچار تأخر ایده‌مز . متفقلر دول معظمه‌نك تشبثاتنك حیز حصوله وصولی ایچون مخاصمه‌یی ترکه آماده اولدقلرینی ومحل مذاکره اولمق اوزره لوندره‌یی انتخاب ایتمکده بولوندقلرینی بیان ایدرلر . »

⁂

لوندره‌ده حکومت عثمانیه ایله بالقان حکومتلری مرخصلری برلشه‌رك مقدمات صلحیه‌یی امضا ایچون مذاکراته باشلادقلری زمان اورته‌یه ینه برطاقم مطالبات ومدعیات چیقارلمش اوله‌سیله ، ازان جمله یونان مرخصلری طرفندن عهود عتیقه‌نك یونانیلر حقنده مرعیتی مسئله‌سنی میدانه قونوله‌سیله مقدمات صلحیه‌نك امضاسی برمدت تأخراته اوغرامشدر. نهایت انکلتره خارجیه ناظری سیر ادوارد غره‌ی صلح مرخصلرینه « وظیفه‌لرینی ممکن اولدیغی قدر سرعتله ایفا ایلملری ایجاب ایتدیکی وبالعکس امضانه طرفدار اولمایانلرك انکلتره‌ده تمدید اقامتی هیچ برفائده تولید ایلمیه‌جکی » یولنده بالواسطه تبلیغاتده بولونمغه مجبور اولمشدر. مسائل معلقه بالاخره قابینه‌لر بیننده مذاکرات اجراسیله حل اولونمق اوزره مقدمات صلحیه لوندره‌ده سن جیمس سراینده جمعه کونی [٣٠ مایس ١٩١٣ — ١٧ مایس ٣٢٩] ده ، ساعت کوندز اون ایکی‌یی قرق کچه امضا ایدلمشدر .

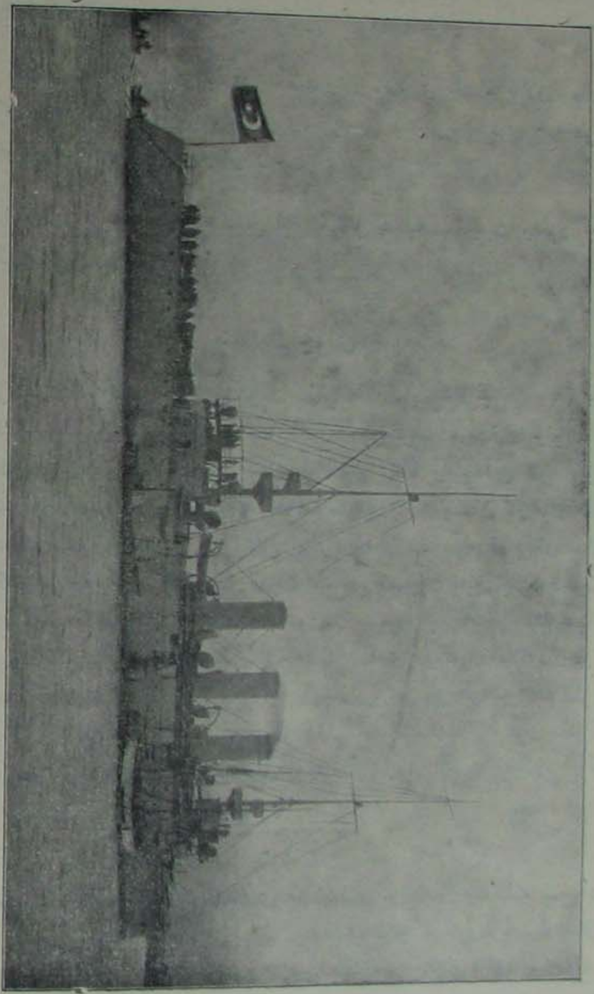

بيروت پيشگاهنده غازى « حميديه » قرواوزرى

هیئت جدیدهٔ وکلا

صدراعظم محمد سعید حلیم پاشا حضرتلری

حادثات اخیره

محمود شوکت پاشانك قتلی

بو سالنامه‌نك طبعی ختامه ایروب نشر اولنه‌جغی صره‌ده استانبولده صدر اعظم محمودشوکت پاشانك قتلی وقوعه کلش ، بو حادثه‌یی دها برطاقم وقوعات مهمه تعقیب ایله‌مش اولدیغی ایچون بالضرور سالنامه‌نك نشری تأخیر اولنه‌رق بو صحیفه‌لرك علاوه‌سنه‌ده لزوم کورولمشدر. ۲۰ مایس ۳۲۹ ده ، زوالی ساعت اون بری اوتوز دقیقه کچه صدر اعظم وحربیه ناظری محمود شوکت پاشا برسوء قصده هدف اولوب ارتحال دار بقا ایتمشدر . رفاقتنده یاور حربی اشرف بك وبحریه‌دن ابراهیم بك بولونیوردی . ابراهیم بك‌ده قورشونلرك تأثیریله وفات ایله‌مشدر . حربیه نظارتی دائره‌سندن اوتوموبیلی ایله حرکت ایدرك باب‌عالی‌یه کیتمکده ایکن تراموای یولی طریقیله دیوان یولنه چیقه‌جق اولان محلده اوتوموبیلك اوکنه بر جنازه چیقمه‌سیله توقف ایدلمش ایدی . اولجه بورایه براوتوموبیل ایله کلمش و تعمیر بهانه‌سیله اوتوموبیلی دوردیرمش وبکله‌مش اولانلر روروله محمود شوکت پاشانك اوتوموبیلنه تعرض ایتمشلردر. نجیعه بوصورتله وقوعه کلمشدر . [اشاغیده ایضاحات واردر .]

هیئت وکلا

محمود شوکت پاشانك ارتحالی اوزرینه مرحوم مشارالیهك قابینه‌سنده خارجیه نظارتنی ایفا ایدن پرنس سعید حلیم پاشایه ، رتبۀ سامیۀ وزارتله مسند جلیل صدارت تودیع ایدلمشدر .

یکی قابینه شوصورتله تشکل ایتمشدر :

صدر اعظم وخارجیه ناظری	:	محمد سعید حلیم پاشا
حربیه ناظری	:	عزت پاشا
داخلیه ناظری	:	طلعت بك
شورای دولت رئیسی	:	خلیل بك
بحریه ناظری	:	محمود پاشا [ابقاءً]
نافعه ناظری	:	عثمان نظامی پاشا
عدلیه «	:	ابراهیم بك [ابقاءً]
اوقاف «	:	خیری بك «
مالیه «	:	رفعت بك «
معارف «	:	شکری بك «
تجارت وزراعت ناظری	:	سلیمان البستانی افندی
تلغراف وپوسته «	:	اوسقان افندی

صدارتك سعيد حليم پاشايه تفويضى حقنده‌كى ارادهٔ سنيه صورتى بروجه‌آتى درج اولونور :

« وزير معاليسميرم محمد سعيد پاشا

مسند صدارت بوكره اصالةً عهدهٔ رويتكزه تفويض قلنمش ومشيخت اسلاميه‌ده دخى محمد اسعد افندى ابقا ايدلمش اولمسيله هيئت وكلانك بالتشكيل تصديقمزه عرضنى اراده ايلرم . نخبهٔ آمالز وطن وملتمزك سلامت وسعادتندن عبارت اولديغندن ربمز تعالى وتقدس حضرتلرى بو مقصدى تأمين ايده‌جك خدماته موفق بيورسون آمين بحرمة سيدالمرسلين »

٧ رجب ١٣٣١ و ٣٠ مايس ١٣٢٩

محمود شوكت پاشايه قارشى وقوع بولان سوء قصد كرك داخلده وكرك خارجده تأثيرات اليمه‌يى بادى اولمش‌در. متين برعسكر اولديغى ومعاملاتنده ومناسباتنده دائما طوغرويى التزامله ويرديكى سوزى هرحالده انفاذ وبوسوزده ثبات ايتمكى مسلك اتخاذ ايلديكى ايچون اوروپايه واوروپاليلره احساس امنيت ايدييوردى .

محمود شوكت پاشانك جنازه‌سى فوق‌العاده احتفالات ايله قالديريلوب حريت ابديه تپه‌سنده وديعهٔ خاك غفران قيلنمش‌در .

جنايت تحقيقاتى ونتايجى

محمود شوكت پاشانك قتلنى متعاقب ، سرعت وفعاليتله تحقيقاته باشلانمش ، تحقيقاتى استانبول محافظى جمال بك ايله پوليس مدير عموميسى عزمى بك اداره ايتمشلردر . اوتوموبيل ايله فرار ايدن قاتللرك بر رفيقى ـ طوپال توفيق ـ اوتوموبيله راكب اولمغه وقت بوله‌ميه‌رق كدك پاشا طرفنه قوشمش وتعقيب ايديله‌رك برخان ايچنده صاقلانديغى حالده ميدانه چيقارلمشدر . قاتللردن وشريكلرندن بك اوغلنده پيره محمد سوقاغنده برخانه‌ده مختفى اولدقلرى خبرآلنمش اولانلرده مختفى اولدقلرى خانه ابلوقه ايدلك صورتيله ، خانه‌دن سلاحله مأمورين ضابطه‌يه مقابله‌يه قيام ايله‌دكلرى حالده ، دردست اولونمشلردر .

وقعهٔ جنائيه‌ده اشتراكى اولانلردن توقيفنه امكان اولونانلرك وجاهاً ، حال فرارده اولانلرك غياباً محاكمه‌لرى اركان حربيه قائمقاملرندن رمزى بكك رياستنده تشكل ايله‌مش اولان ديوان حربيده اجرا ايدلمش‌در . كرك وقعهٔ جنائيه‌نك تحقيقاتى وكرك ديوان حربجه متهملرك محاكمه‌سى وحكمك اعطاسى سرعتله جريان ايتمش، ١٠حزيران ٣٢٩ پازار ايرتسى كونى ديوان حرب مضبطه‌سى ارادهٔ سنيه‌يه اقتران ايدرك ١١ حزيران ٣٢٩ صالى كونى على‌الصباح وجاهاً اعدامه محكوم اولانلر بايزيد ميدانده صلباً اعدام اولونمش‌در .

وقعهٔ جنائيه‌ده ذيمدخل اولمق اوزره وجاهاً اعداملرينه حكم اولنه‌رق صلباً اعدام اولونانلر: داماد صالح پاشا ، ميرالاى فؤاد بك ، يوزباشى كاظم افندى ، محب بك ، ضيا ، طوپال توفيق ، شوقى ، محمد على ، عبداه صفا ، شوفور جواد ، ژاندارمه كمال ، كاظمك برادرى حقى افنديلردر .

غياباً اعدامه محكوم ايدلمش اولانلر : پرنس صباح‌الدين بك ، شريف پاشا ، رشيد بك ، كمال

عثمانلی اردوسی باش قوماندان وکیلی وحربیه ناظری عزت پاشا

مدحت بك ، پرتو توفیق بك ، قائمقام ذکی بك ، کوملجنه‌لی اسماعیل بك ، نظمی ، عبدالرحمن ، کاظمك برادری حکمت ، یوز باشیلقدن متقاعد محمد قواقلی مصطفی افندیلردر .

قره احمد ، راغب وجاهد و رائف غیاباً اون‌بش سنه کورکه محکوم اولمشلردر . کوزلکلی امین وسلیمان پاشا زاده عادل مؤبداً قلعه‌بندلکه محکوم ایدلمشلردر .

بالقانلرده متفقلر آره‌سنده محاربه

لوندره‌ده مقدمات صلحیه چار وناچار امضا ایدیله‌رك حکومت عثمانیه ایله بالقان حکومتلری آره‌سنده معلق قالمش اولان مسائلك دیپلوماسی طریقیله حل وتسویه‌سنه چالیشلمه‌سی ، بلغارلرك ، صربلیلرك ویونانلیلرك استانبوله برر مرخص کوندره‌رك بو مرخصلرله باب عالی آره‌سنده مذاکرات جریان ایتمه‌سی ویولجه‌برحل وتسویه چاره‌سی بولونجه معاهدهٔ قطعیه‌نك امضا ایدلمه‌سی اوروپا دولتلرینك آمال ظاهره‌سندن ایدی . حالبوکه بالقان شبه جزیره‌سی ، معاهدهٔ قطعیه‌نك امضا ایدلمه‌سنه و تعاطی اولونمه‌سنه امکان

بحریه ناظری محمود پاشا

براقامش ، دوست ومتفق اوله‌رق حکومت عثمانیه‌یه تعرض و هجوم ایتمش اولان دولتلر آره‌سنده محاربه‌یی انتاج ایده‌جك اختلافات شدیده باش کوسترمش‌در . بالقان موازنه‌سنك ذاتاً خللدار اوله‌سی اوزرینه بالقان حربنده التزام بی طرفی ایتمش اوله‌سنه نظراً موازنه‌نك اخلالی تثبتنده کندیسنه‌ده برمنفعت تأمینی طلب ایتمش اولان رومانیا ایله بلغارستان آره‌سنده مذاکره جریان ایدیور ، پترسبورغده ایکی حکومتك آره‌سی بولونمق ایچون چالیشیلیوردی . بلغارستان ایله صربستان ویونانستان آره‌سنده اختلافات شدیده ظهوره کله‌رك ، بلغارلرك صربیه ویونان طرفندن واقع اولان مطالباتی قبول ایتمك شویله دورسون ، بالعکس اره‌ده برمحاربه چیقه‌بیلمه‌سی احتمالیله ، مواقع عسکریه‌یی طوتمق اوزره صربلیلرك ویونانیلرك

لرنده بولونان مواقعه تجاوز ایملری اختلافك بردن بره محاربه‌یه تبدلنه سبب اولمش ، صرب ویونان اردولری بلغارلر اوزرینه وبلغارلرك النده بولونان یرلره یورومش‌در .

بلغارلر ، کیت کیده اکلاشلمش اولدیغی اوزره ، ضبط ایله‌دکلری یرده مسلمانلره وارە‌لرنده کلیسا اختلافی بولونمق حسیله ـ روملره قارشی نفرتلری اولدیغی ایچون روملره ، قادین وچوجق دیمه‌رك عصر مدنیتده عقلك وانسانیتك قبول ایده‌میه‌جکی تجاوزلرده بولونمشلردر ؛ شناعتلر ارتکاب ایتمشلردر . بلغارلرك بووحشت وشناعتی‌ده کندیلری علیهنه ، صوك درجه کبر وعظمته دوشمش اوله‌لرندن باشقه ، شدتلی جریانلر حصوله کتیرمش‌در .

بلغارلرك ، برطاقم یرلرده قیزلرك وقادینلرك عرضلرینی پایمال ایتدکلری کبی قادین ارکك چوجق وبوتون اهالی‌یی قتل عام ایلدکلری‌ده اکلاشلمش‌در .

رومانیا حکومتی ، صربستان ایله یونانستان آره‌سنده برمحاربه چیقدیغنی وصرب ویونان اردولرینك بلغارلری منهزم ایدوب ایلرولەدکلرینی کورونجه ، اردولرینی بلغارستانه طوغرو ایلرولتمش‌در . وارنه ، روسجق وبوآره‌ده‌کی منطقه‌دن باشقه رومانیا عسکری طونه‌یی کچه‌رك صوفیه اوزرینه یورومش ، صوفیه نك اون بش کیلومترو مسافه‌ده اخذ موقع ایلەمش‌در . موفقیت اوزرینه کبر ونخوتی صوك درجه آرتدیرمش وآرتق کندینی بالقانلرده حاکم مطلق ظن ایتمش ایکن ، آخرکار بلغارستانڭ فنا برموقعه دوشمش ، اطرافدن پترسبورغدن ، ویانه‌دن استمداده باشلامش ، بلغار قرالی فردیناند ، مسترحمانه رومانیا قرالی قارولە اوچ تلغراف کوندرمش‌در . صربستان ایله یونانستان بلغارستانه امنیتلری اولمدیغنی درمیان ایدرك ، روس سفیرلرینك روسیه حکومتی وچار نامنه بلغراد وآتنه‌ده اجرای تأثیر ونفوذ ایتمه‌لرینه رغماً ، شرائط صلحیه‌تقرر ایتمدکجه متارکه‌یی قبول ایتمه‌مشلر وصلحی میدان‌حربده ، حرب ایدرکن ، امضا ایتمك دستورینی ایلری‌یه‌سورمشلردر . صرب یونان وبلغار مرخصلری آره‌سنده‌نیش‌شهرنده جریان ایدن‌مذاکراتدن‌برنتیجه استحصال ایدیله‌مدیکی جهتله نهایت رومانیانك پایتختی اولان بکرش شهرنده ، حال حرب بردوام اولمق شرطیله ، بالقان حکومتلری مرخصلرینك مذاکرات صلحیه‌ده بولونمه‌لری تقرر ایدرك بو صورتله (بکرش) ده اجتماع ایدلمش‌در .

ادرنه وقرق کلیسانك استردادی

حکومت عثمانیه لوندره‌ده مقدمات صلحیه‌یی امضا ایدرك میدیه انوز خطی خارجنده‌کی ممالکنك متفقلره ترکی خواه وناخواه ، اوروپا دولتلرینك‌ده اخطارات شدیده‌سیله ، ایلك رضایی کوسترمش ایدی . فقط بوترك اولونان اراضی شو وبو حکومت نامنه اولمیوب بالقان متفقلری نامنه ایدی . بالقان هیئت اتفاقیه‌سی ایسه اورته‌ده قالمامش ایدی . یعنی عقد اولده طرفین عاقدیندن بری اولان شخص‌معنوی فوت اولوب کیتمش ایدی . بناءً علیه ذاتاً معاهدهٔ قطعیه ایله تمام اوله‌سی‌ممکن‌اولان وناتمام عد ایدلمك لازم کلن عقد بوصورتله حکمدن ساقط اولمش ایدی ... ایشته بونقطهٔ نظر ، کرك استانبولده وکرك اوروپا غزته‌لرندن برطاقمنك ستونلرنده شرح وایضاح اولنمغه باشلادی . بوندن باشقه بالقان شبه جزیره‌سنده برطرفدن اسکی متفقلرك بری برینه قارشی آلمش اولدقلری دشمن ومحارب وضعی ، دیکر جهتدن رومانیانك‌ده بوحربه اشتراکی بوسبوتون صفحه‌یی دکیشدیرمش ، حکومت عثمانیه ایچون بویوك برفرصت

میدانی آچیلمش ایدی . بوندن استفاده ایتمك دوشونوله‌جك ایدی ، ضروری ایدی . چونکه زمامداران امور ، بویله ناکهانی برصفحه قارشیسنده بولونوب ده وضعلرینی محافظه ایتدکلری وهیچ برشیئه یاپمدقلری حالده تاریخ نظرنده دولت وملت نظرنده مسئول ومعاتب اوله‌جقلردی ... استفاده‌نك طرزینی تقدیر ایسه کندیلرینه عائد ایدی .

حادثاتك جریانندن نه صورتده استفاده ایدلك معقول کورولدی . حکومت عثمانیه بویله برمهم برزمانده نه کبی - معنوی دکل - مادی ومؤثر مظاهرتلر آرادی ، بولدی ، تأمین ایتدی بالقان حکومتلرندن بعضیلریله ازانجمله یونانستان ایله وقوعی روایت اولونان مذاکرات ائتلافیه نه درجه‌یه کلمش ایدی ؟ بونلره مماثل دها نیجه سوألر وارکه جوابلرینی عمان اعطا ایتمك قابل اوله‌مدیغی ایچون بوبولده محاکمات ومعلوماتك « ثروت فنون » ك کله‌جك سنه‌کی سالنامه‌سنه قالمه‌سی ضروریدر .

حکومت عثمانیه ، ساحهٔ سیاسیاتده بالقان وقوعاتنك حادثات اخیره‌سی اوزرینه نه کبی مذاکرات مهمه‌یی هانکی حکومتلرله جریان ایتدیرسه ونه یولده نتایج فعلیه وقطعیه‌یه اقتران ایتدیرمکه موفق اولمش اولدیغی ذاتاً استقبال کوستره‌جکدر . چونکه بونلرك حالاً صوك درجه مکتوم طوتوله‌سی طبیعیدر .

بابعالی دول معظمه‌یه صورتی آتیده‌کی مندرج نوطه‌یی تبلیغ ایتمشدر :

بلغارستان حکومتی مقدمات صلحیه‌یی امضا خصوصنده کوسترمش اولدیغی مسارعته رغماً دولت علیه‌یه رجوع ایتمسی لازم کلن اراضی‌یی تخلیه‌دن استنکاف ایتمشدر. حکومت مذکوره‌نك بوصورتله حرکت ایتمسی کندیسنه (مدیه ـ اینوز) خط موسومنه ویرمك ایسته‌دیکی یا کلش تفسیره کوره برخط حدود تأمین ایتمك مقصدی باهرندن منبعث بولندیغی آزادهٔ اشتباهدر . بلغارستان حکومتی آنجق حکومت عثمانیه‌نك انتظاردن اوصانه‌رق اردوسنه کندی اراضیسنی تکرار اشغال ایتمسی امرینی ویردیکی زمان عسکرینی چکمکه قرار ویرمشدر . دیکر طرفدن حکومت عثمانیه پای تخت ایله قلعهٔ سلطانیه بوغازینك مدافعه‌سنه امکان حصولی اندیشه‌سی ایله مبدائی « اینوز » اوله‌جق یکانه حدودك مریچ نهرینی تعقیب ایدرك شماله طوغری چیقان برخط ایله چیزلمسی لزومنی اوته‌دن بری تعیین ایتمش وبونده اصرار ایلمشدر .

اشبو کذرکاهك معاهدهٔ صلحیه متنده ایجابی وجهله تعیین ایدلمامش اولمسی کیفیتی هیچ شبهه‌سز دولتلرك اولوقت بلغارستان طرفندن کوستریلان مشکلاتی بر طرف ایتمك وبوسایه‌ده دلکه‌لرك لونده‌ده سرعت ممکنه ایله اجتماعلرینی تأمین ایلمك حقنده‌کی آرزولرندن ایلرو کلمشدر . ملاحظات آنفه‌یه وبالخاصه هرکونه تشویشاتك وقوعنی برطرف ایتمك مقصدینه بناءً حکومت عثمانیه طوغریدن طوغری‌یه بلغار حکومتنه مراجعت ایدرك مریچی ادرنه‌یه قدر تعقیب ایدیجی برحدود کذرکاهی حقنده نه کبی اسبابه مبنی اصرار ایتمك مجبوریتنده بولندیغنی تبلیغ ایلمشدر .

بومسئله‌یی بلغارستان ایله دیپلوماسی طریقیله فصل وتسویه ایتمك حکومت عثمانیه‌جه شبهه‌سز مرجح ایدی . مع التأسف بلغارلرك تحت اشغاللرنده بولنان اراضیده ناقابل توصیف برصورت

داخليه ناظرى طلعت بك

اوقاف ناظرى خيرى بك

معارف ناظرى شكرى بك

نافعه ناظری عثمان نظامی پاشا

[مشار اليهك رسمی مرخصلر صره‌سنده قونولمش ايدی. الحاله وكلانك اسماوی بو صحيفه‌لرده كوسترملك اوزره بورايه درج ايدلدی .]

شورای دولت رئيسی خليل بك

زراعت ناظری سليمان البستانی افندی

عدلیه ناظری ابراهیم بك

وحشیانه ومخربانه ایله ایقاع ایتدکلری کندی متفق سابقلرینك بیله عساکر عثمانیه درجه‌سنده برنفرت واستکراهله مشاهده ایده‌بیلدکلری مظالم واعتسافات حکومت عثمانیه‌نك ایشك دیپلوماسی طریقیله فصل وتسویه‌سنه انتظار ایتمسنه مانعدر . دیکر طرفدن بالتجربه ثابت اولدیغنه کوره بلغارستان ایله ، اجراسنه ابتدار اولنان بالجمله مذاکرات الی غیرالنهایه سورونجمه‌ده قالمغه محکومدر . شو احواله بناءً حکومت عثمانیه ترکیانك حال وموقع آتیسنی دولتلرله متفقاً تعیین ایتمکی تعهدله برابر مبحوث عنه حدودی شیمدیدن اشغال ایتمك مجبوریتنی حس ایتمکده‌در . حکومت عثمانیه شوراسنی‌ده علاوةً اثبانه مسارعت ایدرکه برطرفدن دول معظمه‌نك مقرراتنه رعایت ایتمك دیکر طرفدن بلغارستان ایله طبیعی و دواملی مناسبات تأسیس ایلمك حقنده‌کی آرزوسنه بناءً مارالذکر کذرکاهی قطعی بر خط حدود عد وتلقی ایدر وبونی هیچ بربهانه ایله تجاوز ایتمه‌مکی تعهد ایلر . حکومت عثمانیه بالقان حکومتلری آره‌سنده‌کی محاربهٔ حاضره‌نك ورده ترکیا ایچون درمیان ایدیلان صورت تسویه‌نك کندیسنی پای تختك امنیت و سلامتی کافل برحدودی برآن اول تحت تأمینه آلمق مجبوریتنده بولندیردیغنك دول معظمه‌جه تسلیم ایدیله‌جکی ودول مشارالیهمك ترکیانك حال وموقع مخصوصنی نظر اعتباره آله‌رق مسئله‌نك صورت مشروحه دائره‌سنده سریعاً ومصالحانه فصل وتسویه‌سنی تأمین ایچون بلغارستانه وصایای لازمه ایفا ایلیه‌جکلری امیدنده‌در . حکومت عثمانیه شاید مخاصمانه تکرار ابتدار اولنه‌جق

مالیه ناظری رفعت بك

اولورسه بونك بتون مسؤلیتنی شمدیدن بلغارستانه عطف وتحمیل ایتمكی لازمه‌دن عد ایلر .

حكومت عثمانیه‌نك دول معظمه‌یه تبلیغ ایتمش اولدیغی نوطه‌سنده ، نقطهٔ نظری آز چوق ظاهردر . حكومت عثمانیه مدیه اینوز خطی اساسنی ایجابنه كوره تعدیل ایتدیرمك اوزره مقدمات صلحیه‌نك مذاكره‌سنده قبول ایتمش ایسه‌ده جوار حكومتلرله وازان جمله بلغارستان ایله دائما محاربه‌یه آماده اوله‌جق بر وضعده قالمسی ، مطلوب اولان صلح ومسالمتی تأمین وتأیید ایده‌میه‌جكی وصلح ومسالمتك تأمین وتأییدی ایسه پایتختك هر شیدن اول اسباب مدافعاتنك طبیعی وضروری بر صورتده احضارینه متوقف كورونه‌جكی بدیهیدر . بوندن باشقه حكومت عثمانیه بر قسم اراضینكده بلغارستان الده كچه‌جكنی بیله‌رك مقدمات صلحیه مقرراتنه رضا كوسترمش ایدی وظن ایتمش ایدی كه بلغارلر ، اورالرده وازان جمله اجداد عثمانیه‌نك مقابریله ومفاخریله ممتاز اولان ادرنه‌ده قوانین مدنیت وانسانیته موافق بر مسلك طوته‌جقلر . روم ایلی‌ده اكثریتی تشكیل ایدن اهالیٔ اسلامیه‌نك مالنی ، عرض وجاننی مصون بولوندیره‌جقلر ، والحاصل مدنی بر حكومت كبی حركت ایده‌جكلر ... حال بوكه بونلرك وحشتلری كاملاً بوامیدلرك عكسنه چیقمش و اونلره امنیت جائز اولمدیغنی علنیته چیقارمشدر ...

دیوان حرب عرفی قراریله اعدامه محکوم اولوب صلباً اعدام ایدیلنلردن :

١ ، ژاندارمه کمال — ٢ ، عبدالله صفا — ٣ ، محب بك — ٤ ، ضیانك قیدەشی حقی — ٥ ، یوزباشی کاظم — ٦ ، بحریه ملازملکندن مخرج حسن شوقی — ٧ ، ملازم محمدعلی — ٨ ، اوتوموبیل ماکنه‌جیسی جواد — ٩ ، طوپال توفیق — ١٠ ، ضیا .

سیاسته تأمین اونان مظاهرتلردن وائتلافلردن قطع نظر اردوی عثمانی چتالجه خطندن ایلرولەمش حرکات عسکریه‌ده فوق‌العاده وحیرت افزا کورولن بر صورتله ادرنه‌یی وقرق کلیسایه وارەرق بورالریی اشغال ایتمشدر . وبوتون عثمانلیلرك قلبلرنده برنور امید ومسرت اویاندیران بوحادثه عیدملی‌نك عرفه‌سنده یعنی ٩ تموز ٣٢٩ ده وقوع بولمشدر . اردوی عثمانی بوکون تکرار ادرنه‌یه داخل اولمش‌در .

اردوی عثمانی‌نك مشروطیتك اعلانی کوننه مصادف بولنان و ممالك عثمانیه‌نك هرطرفنده عید ملی شنلکلرینه وسیله اولان ١٠ تموزده ادرنه‌دن کچیدرسمی اجراسنه موفق اولەسی ممالك عثمانیه‌ده بی‌پایان برشوق وشادمانی‌یه سبب اولمش‌در . بر سنه اول ایتالیانلرله طرابلس غربلرله محارب اولان عثمانلیلرك عید ملیسی حربله کچدیکی حالده ، بر مدت اقدم ، بالقان فلاکتلری سببیله ٣٢٩ سنه‌سنده دها حزین کچه‌جکی ظن اولونورکن بونك خلافنه اولەرق افتخارلرله ، امیدلرله ، مسرتلرله امرار اولنمش‌در . بخت وطالعك دائما عثمانلیلره وحکومت عثمانیه یار اولەسی وحرکات اخیره‌نك کمال موفقیاتله حسن نتیجه‌یه ایصالنه موفقیت الویرمه‌سی تمنیات خالصانه‌سیله ختم کلام اولونور .

محمود شوكت پاشا مرحومك

ترجمهٔ حالى

محمود شوكت پاشا ١٢٧٣ سنهٔ هجريه‌سنده بغدادده تولد ايتمش اولوب منتفك متصرفى سليمان بكك مخدوميدر .

مرحوم مشاراليه مقدمات علومى مسقط رأسنده بعدالتحصيل استانبوله كله‌رك ١٢٩٣ سنه‌سنده مكتب حربيه‌يه داخل اولمش و ٢٠ حزيران ١٢٩٨ تاريخنده برنجيلك واركان حرب يوز باشيلغى ايله مكتبدن نشأت ايتمشدر . تاريخ مذكورده اركان حربيهٔ عموميه مأمور اولدقدن صوكره كريدده اجتماع ايدن فرقه‌يه مأموراً كريده عزيمت ايتمشدر .

بورادن عودتى متعاقب ٣ مارت ٩٩ تاريخنده مكتب حربيه اركان حربيه برنجى سنه‌سى فن اسلحه وانداخت نظرياتى وپياده اوچنجى سنه‌سى فن اسلحه معلملكلرينه تعيين اولونمشدر . برسنه قدر غولج وقامپوفنر پاشالرك معيتده چاليشمشدر .

١ اغستوس ٣٠٠ تاريخنده رتبه‌سى قول اغالغه و ٢٢ مارت ٣٠٢ تاريخنده بيكباشيلغه ترفيع اولونه‌رق مكتب حربيه‌ده‌كى معلملكلرنده ابقا ايدلمشدر .

٣٠٢ سنه‌سى شباطنك طقوزنده آلمانياده ماوزر فابريقه‌سندن مبايعه ايديلن اسلحه‌نك اعمالاتنه نظارت وتجربه‌لرينى اجرا ايله‌مكه مأمور قوميسيون اعضالغنه تعيين اولونه‌رق آلمانيايه عزيمت ايتمشدر . ١٢ مارت ٣٠٥ تاريخنده رتبه‌سى بردرجه دها ترفيع ايديله‌رك قائمقاملقله مذكور قوميسيون رياست معاونلكنه تعيين قلنمشدر .

٥ نيسان ٣١٠ تاريخنده فرانسه‌ده ايجاد اولونان زرهلى قله‌لر وافواه ناريه حقنده تدقيقاتده بولونمق اوزره فرانسه‌يه كيتمشدر . عودتنده رتبه‌سى ميرلوالغه ترفيع اولونمشدر. ١ حزيران ٣١٥ تاريخنده ملغا طوپخانهٔ عامره تجربه ومعاينه دائره‌سى رئيس وكيللكنه تعيين . ٥ مايس٣١٧ ده رتبه‌سى فريقلكه ترفيع ايدلمشدر .

سنهٔ مذكوره ظرفنده بين‌الحرمين تلغراف خطى تمديدينه مأموراً جانب حجازه عزيمت وبرسنه قدر ايفاى وظيفه ايدرك عودتنده طوپخانه‌ده‌كى مأموريت سابقه‌سنده ايفاى خدمت ايلمشدر .

٣٢١ ده برنجى فريقلق رتبه‌سيله قوصوه واليلكنه تعيين اولونمش وبدايت مشروطيته قدر بوراده قالمشدر . قوصوه واليلكنده فعاليت كار آشنايى‌ده بولونمش واعلان مشروطيتى متعاقب اوچنجى اردو قوماندانلغنه تعيين اولونمش وحركت اردوسيله استانبوله كلمشدر . برنجى ، ايكنجى واوچنجى اردو عمومى مفتشلكنده وحقى پاشا قابينه‌سنده حربيه نظارتنده بولونمشدر .

اخيراً مقام صدارت مشاراليهه توجيه اولونمش وصدر اعظم وحربيه ناظرى ايكن مقتولاً وفاتى وقوعه كلمشدر .

شهزادهٔ جنتمكان محمود نجم‌الدين افندى

مخاديم كرام حضرت شهرياريدن شهزاده محمود نجم‌الدين افندى قورى چشمه‌ده كائن ساحلخانه‌سنده [١٤ حزيران ١٣٢٩] تاريخنه مصادف جمعه كيجه‌سى ارتحال دار بقا ايلمشدر . مرحوم مشاراليه ايكى آى قدر معده وبوبرك خسته‌لقلرندن شدتله مضطرب اولمش ومداوات لازمه‌دن نتيجهٔ خيريه‌اقتطاف

شهزادهٔ جنتمکان محمود نجم الدین افندی

ممکن اولهمیه‌رق ارتحالی وقوعه کلمش‌در . شهزادهٔ مشارالیهك ضیاع ابدیسی نزد شاهانه‌ده پك زیاده تأثری بادی اولمش‌در. نعش غفران نقشی حضرت ایوب جوارنده بوستان اسکله‌سنده مقبرهٔ مخصوصه‌ده ودیعهٔ رحمت الهیه قیلنمش‌در . مرحوم مشارالیه ۱۹۰۵ سنهٔ هجریه‌سنده تولد ایتمش ایدی ، ارتحالنده ۳۶ یاشنده بولونیوردی .

سنه‌نك بعض وقوعات مهمه‌سی

پرنسس ویقتوریا لوئیزك ازدواجی

افرنجی مایسك یکرمی دردنجی کونی برلینده المانیا ایمپراطوری ایکنجی ویلهلمك کریمه‌سی پرنسس ویقتوریا لوئیز ایله هانوورا قرالی بشنجی جورجك طورونی ارنست دوکومبرلاندك رسم ازواجی اجرا ایدلمش‌در. بورسم ازدواج برعصرده نادراً کوروله‌جك صورتده مکلف اولمش‌در. روسیه چار وانکلتره قرال وقرالیچه‌سی دانیمارقه قرالی، اوستریا ولیعهدی کبی حکمداران وپرنس وپرنسسلر بومحتشم دوکونك مدعوینندن ایدی . ویریلن هدایای کرانبهانك قیمتی اون ایکی میلیون فرانغی تجاوز ایتمش‌در . اوروپانك الك بیوك حکمدارلریله رجال سیاسیه‌سنی برلشدیرمش اولان بودوکونك اهمیت تاریخیه‌سندن باشقه برده اهمیت سیاسیه‌سی وار ایدی .

پرنسس ویقتوریا لوئیز ۱۸۹۲ سنه‌سی ایلولنك اوچنده وپرنس ارنست دوکومبرلاند ۱۸۸۷ سنه‌سی تشرین ثانیسنك ۱۷ سنده تولد ایتمش‌در . بوحالده ازدواجلرنده کلین یکرمی بر ، کوکی یکرمی التی یاشنده ایدی .

آلمانیا ایمپراطورینك قیزی پرنسس ویقتوریا لوئیز
ایله زوجی پرنس کومبرلاند

بو ازدواجده ، کلینك وکوکینك خاندانلری جهتیله ، بری برینه مربوطیت صهریه‌سی اولان ایکی عائلهٔ حکمداری آره‌سنده وقتیله هانوورا قراللغنك پروسیایه الحاقندن طولایی بر اغبرار قالمش ایسه‌ده بوازدواج آرتق بونی‌ده سیله‌شدر. معلوم‌که اوستریا وپروسیا آره‌سنده ظهوره کلن ١٠٦٦ محاربه‌سنده هانوورا قرالی آوستریانك طرفنی التزام ایتمش ایدی. پروسیالیلر بو محاربه‌ده احراز موفقیت ایته‌لری اوزرینه هانوورا قرالنی موقعندن ایندیرمشلر ، نفی ایله‌مشلر، هانورایی ضمیمهٔ ممالك ایتمشلردی . انکلتره قرالیچه‌سی ویقتوریا،هانورا قرالی اوچنجی جورجك اوغلی ایله ازدواج ایتمش ایدی . آلمانیا ایمپراطوری ایکنجی ویلهلمك والده‌سی - ایمپراطوریچه فردریق - قرالیچه ویقتوریانك قیزی اولدیغی ایچون هانوورا خاندانیله هوهنزولرن خاندانی آره‌سنده بوصورتله رابطه حصوله کلمش ایدی . ذکر اولونان ازدواج بو رابطه‌یی تقویه وایکی خاندان آره‌سنده دوستی وائتلافی یکیدن تأسیس ایتدی .

فیلیپین والیسی میرالای فینله‌ی

بوسنه ایچنده مرکز خلافتی زیارت ایدن مهم ذواتدن بری فیلپین اطه‌لرنده آمریقا والیسی اولان میرالای پارق جون فینله‌ی‌در. بوذاتك زیارتنده‌کی مقصد ، استانبوله ورودینی اهمیت مخصوصه ایله تلقی‌یی ایجاب ایدر .

معلوم‌که فیلیپین اطه‌لری ، درت عصردن‌بری اسپانیوللرك اداره‌سنده ایکن اسپانیوللر نه‌بو اطه‌لرك ترقیات عمرانیه‌سنه وسیله اوله‌بیلمشلر ، نه‌ده بوراده‌کی اهالینك تنعمات مدنیه‌دن استفاده‌سنی تأمین ایتمشلردر. عینی‌زمانده بوبله‌بر مهم مستملکه‌دن کندیلرینی‌ده مستفید اوله‌مامشلردی. کوبا اطه‌سی، فیلپین اطه‌لری‌ده آمریقا ایله اسپانیا آره‌سنده ظهوره کلن محاربه‌ده اسپانیوللرك مغلوبیتی ودوننمالرینك کرك کوبا وکرك فیلپین‌ده آمریقا دوننمالری طرفندن تخریبی اوزرینه ، آمریقالیلره کچدی .

فیلپین ، بیکلرجه اطه‌دن مرکب جزائر مجتمعه‌در . اهالیسنك برقسمی اهل اسلامدر . اهالی کلیتله مالای جنسنه منسوبدرلر . بونلرك نه‌زمان دین اسلامی قبول ایتمش اولدقلرینه دائر معلومات یوقدر . آمریقالیلر بورایه جون فینله‌ی کبی انسانیت پرور فاضل برآدمی کوندرمکده اصابت ایتمشلردر . بوذات مسلمانلر آره‌سنده هردرلو اختلافاتی برطرف ایتمك وبونلری رابطهٔ دینیه‌لریله بری‌برینه دوست وخالص

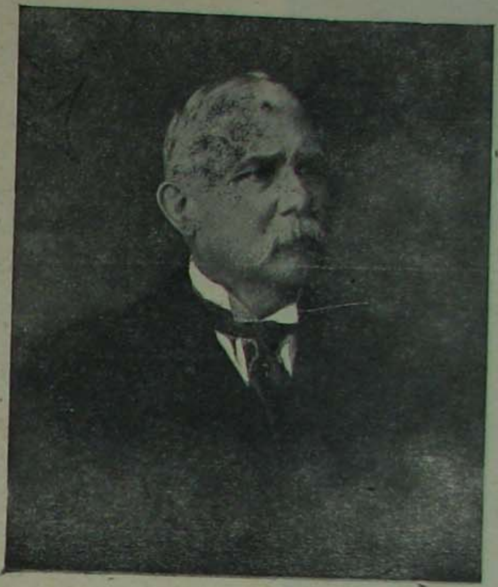

فیلیپین والیسی میرالای فینله‌ی

اوله‌رق ربط ایله‌مك وعین زمانده مقام خلافته مربوطیتلرینی تشیید ایدرك او صورتله تکملات انسانیه ومدنیه‌یه مظهریتلرینی تأمین ایله‌مك جهتنی اسلم واوفق کورمشدر . محترم دوقتور رضا توفیق بکك قید وتحریرینه کوره میرالای جون فینله‌ی بو اطه‌لرده‌کی رؤسای اسلامیه‌یه شو یولده تلقینات وافاداتده بولونمشدر : « سزلر مختلف جنسدن ، مختلف قبیله‌لردن اوله‌بیلیرسکز . بو اختلاف زمیننده برلشه‌میورسکز . سزك ایچون اك ثابت واك صاغلام زمین ائتلاف آره‌کزده قوی بر جامعهٔ مقدسه اولان دین مشترککزدر . سز نه قدر ایی مسلمان اولورسه‌کز اوقدر ایی انسان اولورسکز . نه قدر کامل وخلوق انسان اولورسه‌کز اوقدر ایی وناموسلی وطنداش اولورسکزکه بزمده باشلیجه املمز ومقصدیمز بودر . » مسلمانلر بو مرشدانه سوزلری اوزرینه جون فینله‌یه (خواجه‌بابا) لقبنی ویرمشلر ، وبونکله امن واعتمادلرینی، محبتلرینی کوسترمشلردر . کندیسی وکیل مطلق اولمق اوزره انتخاب ایدرك درسعادته کوندرمشلردر . بو ذات فیلیپین مسلمانلرینی اداب وارکان دینیه‌لرنده ایقاظ وارشاد ایتمك ومقام خلافته مربوطیتلرینی تأیید ایله‌مك وسائطنی بوراده بالمذاکره احضار مقصدیله اوزون سفری اختیار ایتمشدر . مرکز خلافتده کندیسنه لایق اولدیغی اعزاز واکرامده قصور ایدلمه‌مش ومقصد سیاحت وزیارتنك ایجابی اجرا ایدلمشدر .

صوك

عثمانلی بانقه‌سی

١٨٦٣ تاریخلی فرمان همایون ایله مؤسس عثمانلی آنونیم شرکتی

سرمایه‌سی ٢٥٠ میلیون فرانق یعنی ١٠ میلیون عثمانلی لیراسی

مرکز عمومیسی : استانبول — غلطه‌ده کائن بنای مخصوص

مدیر عمومی : موسیو نیاس

شعبه‌لری آتیده‌کی محللرده‌در :

آطه بازاری — آنطالیه — آطنه — آفیون قره حصاری — آیدین — حلب — اسکندریه — ادرنه — آنقره — بغداد — بصره — بیروت — بروسه — حیفا — قاهره — قسطمونی — قواله — شام — دده آغاج — ارضروم — اسکی‌شهر — قدس — کیره‌سون — کوتاهیه — قونیه — یافه — لارناقه — مرسین — مدللی — مناستر — موصل — عشاق — پورت سعید — باندیرمه — سلانیك — صامسون — سیواس — ازمیر — طربزون — خانیه — اسکوب — بتلیس — دیاربکر — جده — حدیده — معمورة‌العزیز — ردوس — اشقودره — وان — اورفه — بولی — اسکچه — آق شهر — اسکندرون — بالیکسر — بیله‌جك — بولوادین — قیصری — دکزلی — درامه — کیوه — کوملجنه — حمص — اینه‌بولی — یانیه — لیماسول — منصوره — مبنیه، نازللی — نیقوزی — اوردو — تکفورطاغی — سیروز — صوفولی — طارسوس.

بانق عثمانینك اجرا ایتدیکی بانقه معاملاتی :

هرنوع سندات تجاریه اشترا واسقونطوسی ، ممالك عثمانیه واجنبیه اوزرینه هردرلو سندات تجاریه، قونشمنتو ومقبوضلرك تحصیلی ، ابرازنده تأدیه ایدیله‌جك تودیعات ایله جك حسابلری ، اسهام سندات وامتعه‌اوزرینه اقراضات ، بورسه سپارشلری ، معین وعده‌لی وفائضلی تودیعات‌قبولی، هرمملکت اوزرینه جك پولیچه وتلغرافله تأدیات اجراسی ، اعتبار مکتوبلری، سربست دهپو ویاخود امانت صورتیله امتعه خفظی ، ممالك عثمانیه واجنبیه‌ده اسهام وتحویلات محافظه‌سی ، هرنوع قوپونلرك اسقونطو وخفظی ، مسکوکات بیع وشراسی، هرنوع شرکتلرك حصه‌سنداتنك قید معامله‌سنی درعهده‌کبی معاملاتده بولنور.

عثمانلی‌بانقه‌سی بك‌اوغلنده واستانبولده ، هرنوع اشیا واوراق ومجوهراتك حفظنه مخصوص برآلتنده برطاقم قاصه‌لر وجوده کتیرمشدر . یانغینه وهرتورلو آتشه قارشی مصون اولان بوقاصه‌لر آز براجرتله هرکسه ایجاراولنه‌بیلور .

دویچه بانق

DEUTSCHE BANK

مرکزی برلین : ۱۸۷۰ ده تأسیس اولنمشدر

سرمایه‌سی

تماميله تأديه اولونمش : ۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ مارق

۱۹۱۲ سنه‌سی نهایتنده احتیاط اقچه‌سی : ۱۱۲،۵۰۰،۰۰۰ «

۱۸۹۹ دن ۱۹۰۳ تاریخنه قدر ٪ ۱۱ و ۱۹۰۴ دن ۱۹۰۸ ه قدر ٪ ۱۲ و ۱۹۰۹ دن ۱۹۱۱ تاریخلرنده ٪ ۱۲،۵ حصهٔ تمتع توزیع ایتمشدر.

شعبه‌لری

برمن ، بروکسل درسعادت شمنیچ ، درەسد ، ماین اوزرنده فرانقفورت ، هامبورغ ، لایپسیغ ، لوندره ، مونیخ ، نورەمبرغ ، ویسبادەن .

درسعادت شعبه‌سی

مرکزی : (غلطه‌ده) وویوودا سوقاغنده ۲۵–۲۷ نومروده و شعبه‌سی (استانبولده) ناشر افندی کتبخانه‌سی سوقاغنده باصماجیان خاننده .

(دویچه‌بانق) ك كرك غلطه و كرك استانبول شعبه‌لری ، غایت نافع شرائط آلتنده ، بالجمله بانقه معاملاتیله اشتغال ایدر .

بوندن باشقه غلطه شعبه‌سی عمومه عرض ایدرکه ، اك صوك اصول فنیه‌یه موافق اوله‌رق انشا ایدیلن خصوصی مخزنلرنده مجوهرات ونقود واوراق حفظنه مخصوص قاصه‌لر ایجار ایدر . بورادە حفظ اموال ایده‌جك ذوات هر درلو اسرار خصوصیه‌لرینك مخفی قاله‌جغندن امین اوله‌بیلیرلر .

قاصه‌لر هر کون

آلافرانقه ساعت ۹½ دن ٤ ده قدر

وجمعه کونلری ۹½ دن ۱ ره قدر آچیقدر

دویچه اوریانت بانق

DEUTSCHE ORIENTBANK

درسدر بانق طرفندن تشکیل اولنمش آنونیم شرکت

سرمایه‌سی (٤٠,٠٠٠,٠٠٠) فرانقدر

شعبه‌لر | برلین، هامبورغ ، استانبول، بروسه ، مرسین، آطنه ، دده آغاج ، ادرنه ، حلب ، اسکندریه ، قاهره منصوره ، مینه ، طنطه ، طنجه ، قازابلانقه .

مرکزی : غلطه‌ده ویووده سوقاغنده آغوبیان خاننده

شعبه‌سی : استانبولده دیلسز زاده خاننده

امتعه دپولری : سرکه‌جیده کوپریلی خاننده واسایان خانلرنده

بك اوغلی شعبه‌سی : یانی بیراخانه‌سی قارشوسنده ٤٠٧ نومروده

قاضی‌کوی شعبه‌سی : واپور اسکله‌سی قارشوسنده

هرکون وزنه ساعت ½ ٩ دن ٤ ە قدر آچیقدر

جمعه کونلری ½ ٩ دن ١ ە قدر

عائله صندیغی

دوویچه اوریانت بانق ودیعه قبول ایدر .

ومودعلره یوزده ٣ ½ فائض ویرر .

٢٠٠ لیرادن دون مبالغ هرآن اخذ اولنه بیلور

مبلغ مزبوری تجاوز ایدن مأخوذات آنجق اولجه معلومات ویرمکله ایفا اولنور . شویله‌که : ١٠٠٠ لیرایه قدر مبالغ ایچون ٣ کون ، ١٠٠٠ لیرایی متجاوز مبالغ ایچون ٨ کون اول اشعار اولنملی در

بورسه معاملاتی

دویچه اوریانت بانقه‌سی کرك استانبول پیاسه‌لرنده کرکسه اجنبی پیاسه‌لرنده بك زیاده مساعد شرائطله اسهام مبایعه وفروختیله اشتغال ایدر. بانقه‌نك وساطتیله مبایعه قلنان اسهام ایچون برسنه محافظه رسومی آلنماز . قره‌دی فونسیه اژیپسیه‌ن تحویلاتی بدل اصلیسنك تأدیه‌سنه قارشو سیغورطه ایدر وآنلری پیاسه رائجی اوزره اعطا ایلر .

بوموتی بیراسی

درسعادتده بومونتی بیرا فابریقه‌سی
MÜNCHNER
BRASSERIE BOMONTI
CONSTANTINOPLE

اعلا و نفیس صودن اعمال ایدلمش بیرا ایچمك ایسترسه‌کز

بوموتی بیراسنی طلب ایدیکز

فری کویده‌کی فابریقه‌ده هر کون ۱.۰۰۰.۰۰۰ لیتره بیرا موجوددر

بوموتی بیراسنك خواص ممتازه‌سی

لذت ، تغذی ، کیف ، ودفع حرارت

بالجمله مسکرات بایعلریله بقال وقازینولرده بولنور

ثروت فنون مطبعه‌سی — احمد احسان وشركاسی